

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

**RYNEK WEWNĘTRZNY
W 2010 R.**

**Informacje
i opracowania
statystyczne**

Warszawa 2011

Opracowanie publikacji

GUS, Departament Handlu i Usług

zespół

Wydziału Handlu Wewnętrznego:

Izabella Adamczyk, Jolanta Biernat,
Rafał Bujno, Katarzyna Kachniarz,
Marta Nerlewska, Małgorzata Rajkowska,
Anna Swat

pod kierownictwem

Ewy Adach-Stankiewicz
Dyrektora Departamentu

oraz zespół

Wydziału Usług Biznesowych:

Stanisława Frankowska,
Agnieszka Kaźmierczak,
Katarzyna Korfanty-Rusiniak

pod kierownictwem

Agnieszki Matulskiej-Bachury
Zastępcy Dyrektora Departamentu

SPIS TREŚCI		Tablica	Strona
	Przedmowa.....	x	4
	Wykaz skrótów.....	x	5
I	UWAGI METODYCZNE.....	x	7
	1. Źródła i zakres danych	x	7
	2. Objaśnienia podstawowych pojęć	x	12
II	KOMENTARZ ANALITYCZNY	x	19
	1. Usługi	x	19
	Analiza wybranych działalności usługowych.....	x	23
	2. Handel wewnętrzny	x	30
	Przepływ towarów handlowych.....	x	34
	Obroty przedsiębiorstw handlowych	x	34
	Sprzedaż detaliczna	x	39
	Punkty sprzedaży detalicznej.....	x	41
	Gastronomia.....	x	45
	Sprzedaż hurtowa	x	47
	Zaopatrzenie rynku	x	48
III	TABLICE.....	x	54
	Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sekcji PKD (2009 r., 2010 r.)	1	55
	Wartość dodana brutto według sekcji PKD w latach 2009 i 2010 (ceny bieżące)	2	56
	Pracujący według sekcji (2009 r., 2010 r.).....	3	57
	Przeciętne zatrudnienie, przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji w 2010 r.....	4	58
	Liczba podmiotów gospodarki narodowej (2009 r., 2010 r.)	5	59
	Podmioty gospodarcze według liczby prowadzonych sklepów (2009 r., 2010 r.)	6	60
	Sklepy i stacje paliw według form organizacyjnych (2009 r., 2010 r.).....	7	61
	Wybrane formy organizacyjne sklepów według województw w 2010 r.	8	62
	Struktura sklepów i stacji paliw według form organizacyjnych i form własności w 2010 r.	9	63
	Struktura sklepów według form własności w województwach w 2010 r.	10	64
	Sklepy i stacje paliw według specjalizacji (2009 r., 2010 r.)	11	65
	Sklepy według powierzchni sprzedażowej i województw w 2010 r.	12	66
	Sklepy i stacje paliw według województw (2009 r., 2010 r.).....	13	67
	Struktura sprzedaży detalicznej w sklepach i stacjach paliw w 2010 r.	14	68
	Dynamika sprzedaży detalicznej według rodzajów działalności (ceny bieżące; 2009 r., 2010 r.)....	15	70
	Struktura sprzedaży detalicznej według rodzajów działalności (2009 r., 2010 r.)	16	71
	Targowiska według województw (2009 r., 2010 r.).....	17	72
	Struktura przychodów ze sprzedaży przedsiębiorstw hurtowych wg typu klientów (2008 r., 2009 r.)....	18	73
	Struktura zakupów towarów według typu dostawców (2008 r., 2009 r.)	19	74
	Handel, naprawa pojazdów samochodowych w 2009 r.	20	75
	Dostawy wybranych towarów konsumpcyjnych (2009 r., 2010 r.).....	21	77
	Zapasy wybranych wyrobów u producentów w 2010 r.....	22	79
	Spożycie wybranych artykułów konsumpcyjnych na 1 mieszkańca (1990-2010)	23	81
	Dynamika obrotów w handlu detalicznym (2005-2010) ceny bieżące	24	82
	Dynamika obrotów w handlu detalicznym (2005-2010) ceny stałe	25	83
	Miesięczne wskaźniki obrotów w handlu detalicznym krajów UE w 2010 r. - ceny stałe.....	26	84
	Procentowa zmiana miesięcznych obrotów w handlu detalicznym krajów UE w 2010 r. - ceny stałe....	27	85
	Przedsiębiorstwa handlowe według liczby prowadzonych magazynów (2006 r., 2009 r.)	28	86
	Magazyny handlowe według województw w 2009 r.	29	87
	Struktura magazynów zamkniętych w przedsiębiorstwach handlowych według form własności w 2009 r....	30	88
	Ważniejsze dane dotyczące handlu wewnętrznego w latach 1995 - 2010	31	89

PRZEDMOWA

Niniejsza publikacja jest kolejną edycją opracowania „Rynek wewnętrzny” wydawanego co roku przez Główny Urząd Statystyczny w serii „Informacje i opracowania statystyczne”.

Zaprezentowane dane pozwalają na kompleksową analizę działalności podmiotów handlowych i usługowych. Opracowanie zawiera informacje w zakresie wyników finansowych tych przedsiębiorstw, jak również podstawowe dane o zjawiskach i tendencjach obserwowanych na rynku tj. wielkości sprzedaży, rozwoju sieci handlowej, uwarunkowań międzynarodowych. Uzupełnieniem informacji o procesach rynkowych jest zaprezentowanie danych dotyczących dostaw i zapasów wybranych produktów oraz ich spożycia.

W publikacji wykorzystano dane ze sprawozdań statystycznych wzbogacone wybranymi danymi administracyjnymi obejmujące wszystkie typy podmiotów prowadzących działalność usługową. Wyniki badań zostały przedstawione w przekrojach terytorialnych oraz według struktury organizacyjnej i formy własności podmiotów. Dane według rodzajów działalności zaprezentowane zostały w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007.

Całość opracowania składa się z trzech części: uwag metodycznych zawierających źródła informacji, opisy badań i definicje pojęć analizy wyników badań oraz części tabelarycznej.

Oddając do Państwa rąk „Rynek wewnętrzny w 2010 r.” serdecznie dziękujemy wszystkim osobom i instytucjom za przekazanie informacji oraz uwag, które przyczynią się do kształtowania i wzbogacania treści kolejnych wydań tej publikacji.

Dyrektor
Departamentu Handlu i Usług

Ewa Adach-Stankiewicz

Wykaz skrótów

Klasyfikacje

PKD	=	Polska Klasyfikacja Działalności
PKWiU	=	Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług
CN	=	Scalona Nomenklatura Towarowa Handlu Zagranicznego

Ważniejsze skróty

tys.	=	tysiąc
mln	=	milion
mld	=	miliard
zł	=	złoty
szt.	=	sztuka
kpl.	=	komplet
nr	=	numer
wol.	=	wolumen
g	=	gram
kg	=	kilogram
t	=	tona
l	=	litr
hl	=	hektolitr
r.	=	rok
art.	=	artykuł
tabl.	=	tablica
PKB	=	Produkt Krajowy Brutto
SAD	=	Jednolity Dokument Administracyjny

Znaki umowne

Kreska (-)	-	zjawisko nie wystąpiło
Zero: (0)	-	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
(0,0)	-	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05;
Kropka (.)	-	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych;
Znak (x)	-	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe;
Znak (*)	-	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych;
Znak (Δ)	-	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach metodycznych;
“W tym”	-	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy;

Kody krajów

AT – Austria
BE – Belgia
BG – Bułgaria
CY – Cypr
CZ – Republika Czeska
DE – Niemcy
DK – Dania
EE – Estonia
EL – Grecja
ES – Hiszpania
FI – Finlandia
FR – Francja
HU – Węgry
IE – Irlandia
IT – Włochy
LT – Litwa
LU – Luksemburg
LV – Łotwa
MT – Malta
NL – Niderlandy
PL – Polska
PT – Portugalia
RO – Rumunia
SI – Słowenia
SK – Słowacja
SE – Szwecja
UK – Wielka Brytania

Przyjęte grupowania:

- **UE 27** (27 krajów – obecnych członków UE: Austria, Belgia, Bułgaria, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niderlandy, Niemcy, Polska, Portugalia, Republika Czeska, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy).
- **Euro-zone – Strefa Euro** – stan na dzień 31.12.2010 r. (16 krajów Unii Gospodarczo-Walutowej: Austria, Belgia, Cypr, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Irlandia, Luksemburg, Malta, Niderlandy, Niemcy, Portugalia, Słowacja, Słowenia, Włochy).

Przy publikowaniu danych Głównego Urzędu Statystycznego – prosimy o podanie źródła

I. UWAGI METODYCZNE

1. Źródła i zakres danych

Informacje zaprezentowane w publikacji zostały opracowane na podstawie wyników badań statystycznych przeprowadzonych za pomocą sprawozdań:

- a) W zakresie podmiotów z liczbą pracujących 9 osób i mniej:
  - SP-3 – Sprawozdanie o działalności gospodarczej przedsiębiorstw
  - H-01/k – Kwartalne badanie przychodów w przedsiębiorstwach handlowych

- b) W zakresie podmiotów z liczbą pracujących 10 osób i więcej:
  - H-01a – Sprawozdanie o działalności sklepów detalicznych i stacji paliw
  - H-01g – Sprawozdanie o sieci placówek gastronomicznych
  - H-01s – Sprawozdanie o sprzedaży detalicznej i hurtowej
  - H-01w – Sprawozdanie o sieci handlowej
  - DG-1 – Meldunek o działalności gospodarczej
  - F01/I01 – Sprawozdanie o przychodach, kosztach i wyniku finansowym oraz o nakładach na środki trwałe
  - F-02 – Statystyczne sprawozdanie finansowe
  - SP – Roczna ankieta przedsiębiorstwa
  - P-01 – Sprawozdanie o produkcji

- c) W zakresie jednostek z liczbą pracujących powyżej 49 osób:
  - P-02 – Meldunek o produkcji wyrobów i zapasach

Wykorzystane zostały również dane ze sprawozdania SG-01 – Statystyka gminy: gospodarka mieszkaniowa i komunalna oraz informacje z systemów administracyjnych Ministerstwa Finansów (SAD, INTRASTAT).

Ponadto do oceny działalności handlowej uzupełniająco wykorzystano informacje pochodzące z różnych poza statystycznych źródeł (opracowania naukowe, prace studialne, ekspertyzy, badania poszczególnych segmentów rynków).

Sektor usług, zgodnie z przyjętą konwencją, tworzą podmiotowo określone jednostki, których podstawowy rodzaj działalności sklasyfikowano wg PKD 2007 w sekcjach:

- G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle;
- H – Transport i gospodarka magazynowa;
- I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi;
- J – Informacja i komunikacja;
- K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa;
- L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości;
- M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna;
- N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca;
- O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne;
- P – Edukacja;
- Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna;
- R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją;
- S – Pozostała działalność usługowa;
- T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby;
- U – Organizacje i zespoły eksterytorialne;

Zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług pod pojęciem usług rozumie się:

- wszelkie czynności świadczone na rzecz jednostek gospodarczych prowadzących działalność o charakterze produkcyjnym, tzn. usługi dla celów produkcji nietworzące bezpośrednio nowych dóbr materialnych,
- wszelkie czynności świadczone na rzecz jednostek gospodarki narodowej oraz na rzecz ludności, przeznaczone dla celów konsumpcji indywidualnej, zbiorowej i ogólnospołecznej.

Zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) - podmioty gospodarcze prowadzące podstawową działalność zakwalifikowaną do sekcji G „HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE” nazywane są jednostkami handlowymi. Wykaz rodzajów działalności handlowej w zakresie sekcji G przedstawia się następująco:

SEKCJA „G”	HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE
DZIAŁ 45	HANDEL HURTOWY I DETALICZNY POJAZDAMI SAMOCHODOWYMI; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH
GRUPA	
45.1	Sprzedaż hurtowa i detaliczna pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli
45.2	Konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych; z wyłączeniem motocykli
45.3	Sprzedaż hurtowa i detaliczna części i akcesoriów do pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli
45.4	Sprzedaż hurtowa i detaliczna motocykli, ich naprawa i konserwacja oraz sprzedaż hurtowa i detaliczna części i akcesoriów do nich
DZIAŁ 46	HANDEL HURTOWY, Z WYŁĄCZENIEM HANDLU POJAZDAMI SAMOCHODOWYMI
GRUPA	
46.1	Sprzedaż hurtowa realizowana na zlecenie
46.2	Sprzedaż hurtowa płodów rolnych i żywych zwierząt
46.3	Sprzedaż hurtowa żywności, napojów i wyrobów tytoniowych
46.4	Sprzedaż hurtowa artykułów użytku domowego
46.5	Sprzedaż hurtowa narzędzi technologii informacyjnej i komunikacyjnej
46.6	Sprzedaż hurtowa maszyn, urządzeń i dodatkowego wyposażenia
46.7	Pozostała wyspecjalizowana sprzedaż hurtowa
46.9	Sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana
DZIAŁ 47	HANDEL DETALICZNY, Z WYŁĄCZENIEM HANDLU DETALICZNEGO POJAZDAMI SAMOCHODOWYMI
GRUPA	
47.1	Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach
47.2	Sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
47.3	Sprzedaż detaliczna paliw do pojazdów silnikowych na stacjach paliw
47.4	Sprzedaż detaliczna narzędzi technologii informacyjnej i komunikacyjnej prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
47.5	Sprzedaż detaliczna artykułów użytku domowego prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
47.6	Sprzedaż detaliczna wyrobów związanych z kulturą i rekreacją prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
47.7	Sprzedaż detaliczna pozostałych wyrobów prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
47.8	Sprzedaż detaliczna prowadzona na straganach i targowiskach
47.9	Sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową, straganami i targowiskami

W publikacji zastosowano skróty dla różnych poziomów klasyfikacyjnych; wykaz skrótów i pełnych nazw według PKD 2007 podany jest poniżej:

skrót	pełna nazwa
sekcje	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
działy	
Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi oraz ich naprawa	Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych
Handel hurtowy	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi
Handel detaliczny	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi
Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwo w zakresie informatyki	Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana
Administracyjna obsługa biur; wspomaganie działalności gospodarczej	Działalność związana z administracyjną obsługą biur i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej
inne grupowania	
Działalność prawnicza, rachunkowo-księgowa i zarządzanie	Działalność prawnicza, rachunkowo-księgowa i doradztwo podatkowe. Doradztwo związane z zarządzaniem

Dla potrzeb badań krótkookresowych dotyczących obrotów przedsiębiorstw handlu detalicznego zostały utworzone następujące grupowania rodzajów działalności zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Nr 1158/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 lipca 2005 r. zmieniające Rozporządzenie Rady (WE) Nr 1165/98 dotyczące krótkoterminowych statystyk .

PKD 2007	Rodzaj działalności
47	Obroty w handlu detalicznym
47.11, 47.2	Żywność, napoje i wyroby tytoniowe
47.19, 47.3, 47.4, 47.5, 47.6, 47.7, 47.8, 47.9	Sprzedaż towarów nieżywnościowych
47.11	Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych
47.19	Pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach
47.21, 47.22, 47.23, 47.24, 47.25, 47.26, 47.29	Sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
47.30	Paliwa do pojazdów silnikowych
47.73, 47.74, 47.75	Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny
47.51, 47.71, 47.72	Włókno, odzież, obuwie
47.43, 47.52, 47.54, 47.59, 47.63	Meble, RTV, AGD
47.41, 47.42, 47.53, 47.61, 47.62, 47.64, 47.65, 47.76, 47.77, 47.78	Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach
47.91	Sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet

Grupowania sprzedaży detalicznej wg rodzaju działalności prowadzonej przez przedsiębiorstwo dokonano wykorzystując poniższy klucz przejścia z jednostek klasyfikacyjnych.

O zaklasyfikowaniu do danego rodzaju działalności decyduje przewaga sprzedawanego asortymentu towarów w punktach sprzedaży jednostek handlowych i niehandlowych.

Rodzaje działalności w zakresie sprzedaży detalicznej^a:

Wyszczególnienie	Jednostki produkcyjne (niehandlowe)	Jednostki handlowe		Seksja I
		seksja G		
		hurtowe	detaliczne	gastronomiczne
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	29.1, 29.2, 29.3, 3091		4511, 4519, 4531, 4532, 4540	-
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	19.1, 19.2	4671	4730	-
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	10.1, 10.2, 10.3, 10.4, 10.5, 10.6, 10.7, 10.8, dział 11 i 12	4617, 4631- 4639	4711 4721- 4726, 4729	-
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach			4719	-
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	20.4, 21.1, 21.2, 26.6, 32.5	4645, 4646	4773-4775	-
Włókno, odzież, obuwie	13.1, 13.2, 13.3, 13.9, 14.1, 14.2, 14.3, 15.1, 15.2	4616, 4624, 4641, 4642	4751, 4771, 4772	-
Meble, rtv, agd	26.3, 26.4, 27.4, 27.5, dział 31	4615, 4643, 4647, 4649	4743, 4752, 4754, 4759, 4763	-
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	1712, 17.2, 18.1, 26.2, 2652, 2823, 32.1 bez 3211, 32.3, 32.4, 58.1, 59.2	4651, 4648	4741, 4742, 4753, 4761, 4762, 4764, 4765, 4776, 4777, 4778	-
Sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet			4791	-
Pozostałe	Wszystkie nie wymienione w niniejszej tabeli rodzaje działalności wg PKD 2007			

a Sprzedaż detaliczna badana jest według rodzaju działalności przedsiębiorstw i obejmuje sprzedaż realizowaną przez jednostki handlowe i niehandlowe. Szeroki zakres badanych podmiotów pozwala na eliminację wąhań obserwowanego zjawiska wynikających ze zmian rodzaju działalności dokonywanych przez przedsiębiorstwa.

2. Objaśnienia podstawowych pojęć

MARŻA HANDLOWA jest to cena usługi handlowej, stanowiąca różnicę między ceną zakupu a ceną sprzedaży towarów, przeznaczona na pokrycie kosztów handlowych i osiągnięcie zysku. Rozróżnia się marżę handlową brutto tj. różnicę między wartością nabycia a wartością sprzedaży towarów oraz marżę handlową netto, którą stanowi różnica między wartością sprzedaży a kosztem własnym sprzedaży.

Marża handlowa brutto występuje w postaci:

- 1) rabatu procentowego odliczanego od cen detalicznych lub cen hurtowych,
- 2) narzutu procentowego doliczanego do cen zbytu,
- 3) stawek kwotowych doliczanych do cen zbytu lub cen hurtowych.

Wysokość marż i zasady ich obliczania ustala przedsiębiorstwo handlowe. Łączna marża handlowa jest sumą realizowanych marż (detalicznych, hurtowych, gastronomicznych itp.) i stanowi podstawowe źródło tworzenia dochodu w przedsiębiorstwie handlowym, przeznaczonego na pokrycie kosztów handlowych, opłacenie podatków oraz wygospodarowanie zysku.

PRODUKCJA GLOBALNA w sektorze przedsiębiorstw obejmuje:

- 1) przychody ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług niefinansowych) własnej produkcji;
- 2) marżę realizowaną na sprzedaży towarów zakupionych z przeznaczeniem do odsprzedaży;
- 3) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 4) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych;
- 5) przyrost zapasów wyrobów gotowych oraz produkcji niezakończonych.

WARTOŚĆ DODANA BRUTTO - część wartości produktu krajowego brutto wytworzona w ramach działalności eksploatacyjnej realizowanej przez jednostki handlowe. Obliczana jest jako różnica między produkcją globalną a zużyciem pośrednim.

NAKLADY INWESTYCYJNE są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja, adaptacja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

OBROTY, tzw. **PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY** – obejmują wartość sprzedanych na zewnątrz przedsiębiorstwa produktów (wyrobów gotowych i usług), towarów i materiałów wyrażonych w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem upustów, rabatów i bonifikat – bez podatku od towarów i usług (VAT). Natomiast nie uwzględnia się sprzedaży składników majątku trwałego, dotacji, pozostałych przychodów operacyjnych oraz przychodów z operacji finansowych (dywidendy z tych udziałów, uzyskanych z odsetek).

WYRÓWNANIE DNIAMI ROBOCZYMI polega na eliminacji efektu zmienności kalendarzowej i zmienności dni roboczych (różnice czasu pracy w kolejnych miesiącach).

SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (łącznie z podatkiem VAT) - sprzedaż towarów własnych i komisowych (nowych i używanych) w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. magazynach, składach itp.) w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Sprzedaż detaliczna obejmuje ponadto sprzedaż realizowaną przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet. Wartość sprzedaży detalicznej stanowi sumę sprzedaży detalicznej zrealizowaną przez jednostki handlowe i niehandlowe.

SPRZEDAŻ ŻYWNOŚCI - obejmuje produkty pochodzenia roślinnego i zwierzęcego, które w stanie naturalnym lub po obróbce technologicznej lub kulinarnej stanowią pokarm człowieka. Nie zalicza się do żywności napojów alkoholowych, wyrobów tytoniowych oraz leków.

SPRZEDAŻ TOWARÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH - obejmuje zaspokajanie potrzeb bytowych ludności związanych z ubiorem; z wyposażeniem mieszkania; z higieną osobistą i ochroną zdrowia; z kulturą, oświatą, wypoczynkiem; z transportem. Ponadto obejmuje towary służące do zaspokajania potrzeb gospodarstw domowych głównie w sferze produkcji rolniczej i budowlanej.

SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH obejmuje:

- 1) wyroby spirytusowe czyste oraz gatunkowe tj. napoje alkoholowe o zawartości powyżej 18% alkoholu;
- 2) wina (gronowe owocowe, musujące), napoje typu win (aperitify, cocktaile, kordiały), miody pitne;
- 3) piwo niezależnie od zawartości alkoholu i ekstraktu.

PUNKTY SPRZEDAŻY DETALICZNEJ są to placówki handlowe obejmujące:

- obiekty wielkopowierzchniowe,
- sklepy łącznie z aptekami,
- stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej (kioski, "szczęki", stragany),
- pozostałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej o charakterze ruchomym,
- stacje paliw.

SKLEP - jest to stały punkt sprzedaży detalicznej, posiadający specjalne pomieszczenie (tj. lokal sklepowy) z oknem wystawowym oraz wnętrzem dostępnym dla klientów. Może on stanowić jednozakładowe przedsiębiorstwo lub może być jednym z zakładów przedsiębiorstwa wielozakładowego (wielosklepowego).

Jeżeli w dużych sklepach (np. w domach towarowych, domach handlowych, domach sprzedaży wysyłkowej) część powierzchni sprzedażowej została wydzierżawiona przez inną osobę prawną lub fizyczną, która na tej części powierzchni prowadzi sprzedaż detaliczną na własny rachunek - to ta część stanowi odrębny sklep.

O zaliczeniu sklepu do odpowiedniej **specjalizacji branżowej** decyduje względna przewaga wartości sprzedawanych towarów danej branży.

Wyróżniamy następujące formy organizacyjne sklepów:

- **domy towarowe** są to wielodziałowe sklepy o powierzchni sal sprzedażowych 2000 m² i więcej, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu towarów nieżywnościowych, a często także towarów żywnościowych: mogą również prowadzić pomocniczą działalność gastronomiczną i usługową,
- **domy handlowe** są to wielodziałowe (przynajmniej dwa działy branżowe) sklepy o powierzchni sal sprzedażowych od 600 m² do 1999 m², prowadzące sprzedaż towarów o podobnym asortymencie jak w domach towarowych,
- **supermarkety** są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu,
- **hipermarkety** są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym,
- **sklepy powszechne** są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m²,
- **sklepy wyspecjalizowane** są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.
- **pozostałe sklepy** są to sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m², prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku oraz często nabywanych towarów nieżywnościowych,
- **apteki** - stałe punkty sprzedaży detalicznej spełniające warunki sklepu, w których prowadzi się sprzedaż wyrobów farmaceutycznych lub zielarskich,
- **stacje paliw** - punkty sprzedaży detalicznej paliw, benzyny, oleju napędowego, płynów chłodzących, środków czyszczących itp.

Powierzchnia sprzedażowa sklepu - część lokalu sklepowego przeznaczona na ekspozycję towarów oraz sprzedaż (tzn. część przeznaczona do eksponowania towarów i obsługi nabywców), mierzona w m².

Do **pracujących w sklepie** zalicza się faktycznie pracujących w sklepie: właścicieli, współwłaścicieli oraz pomagających dorosłych członków rodziny, a także zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, łącznie z sezonowymi i pracującymi dorywczo, agentów oraz osoby zatrudnione przez agentów.

STAŁE PUNKTY SPRZEDAŻY DROBNODETALICZNEJ:

- **kiosk** - stanowi pomieszczenie stałe, zamknięte z oknem wystawowym, którego wnętrze nie jest dostępne dla klienta,

- **stragan** - skonstruowany z urządzeń przenośnych, służących do wyłożenia i sprzedaży towarów w stałym miejscu sprzedaży,
- **magazyn** u producenta lub handlowy prowadzący sprzedaż detaliczną.

POZOSTAŁE PUNKTY SPRZEDAŻY DROBNODETALICZNEJ (o charakterze ruchomych stoisk):

- punkty sprzedaży obwoźnej,
- punkty sprzedaży obnośnej,

są to różnego rodzaju punkty sprzedaży detalicznej bez stałej lokalizacji w terenie, których zadaniem jest dotarcie bezpośrednio do klienta. Przeznaczone są głównie do obsługi terenów o rozproszonej zabudowie (osiedli podmiejskich, terenów turystycznych, wczasowisk itp.). Oferowany asortyment to przede wszystkim artykuły nie wymagające specjalnej decyzji zakupu i wyboru towaru.

TARGOWISKA - wyodrębnione tereny lub budowle (plac, ulica, hala targowa) ze stałymi, względnie sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu, codziennie lub w wyznaczone dni tygodnia.

TARGOWISKA SEZONOWE są to place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

SPRZEDAŻ HURTOWA (łącznie z podatkiem VAT) – jest to działalność polegająca na odsprzedaży zakupionych towarów we własnym imieniu, zwykle nieostatecznym odbiorcom (innym hurtownikom, detalistom, producentom). Obejmuje sprzedaż towarów z magazynów handlowych, własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

MAGAZYNY HANDLOWE¹ - magazyny jednostek zajmujących się obrotem towarami.

Magazyny handlowe - jednostki organizacyjno-funkcjonalne zajmujące wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażone w sprzęt i urządzenia techniczne umożliwiające składowanie towarów zgodnie z wymogami przechowalnictwa oraz dysponujące personelem do jego prawidłowej obsługi.

Magazyny handlowe zajmują:

- powierzchnię składową (w m²) w budynkach magazynowych zamkniętych, budynkach magazynowych zadaszonych (wiatach), piwnicach samodzielnych, placach składowych (składowiskach), pomieszczeniach niemagazynowych tj. przeznaczonych na inne cele niż przechowywanie towarów np. przemysłowych, biurowych, mieszkalnych, socjalnych,

---

¹ Począwszy od 2006 r. badanie prowadzone jest w cyklu trzyletnim.

- pojemność użytkową (w m³): zbiorników przeznaczonych do magazynowania towarów płynnych, półpłynnych, gazowych; silosów (elewatorów) do magazynowania towarów sypkich, sproszkowanych, drobnoziarnistych, itp.

Magazyny hurtu – podstawowe jednostki handlu hurtowego; mogą to być wolnostojące budynki (tzw. magazyny zamknięte), pomieszczenia zadaszone (tzw. wiaty), silosy i zbiorniki oraz place składowe.

Powierzchnia składowa magazynów - stanowi część powierzchni budynków magazynowych (tzw. magazynów zamkniętych), pomieszczeń zadaszonych (tzw. wiat), placów składowych oraz innych pomieszczeń przystosowanych do celów składowych (np. pomieszczenia dzierżawione lub wynajmowane od firm produkcyjnych, instytucji użyteczności publicznej, osób fizycznych itd.), która służy przechowywaniu towarów w dłuższych bądź krótszych okresach czasu.

PLACÓWKI GASTRONOMICZNE - są to zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos.

Sezonowe placówki gastronomiczne to placówki uruchamiane okresowo i działające nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym. Do placówek gastronomicznych nie zalicza się tzw. punktów sprzedaży ruchomej i automatów sprzedażowych.

Wyróżniamy następujące **placówki gastronomiczne**:

- **restauracje** - zakłady gastronomiczne dostępne dla ogółu konsumentów, z pełną obsługą kelnerską, oferujące szeroki i zróżnicowany asortyment potraw i napojów, podawany konsumentom według karty jadłospisowej,
- **bary** - placówki gastronomiczne prowadzące działalność o charakterze zbliżonym do restauracji z ograniczonym asortymentem potraw i towarów popularnych. Do tej grupy zaliczamy: jadalnie, bary (uniwersalne, szybkiej obsługi, przekąskowe, mleczne), bistra oraz kawiarnie, herbaciarnie, winiarnie, piwiarnie,
- **stołówki** - placówki zbiorowego żywienia zapewniające określonym grupom konsumentów posiłki, głównie obiady ale także śniadania i kolacje,
- **punkty gastronomiczne** - placówki gastronomiczne prowadzące ograniczoną działalność gastronomiczną, takie jak: smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety w kinach, na stadionach, działalność cateringowa itp.

PRZYCHODY Z DZIAŁALNOŚCI GASTRONOMICZNEJ (łącznie z podatkiem VAT) - stanowią przychody uzyskane ze sprzedaży:

- **towarów handlowych** zakupionych i odsprzedawanych w niezmienionej postaci po ewentualnym konfekcjonowaniu, w tym napojów alkoholowych, wyrobów tytoniowych,
- **produkcji gastronomicznej** - wyrobów kulinarnych, ciastkarskich i innych wytworzonych na własne potrzeby,

– **świadczonych usług** - np. wpływy z tytułu opłat za korzystanie z szatni, przechowalni bagażu, obsługi parkingów, z tytułu działalności rozrywkowej, za zorganizowanie przyjęć poza zakładem i w zakładzie, za wypożyczenie sali itp.

PODAŻ wybranych towarów – jest to ilość wytworzonych w kraju produktów, pomniejszona o ich eksport, a powiększona o import. Podaż skorygowana o saldo zmiany stanu zapasów u producenta określa wielkość **dostaw** na zaopatrzenie kraju.

ZAPASY WYROBÓW U PRODUCENTA - wyprodukowane wyroby gotowe (finalne) znajdujące się w magazynach producenta, przeznaczone do sprzedaży.

SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW KONSUMPCYJNYCH NA 1 MIESZKAŃCA - źródłem opracowania są informacje o: wielkości krajowej produkcji, imporcie, eksporcie, zapasach w magazynach producentów i w przedsiębiorstwach handlowych. W przypadku niektórych produktów pochodzenia rolnego (ziarno 4 zbóż w przeliczeniu na przetwory, ziemniaki, warzywa i owoce) produkcję pomniejszono o zużycie tych produktów na cele produkcyjne (siew, spasanie, surowce dla gorzelni, krochmalni itp.).

Przeliczenia 4 zbóż (pszenicy, żyta, owsa, jęczmienia) na przetwory dokonano według odpowiednich procentów przemiału.

Dane o **pracujących** obejmują osoby pełnozatrudnione i niepełnozatrudnione w głównym miejscu pracy.

Przeciętne zatrudnienie dotyczy pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych, bez zatrudnionych poza granicami kraju.

Przeciętne wynagrodzenie miesięczne (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o wynagrodzeniach podaje się w ujęciu brutto, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

UWAGI:

1. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.
2. Zamieszczone w publikacji dane zostały zebrane zgodnie z :
  - a/ Polską Klasyfikacją Działalności PKD 2007 wprowadzoną z dniem 01.01.2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24.12.2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), która została opracowana na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2.
  - b/ Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług PKWiU 2008 wprowadzoną z dniem 01.01.2009 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29.10.2008 r. (Dz. U. Nr 207, poz. 1293), która została opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur.
3. Określenie „własność zagraniczna” stosowane w publikacji, odnosi się do przedsiębiorstw własności zagranicznej i tych, w których własność zagraniczna stanowi przewagę.
4. Przy przeliczaniu danych na 1 mieszkańca w zakresie spożycia wybranych towarów konsumpcyjnych (tabl. 23) przyjęto liczbę ludności według stanu z dnia 30 VI. Przy przeliczaniu danych dotyczących liczby ludności przypadającej na jeden sklep (tabl. 13) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII.
5. Liczbę sklepów i stacji paliw wg stanu w dniu 31 XII w podziale na specjalizacje branżowe i formy organizacyjne ustalono na podstawie wykazu sklepów sporządzonego przez jednostki o liczbie pracujących 10 i więcej osób realizujące sprzedaż detaliczną (H-01w) oraz dla jednostek, w których liczba pracujących nie przekracza 9 osób, oszacowano w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek (SP-3); do 2003 r. dane opracowywano na podstawie rejestru.

II. KOMENTARZ ANALITYCZNY

1. Usługi

Od wielu lat na świecie i w Polsce obserwowany jest wzrost znaczenia sektora usług, czego odzwierciedleniem jest wzrost udziału wartości dodanej brutto generowanej przez ten sektor w poszczególnych gospodarkach narodowych. W Unii Europejskiej (UE) udział wartości dodanej sektora usług wykazuje tendencję rosnącą z różnym tempem zmian w poszczególnych krajach.

W 2009 r. wśród krajów członkowskich UE najwyższy udział wartości dodanej wytworzonej przez sektor usług odnotowano w Luksemburgu – 85,7%, w Grecji – 79,9% oraz we Francji – 79,5%. Najbardziej znaczący wzrost udziału sektora usług w tworzeniu wartości dodanej w stosunku do 2000 r. wykazała Irlandia (o 11,2 pkt. proc.), Malta (o 9,8 pkt. proc) oraz Bułgaria (o 7,6 pkt. proc).

Tab.1. Udział wartości dodanej brutto wytworzonej w usługach w wartości dodanej brutto wytworzonej w gospodarce narodowej (ceny bieżące) - na podstawie klasyfikacji ISIC Rev. 3 (PKD 2004)

Kraje	Lata	Udział w %	Kraje	Lata	Udział w %
Austria.....	2000	67,2	Malta	2000	69,2
	2009	69,4		2009	79,0
Belgia.....	2000	71,5	Niderlandy.....	2000	72,5
	2009	77,6		2009	74,4
Bułgaria	2000	56,0	Niemcy.....	2000	68,4
	2009	63,6		2009	72,7
Cypr	2000	77,4	Polska	2000	63,4
	2009	79,3		2009	64,6
Dania.....	2000	70,6	Portugalia.....	2000	68,3
	2009	76,6		2009	74,8
Estonia	2000	67,6	Republika Czeska.....	2000	58,0
	2009	71,0		2009	60,1
Finlandia	2000	61,9	Rumunia.....	2000	53,5
	2009	69,1		2009	55,7
Francja	2000	74,3	Słowacja.....	2000	59,2
	2009	79,5		2009	63,1
Grecja.....	2000	72,5	Słowenia.....	2000	60,9
	2009	79,9		2009	66,5

Kraje	Lata	Udział w %	Kraje	Lata	Udział w %
Hiszpania.....	2000	66,4	Szwecja.....	2000	69,1
	2009	71,3		2009	73,2
Irlandia.....	2000	55,0	Węgry.....	2000	62,8
	2009	66,2		2009	67,3
Litwa.....	2000	63,9	W.Brytania.....	2000	71,7
	2009	69,1		2009	78,4
Luksemburg.....	2000	81,0	Włochy.....	2000	68,8
	2009	85,7		2009	73,1
Łotwa.....	2000	71,8			
	2009	76,3			

Źródło: Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2010.

W Polsce wśród ponad 3,9 mln podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON na koniec 2010 r., ponad 2,9 mln podmiotów stanowiły przedsiębiorstwa usługowe (co stanowiło 76,0% ogółu).

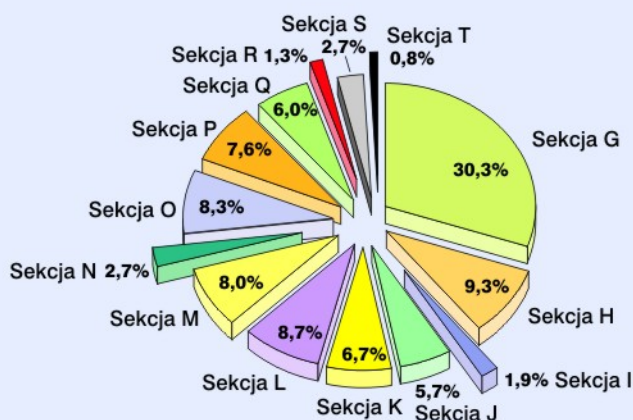
Przedsiębiorstwa handlowe (wg PKD sekcja G) stanowiły 37,1% ogólnej liczby zarejestrowanych podmiotów usługowych, w dalszej kolejności podmioty prowadzące działalność profesjonalną, naukową i techniczną (wg PKD sekcja M) – ponad 11% oraz przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie transportu i gospodarki magazynowej (wg PKD sekcja H) – prawie 9%.

W ciągu 2010 r. w każdej sekcji zaliczanej do działalności usługowych odnotowano wzrost liczby podmiotów. Ogółem w sektorze usług wzrost ten wyniósł 4,2% w stosunku do roku 2009. Najwyższy wzrost liczby podmiotów zaobserwowano w działalności związanej z informacją i komunikacją (wg PKD sekcja J) – o 13,0%, w działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej (wg PKD sekcja N) – o 8,5% oraz w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (wg PKD sekcja Q) – o 7,0%.

W 2010 r. w Polsce sektor usług wytworzył 64,3% wartości dodanej brutto całej gospodarki narodowej i dał miejsca pracy dla 57,4% ogółu pracujących. Należy przy tym podkreślić, że zmiany obserwowane w obszarze usług związane są ze zjawiskami zachodzącymi w całej gospodarce oraz potrzebami usługobiorców, którymi są zarówno konsumenci indywidualni, jak i przedsiębiorstwa.

W 2010 r. działalnością dominującą wśród podmiotów usługowych pod względem wartości dodanej była działalność handlowa, której udział wyniósł 30,3% wartości dodanej w sektorze usług. Udział działalności w zakresie transportu i gospodarki magazynowej (wg PKD sekcja H) był na poziomie 9,3%, natomiast działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości (wg PKD sekcja L) – 8,7%.

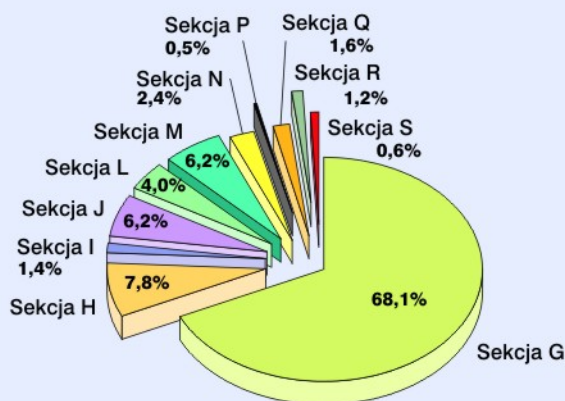
Struktura wartości dodanej w sektorze usług wg sekcji PKD w 2010 r.

Źródło: Dane wstępne za 2010 rok na dzień 30.09.2011r. Patrz Uwagi Metodyczne str. 8.

W 2009 r. najwyższy udział w przychodach sektora usług stanowiły przychody przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (wg PKD sekcja G) – ponad 68%, w dalszej kolejności przedsiębiorstw świadczących usługi w zakresie transportu i gospodarki magazynowej (wg PKD sekcja H) – około 8%. Udziały przedsiębiorstw prowadzących działalność zaklasyfikowaną do sekcji J „Informacja i komunikacja” oraz do sekcji M „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” kształtowały się na tym samym poziomie: 6,2%.

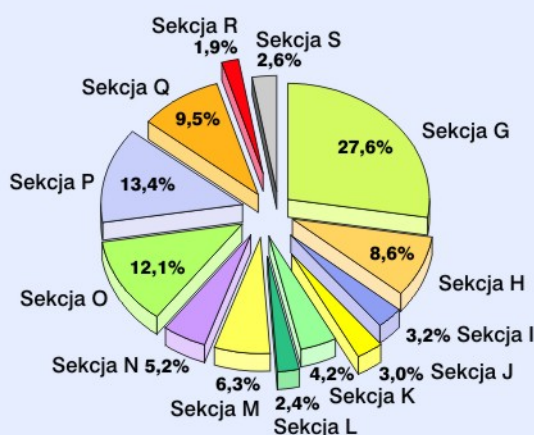
Struktura przychodów sektora usług wg sekcji PKD w 2009 r.

Źródło: Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2009 roku, GUS, Warszawa (Sekcja N [bez klasy 81.30.Z], Sekcja Q [bez klasy 86.10.Z], Sekcja S [działy 95 i 96]).

W 2010 r., wśród podmiotów usługowych, najwięcej osób pracowało w przedsiębiorstwach zaliczanych do sekcji „Handel i naprawa pojazdów samochodowych” (wg PKD sekcja G) – 27,6% ogółu pracujących w podmiotach usługowych, następnie do sekcji „Edukacja” (wg PKD sekcja P) – 13,4% oraz do sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa” (wg PKD sekcja O) – 12,1%.

Struktura pracujących w sektorze usług wg sekcji PKD w 2010 r.

Źródło: Mały Rocznik Statystyczny Polski 2011.

Najwyższe przeciętne wynagrodzenie brutto w 2010 r. odnotowano w sekcji „Informacja i komunikacja” (wg PKD sekcja J) – 5515 zł, „Działalność finansowa i ubezpieczenia” (wg PKD sekcja K) – 5459 zł oraz „Administracja publiczna i obrona narodowa” (wg PKD sekcja O) – 4150 zł. W podmiotach zaliczanych do sekcji I „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi” odnotowano najniższe przeciętne wynagrodzenie brutto – 1 967 zł.

W stosunku do 2009 roku, największy wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w 2010 roku zaobserwowano w sekcji P „Edukacja” do - 3 380 zł tj. o 6,9% przy jednoczesnym spadku przeciętnego zatrudnienia o 0,3%. W przedsiębiorstwach zaliczanych do sekcji S „Pozostała działalność usługowa” odnotowano spadek przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia do - 2 322 zł tj. o około 7%.

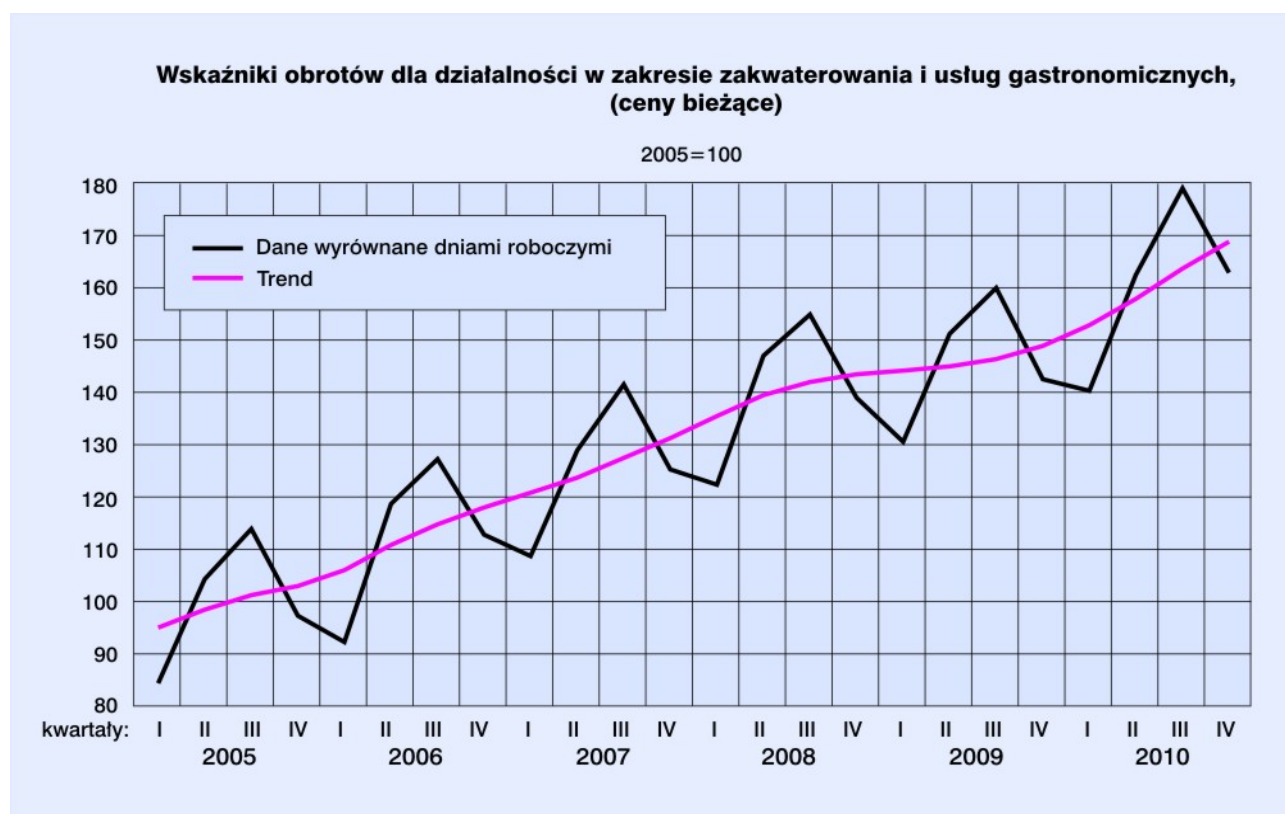
W 2010 r. działalnością dominującą wśród jednostek usługowych pod względem przeciętnego zatrudnienia była działalność handlowa, w której zatrudnionych było 1 622,3 tys. osób (wzrost w stosunku do 2009 r. o 0,7%). Jednostki zaliczane do sekcji P „Edukacja” zatrudniły w 2010 r. 1 036,0 tys. osób. Najniższe przeciętne zatrudnienie zaobserwowano w sekcji S „Pozostała działalność usługowa” – 99,0 tys. osób.

Największy wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano w sekcji N „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” do - 355,2 tys. osób tj. o około 11% . W podmiotach prowadzących działalność finansową i ubezpieczeniową (wg PKD sekcja K) odnotowano spadek przeciętnego zatrudnienia o około 1%, natomiast w sekcji H „Transport i gospodarka magazynowa” oraz sekcji J „Informacja i komunikacja” o 0,6%.

Analiza wybranych działalności usługowych.

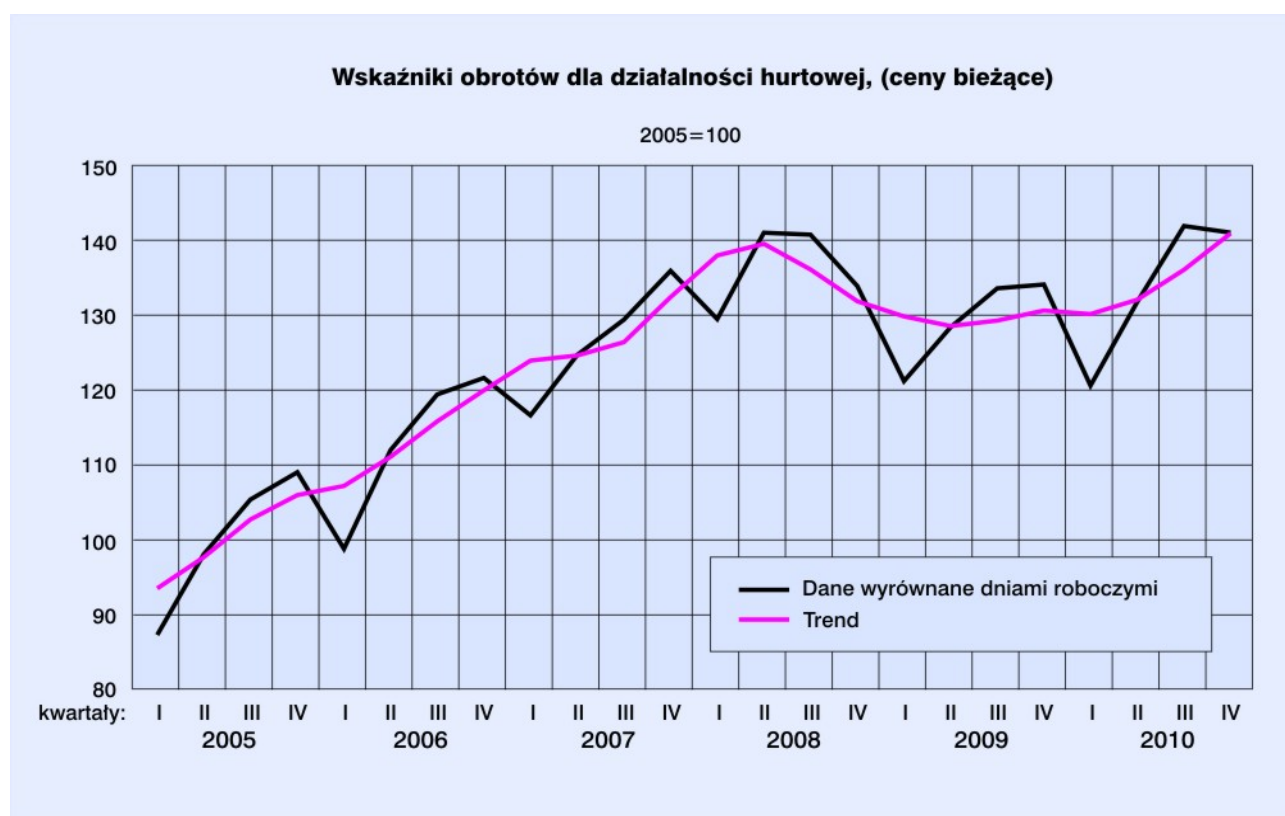
Wśród działalności usługowych można wyodrębnić usługi, których duże znaczenie i rozwój związany jest z rolą wspomagającą wobec innych podmiotów gospodarczych. W celu obserwowania zmian w tym zakresie prowadzone są krótkookresowe badania tych działalności usługowych. Przedstawione poniżej dane wynikowe dotyczą przedsiębiorstw z liczbą pracujących 10 i więcej osób.

Dla przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (wg PKD sekcja I) zanotowano wzrost obrotów w porównaniu z 2009 r. o 10,2%. W końcu roku 2010 działało o 1,2% więcej podmiotów i jednocześnie zatrudnionych było o 5,5% więcej osób. Odnotowano nieznaczną poprawę wskaźnika poziomu kosztów z 94,3% w 2009 r. do 94,0% w 2010 r. Wskaźnik rentowności obrotu brutto uległ poprawie (z 5,7% w 2009 r. do 6,0% w 2010 r.), natomiast wskaźnik rentowności obrotu netto kształtował się na tym samym poziomie co rok wcześniej i wyniósł 4,8%.

* * *

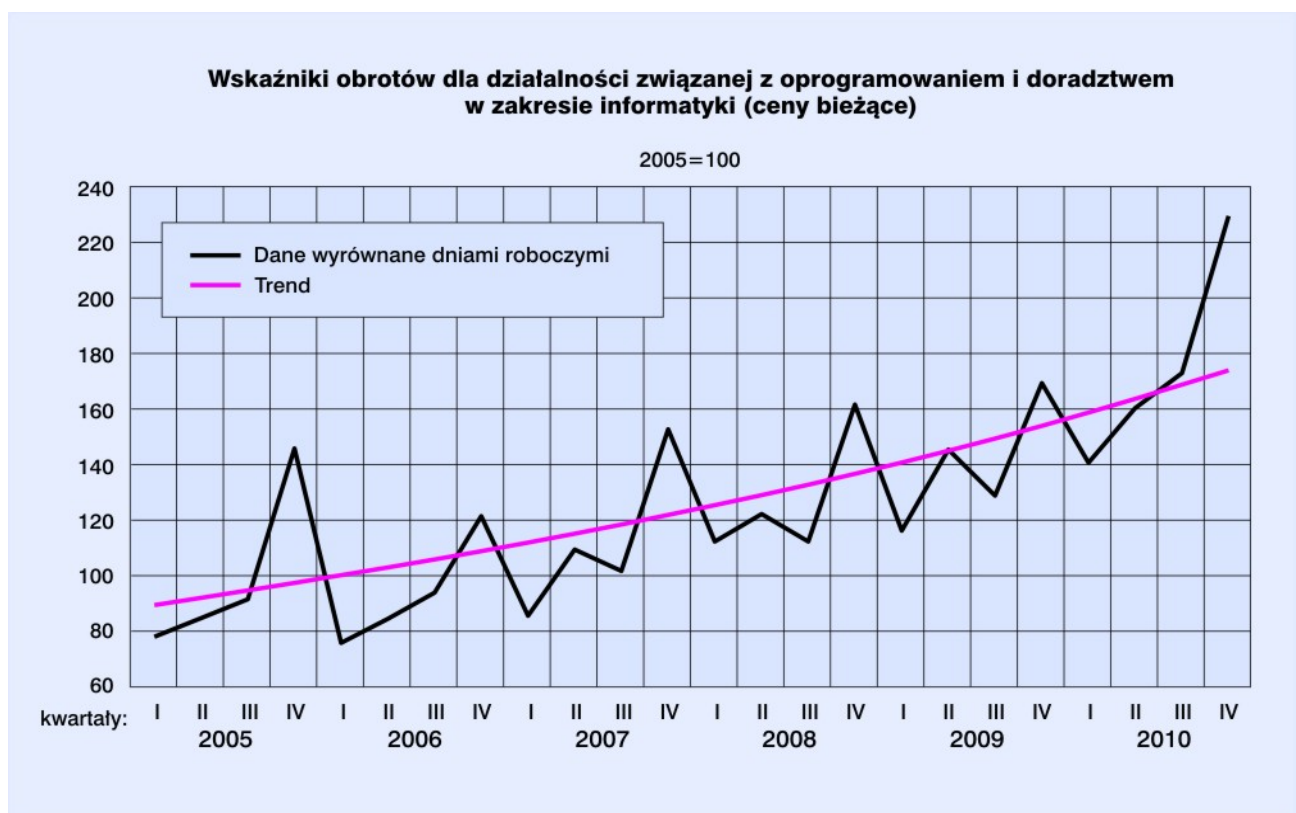
W działalności przedsiębiorstw hurtowych (wg PKD dział 46), zaobserwowano w 2010 r. wzrost obrotów o 3,7% w porównaniu z 2009 r. Po okresie słabszej koniunktury w 2009 r. zanotowano wzrost obrotów dla przedsiębiorstw począwszy od II kwartału 2010 r. Na koniec roku 2010 liczba przedsiębiorstw hurtowych była niższa w porównaniu z poprzednim rokiem o 2,8%. Spadła również liczba pracujących (o 1,7%). Wskaźnik poziomu kosztów, mimo nieznacznej poprawy, nadal pozostawał wysoki (97% wobec 97,5% przed rokiem). Lepszy niż w 2009 r. był zarówno wskaźnik rentowności obrotu brutto (3,0% wobec 2,5% w 2009 r.), jak i netto (2,5% wobec 2,0% przed rokiem).

* * *

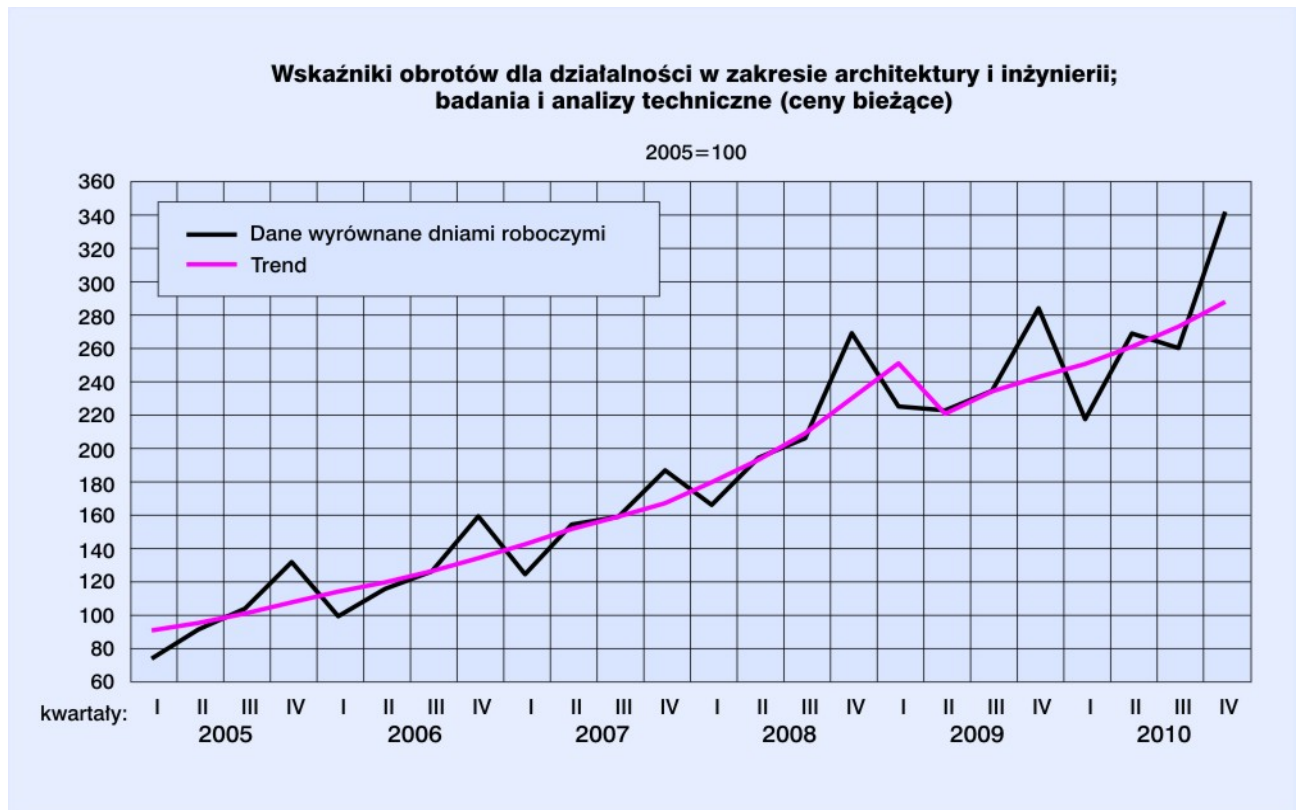
W branży informatycznej (wg PKD dział 62) w 2010 r. odnotowano wzrost o ponad 25% wartości obrotów w stosunku do 2009 r. Zaobserwowano wzrost liczby przedsiębiorstw zaliczanych do działu 62 o prawie 8% oraz wzrost liczby pracujących o około 16%. Wskaźnik rentowności obrotu brutto uległ nieznacznemu pogorszeniu z poziomu 11,5% w 2009 r. do 11,3% w 2010 r., natomiast wskaźnik rentowności obrotu netto uległ poprawie z 9,5% w roku ubiegłym do 9,9% w 2010 r. Wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności uległ nieznacznemu pogorszeniu osiągając poziom 88,7% w 2010 r. wobec 88,5% w roku 2009.

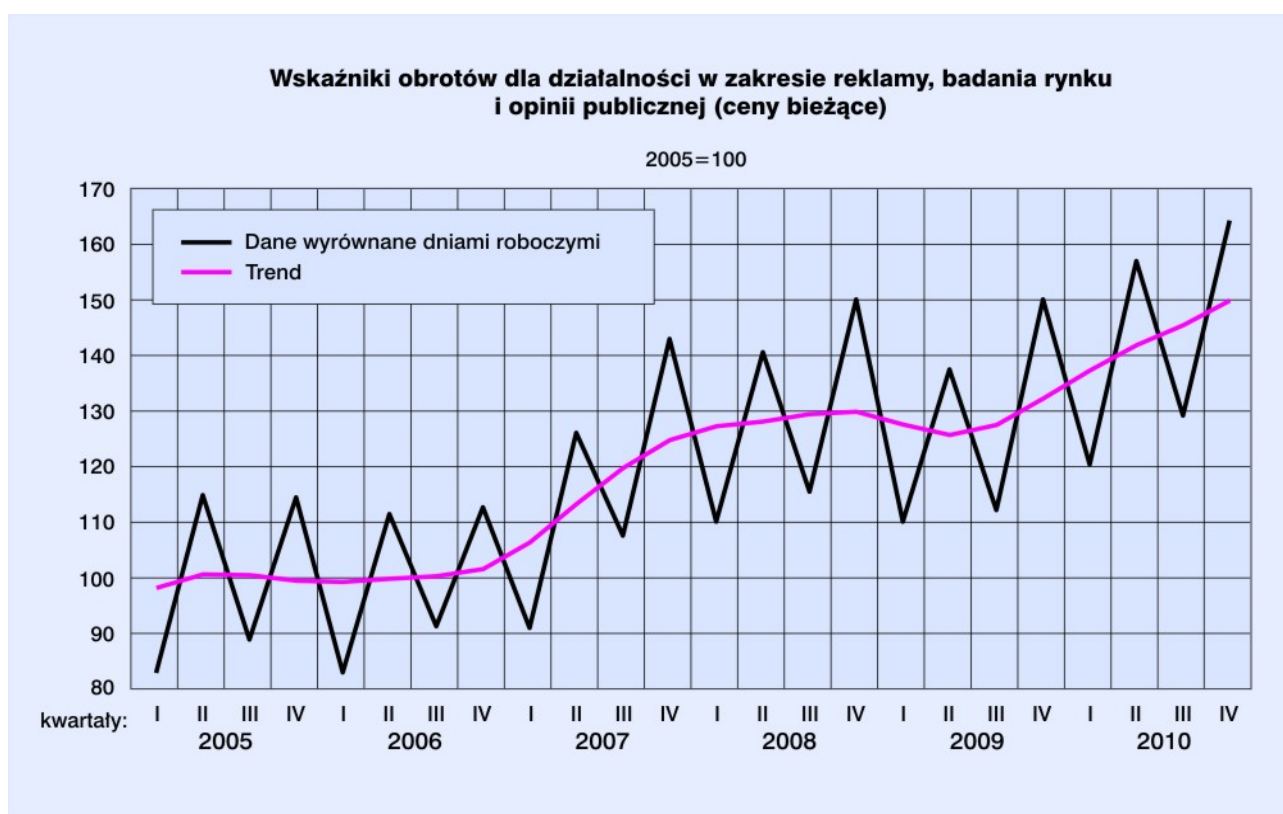
* * *

W 2010 r. działalność związana z architekturą i inżynierią (wg PKD dział 71) osiągnęła ponad 13% wzrost wartości obrotów w stosunku do roku 2009. Liczba przedsiębiorstw prowadzących działalność zaliczane do tego działu wzrosła w stosunku do 2009 r. o ponad 2%. Przedsiębiorstwa te zatrudniły o 8,1% więcej pracowników niż w roku ubiegłym. Odnotowano wzrost zarówno wskaźnika rentowności obrotu brutto (8,9% w 2010 r. wobec 7% w 2009 r.), jak i wskaźnika rentowności obrotu netto (6,8% w 2010 r. wobec 5,1% w roku ubiegłym). Poprawie uległ również wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności z 93,0% w 2009 r. do 91,1% w 2010 r.

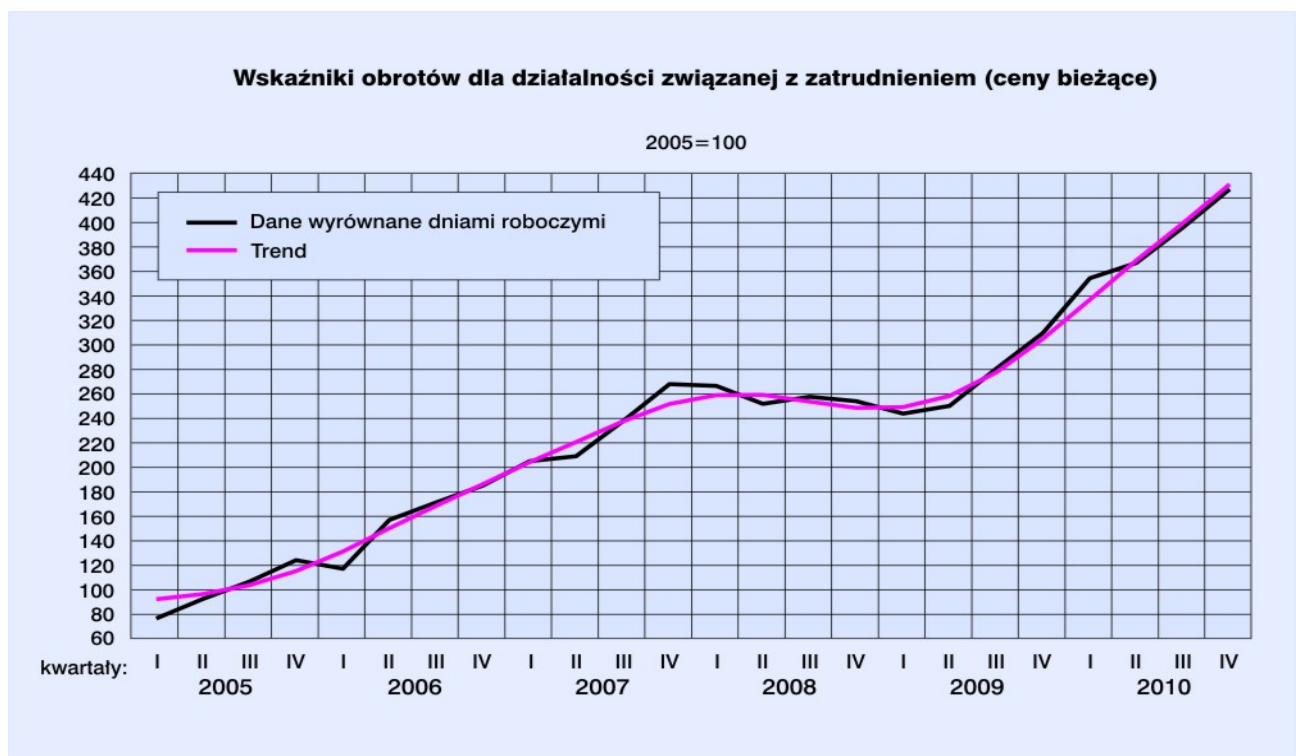
* * *

W podmiotach prowadzących działalność związaną z reklamą, badaniem rynku i opinii publicznej (PKD dział 73) odnotowany wzrost obrotów w 2010 r. w stosunku do 2009 r. wyniósł ponad 12%. Pomimo wzrostu obrotów liczba przedsiębiorstw zaliczanych do działu 73 uległa w 2010 r. zmniejszeniu o 1,9%, przy jednoczesnym wzroście liczby pracujących o prawie 10%. Polepszeniu uległy wskaźniki rentowności obrotu brutto (z poziomu 3,7% w 2009 r. do 4,7% w 2010 r.) oraz netto (z 3,0% w 2009 r. do 3,8% w 2010 r.). Odnotowano poprawę wskaźnika poziomu kosztów z całokształtu działalności z 96,3% w 2009 r. do 95,3% w 2010 r.

* * *

W 2010 r. wzrost wartości obrotów przedsiębiorstw prowadzących działalności związane z zatrudnieniem (wg PKD dział 78), w stosunku do 2009 r., wyniósł ponad 43%. Tak znaczny wzrost obrotów był spowodowany wzrostem liczby podmiotów świadczących usługi związane z zatrudnieniem – o 18,5% przy jednoczesnym wzroście liczby pracujących (ponad 35%). Poprawie uległ zarówno wskaźnik rentowności obrotu brutto (2,9% w 2010 r. wobec 1,6% w 2009 r.), jak i wskaźnik rentowności obrotu netto (2,1% w 2010 r. wobec 0,8% w 2009 r.). Wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności wyniósł w 2010 r. 97,1% wobec 98,4% w roku ubiegłym.

2. Handel wewnętrzny

W 2010 r. umocnił się udział handlu (wg PKD sekcja G) w wartości dodanej brutto ogółem i w produkcie krajowym brutto (PKB).

Wyszczególnienie	2009	2010
Udział handlu w PKB w %.....	16,7	17,1*
Udział handlu w wartości dodanej brutto w %	18,8	19,5*

* Dane szacunkowe.

Wartość dodana brutto dla przedsiębiorstw handlowych w 2010 r. (w cenach stałych) wzrosła w porównaniu z rokiem ubiegłym o 2,6%, w 2009 r. o 4,3%. Na poziom wartości dodanej brutto wytworzonej przez przedsiębiorstwa handlowe wpływały głównie marże handlowe. Średnia marża zrealizowana przez jednostki handlowe w latach 2007 - 2009 kształtowała się w przedziale 17,3% - 17,9%. Najwyższe marże wyrażone w procentach pozyskiwane były przez przedsiębiorstwa handlu detalicznego. Zróżnicowanie poziomu zrealizowanych marż uzależnione jest od rodzaju działalności przedsiębiorstw, co obrazuje poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	2007	2008	2009
	w %		
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY POJAZDAMI SAMOCHODOWYMI ORAZ ICH NAPRAWA^Δ	14,0	14,5	14,5
w tym:			
Sprzedaż hurtowa i detaliczna pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	9,7	9,8	9,1
Sprzedaż hurtowa i detaliczna części i akcesoriów do pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	21,7	22,2	22,5
Sprzedaż hurtowa i detaliczna motocykli, ich naprawa i konserwacja oraz sprzedaż hurtowa i detaliczna części i akcesoriów do nich	26,5	26,5	24,2
HANDEL HURTOWY^Δ	15,2	15,5	15,9
w tym:			
Sprzedaż hurtowa realizowana na zlecenie ^a	18,0	18,3	18,4
Sprzedaż hurtowa płodów rolnych i żywych zwierząt	13,9	12,7	12,3
Sprzedaż hurtowa żywności, napojów i wyrobów tytoniowych	12,0	13,4	16,6
Sprzedaż hurtowa artykułów użytku domowego	18,8	18,4	17,5
Sprzedaż hurtowa narzędzi technologii informacyjnej i komunikacyjnej	9,9	12,0	12,8
Sprzedaż hurtowa maszyn, urządzeń i dodatkowego wyposażenia	16,8	15,6	16,4
Pozostała wyspecjalizowana sprzedaż hurtowa	13,2	13,4	13,5
Sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana	18,2	18,8	17,7
HANDEL DETALICZNY^Δ	22,0	22,9	21,8
w tym:			
Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach	19,5	20,2	18,8
Sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	22,3	22,8	21,2
Sprzedaż detaliczna paliw do pojazdów silnikowych na stacjach paliw	8,8	9,2	9,9
Sprzedaż detaliczna narzędzi technologii informacyjnej i komunikacyjnej prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	16,8	18,5	17,0
Sprzedaż detaliczna artykułów użytku domowego prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	24,7	24,5	23,2
Sprzedaż detaliczna wyrobów związanych z kulturą i rekreacją prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	35,9	35,2	32,9
Sprzedaż detaliczna pozostałych wyrobów prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	30,4	31,5	29,5

a Prowizja.

W 2009 r. przychody ogółem w cenach bieżących osiągnięte przez przedsiębiorstwa z sekcji G „Handel; naprawa pojazdów samochodowych”, były wyższe niż w 2008 r. o ok. 5%. Największą część tych przychodów zrealizowana była przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność hurtową 58,3%, udział handlu detalicznego wyniósł 32,7% , a handlu hurtowego i detalicznego pojazdami samochodowymi oraz

ich naprawą - 9%. Znaczną część przychodów - 47,1% osiągnęły przedsiębiorstwa z liczbą pracujących powyżej 49 osób.

Udział przychodów ze sprzedaży towarów i materiałów, stanowił 92,8% ogólnej wartości przychodów przedsiębiorstw handlowych.

Na koniec 2010 r. udział podmiotów zaklasyfikowanych w rejestrze REGON do sekcji G - *Handel, naprawa pojazdów samochodowych* wyniósł 28,1% i był o 0,6 pkt. proc. niższy niż w roku 2009, natomiast udział jednostek zaklasyfikowanych do sekcji I - *Zakwaterowanie i gastronomia* stanowił podobnie jak w roku poprzednim 3,2%. W ramach sekcji: *Handel, naprawa pojazdów samochodowych* najwięcej przybyło podmiotów, których przeważającym rodzajem działalności był: *Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi oraz ich naprawa*. Liczba tych jednostek wzrosła o 7,8% w porównaniu z 2009 r., co wpłynęło również na wzrost ich udziału w całej sekcji G o 0,7 pkt. proc. Liczba jednostek hurtowych zwiększyła się o 3,5% i jednocześnie wzrósł ich udział o 0,2 pkt. proc. Najmniejszy wzrost liczby jednostek odnotowano w dziale: *Handel detaliczny* - o 1,2%, jednocześnie udział tych jednostek zmniejszył się o 0,9 pkt. proc. Wśród ogólnej liczby podmiotów, dla których podstawowym rodzajem działalności był handel zdecydowaną większość stanowiły jednostki z liczbą pracujących 9 i mniej osób (96,7%).

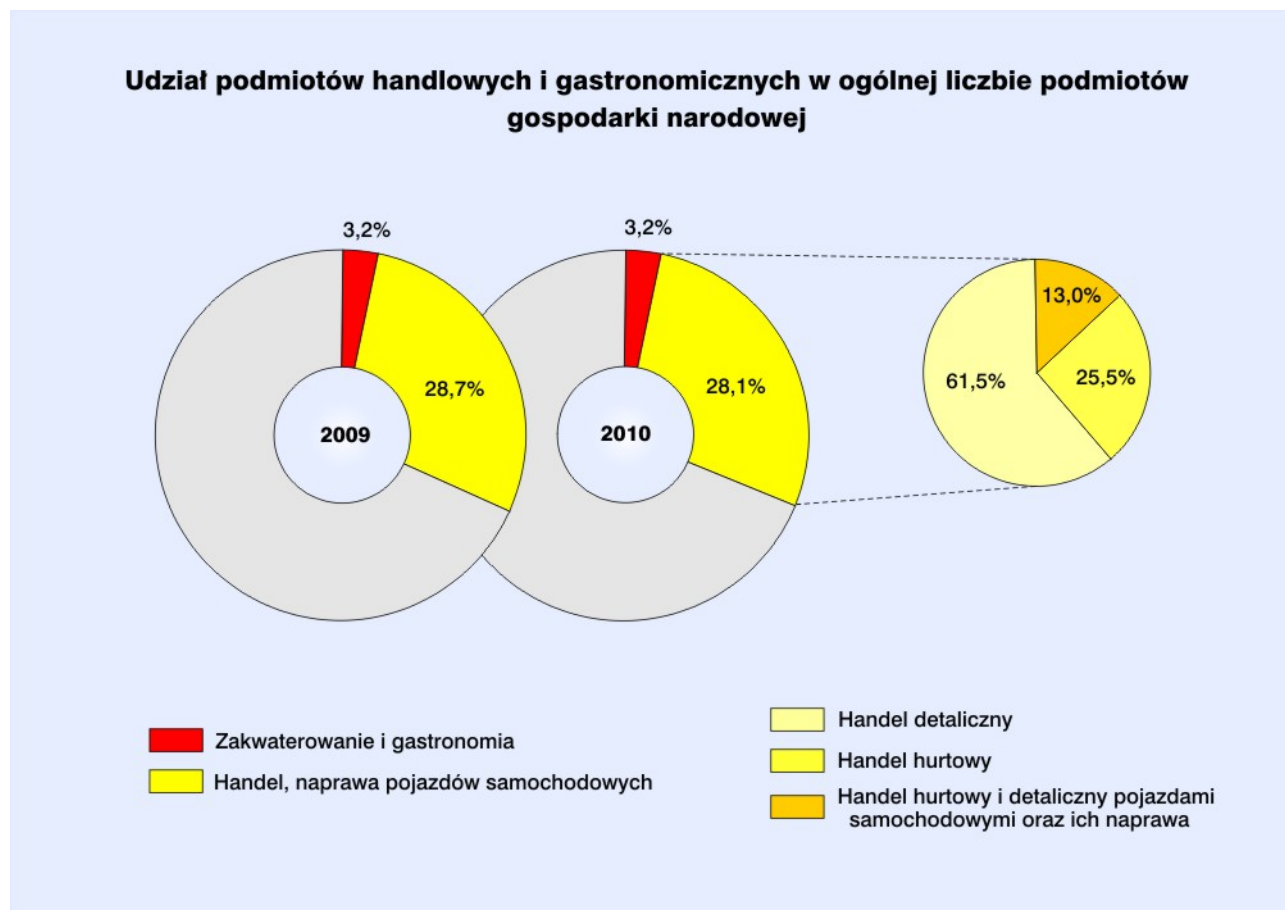
Liczba podmiotów w handlu i gastronomii

Wyszczególnienie	2009	2010	2009=100
Liczba podmiotów ogółem^{ab}	3742673	3909802	104,5
w tym:			
handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1073154	1100603	102,6
z tego			
handel hurtowy ^Δ	271319	280692	103,5
handel detaliczny ^Δ	669647	677414	101,2
handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi oraz ich naprawa ^Δ	132188	142497	107,8
zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	118499	124214	104,8

a Podmioty gospodarki narodowej wg REGON.

b Stan w dniu 31 XII.

W 2010 r. w sekcji: *Handel, naprawa pojazdów samochodowych* zarejestrowanych było 394 podmioty należące do sektora publicznego, co oznacza spadek o 5,7% w porównaniu z poprzednim rokiem, a w sekcji: *Zakwaterowanie i gastronomia* - 847 podmiotów – spadek o 0,5%.

Liczba spółek prawa handlowego zarejestrowanych w systemie REGON oraz zaklasyfikowanych wg PKD 2007 do sekcji „G” wzrosła o 4,2% i wyniosła 95,7 tys. Udział spółek kapitałowych prowadzących działalność handlową (spółki akcyjne i z o.o.) stanowił 82,5%, a ich liczba wzrosła w porównaniu z poprzednim rokiem o 4,6%. W ramach spółek prawa handlowego odnotowano w 2010 roku również wzrost spółek z kapitałem zagranicznym o jednorodnym rodzaju kapitału o 4,5%, których liczba kształtowała się na poziomie 17,1 tys., w tym 12,3 tys. spółek działało w zakresie handlu hurtowego. Udział takich spółek zarejestrowanych w sekcji: *Handel, naprawa pojazdów samochodowych* w ogólnej liczbie spółek handlowych z kapitałem zagranicznym o jednorodnym rodzaju wyniósł 40,7%.

Spółki z kapitałem zagranicznym o jednorodnym rodzaju kapitału zaklasyfikowane do sekcji: *Handel, naprawa pojazdów samochodowych*, stanowiły w 2010 roku wśród ogółu spółek handlowych podobnie jak w roku poprzednim 17,8%, natomiast z kapitałem prywatnym krajowym 70,6%. W ogólnej liczbie zarejestrowanych podmiotów handlowych jednostki z udziałem kapitału zagranicznego nadal stanowiły 2,3%.

Przepływ towarów handlowych.

Istotnym elementem umożliwiającym ocenę kanałów dystrybucji i cyrkulacji towarów jest analiza struktury przychodów wg typów klientów oraz podział dokonanych zakupów w przedsiębiorstwach hurtowych wg typów dostawców (tablice nr 18 i 19). W ostatnich latach można zauważyć podobne zachowania przedsiębiorstw hurtowych i detalicznych w wyborze swoich dostawców, a uzyskiwane przez nie przychody pochodzą od ustalonych wcześniej grup klientów. W przedsiębiorstwach handlowych zarówno hurtowych jak i detalicznych, w tym również własności zagranicznej, mamy wyraźny wzrost udziału zakupów bezpośrednio od producentów i wytwórców krajowych oraz bezpośrednio z importu kosztem spadku zakupów u hurtowników i z innych źródeł. Przedsiębiorstwa handlowe² dokonują w około 52% zakupów bezpośrednio od producentów i wytwórców krajowych, a jedynie w 24% u hurtowników. Bezpośredni import stanowi natomiast prawie 23%. W zależności od specyfiki działalności handlowej struktura dokonywanych zakupów ulega zmianom. W zakresie handlu hurtowego - około 54% przedsiębiorstw zaopatruje się u producentów i wytwórców krajowych, a ponad 25% dokonuje zakupów bezpośrednio z importu. Po raz pierwszy od 2005 r. nastąpił duży spadek udziału zakupów hurtownik-hurtownik i wyniósł 19,7%.

W handlu detalicznym wyraźnie dominuje tendencja zakupów bezpośrednio od producentów i wytwórców krajowych (52,8%) zmniejszając tym samym rolę hurtowników (31,2%). W ostatnich latach systematycznie wzrasta udział zakupów bezpośrednio z importu, który wynosi 14,5%. Przedsiębiorstwa własności zagranicznej również częściej dokonują zakupów bezpośrednio od producentów i wytwórców krajowych (ponad 49%), rzadziej od hurtowników ok. 9%, a bezpośredni import stanowi ok. 41%. W strukturze przychodów przedsiębiorstw hurtowych około 42% przychodów pochodzi ze sprzedaży do hurtu, około 31% pochodzi od handlowców detalicznych, a blisko 16% od producentów krajowych. Około 7% stanowią bezpośrednie wpływy od konsumentów indywidualnych.

Obroty przedsiębiorstw handlowych

W 2010 r. obroty w handlu detalicznym (w cenach stałych) były wyższe niż przed rokiem o 6,5%. Wśród przedsiębiorstw prowadzących działalność detaliczną największy wzrost odnotowano w grupie przedsiębiorstw sprzedających towary nieżywnościowe (o 10,3%) a wśród nich dla przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną ze sprzedażą paliw (o 13,1%).

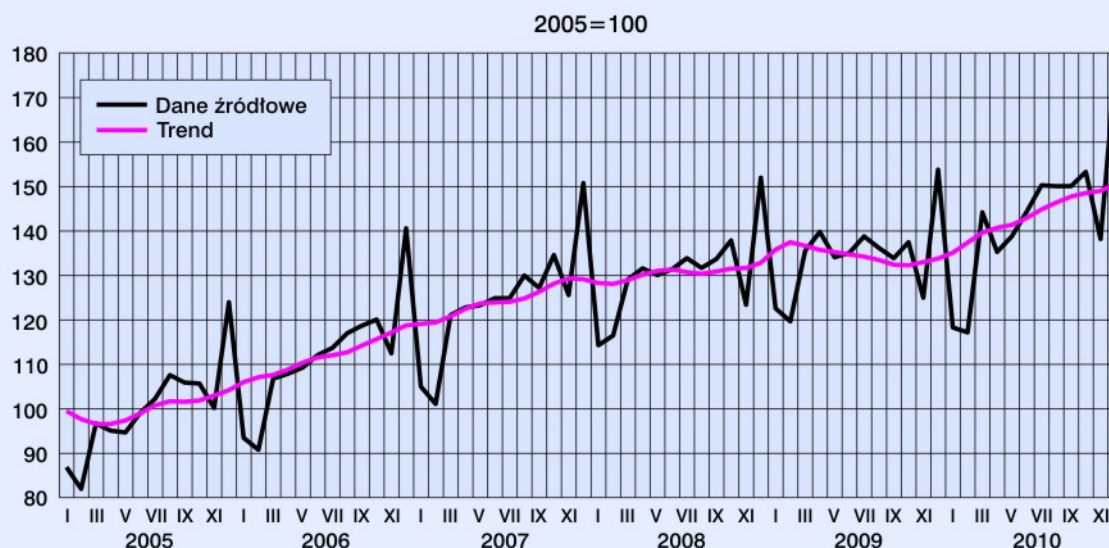
Niższe niż przed rokiem obroty zaobserwowano w przedsiębiorstwach z grupy – żywność, napoje, wyroby tytoniowe (spadek o 1,4%).

---

² Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

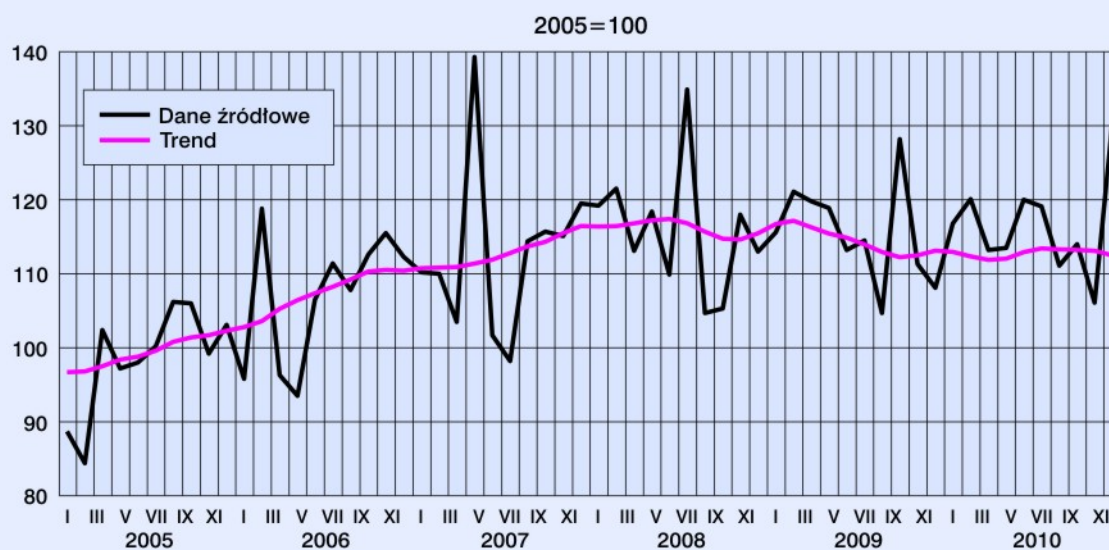
Przedsiębiorstwa zajmujące się handlem detalicznym oraz handlem hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi zanotowały wyższe obroty o 8,7% w porównaniu z rokiem poprzednim. Wysokie obroty wśród tych przedsiębiorstw osiągnęły jednostki zajmujące się sprzedażą pojazdów samochodowych (wzrost o 17,8%).

Dynamika obrotów w cenach stałych w przedsiębiorstwach detalicznych^a

a Przedsiębiorstw zakwalifikowanych wg PKD 2007 do działu 47.

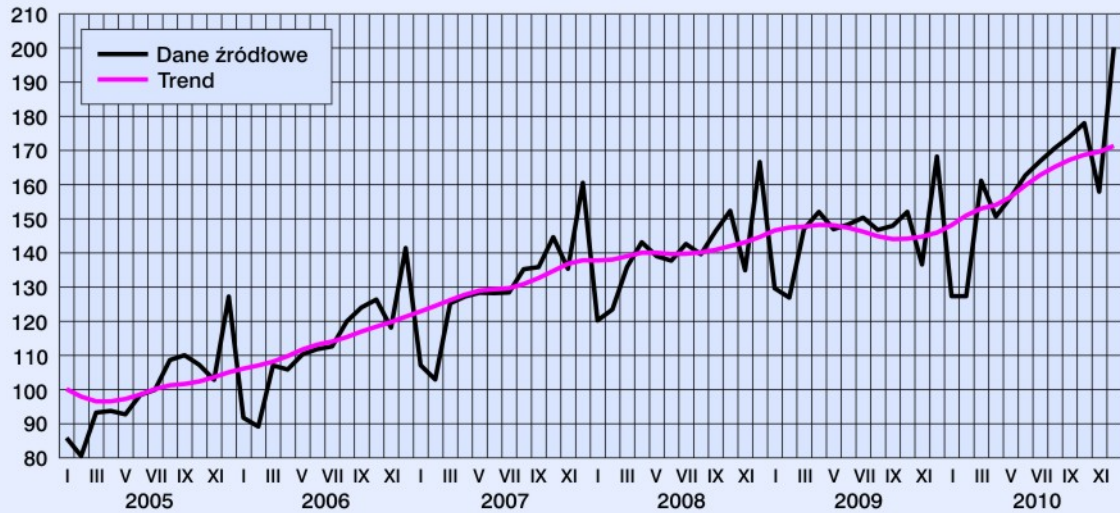
Dynamika obrotów w cenach stałych w grupie przedsiębiorstw sprzedających żywność, napoje, wyroby tytoniowe^a

a Przedsiębiorstwa zaklasyfikowane wg PKD 2007 do klasy 47.11 i grupy 47.2.

Dynamika obrotów w cenach stałych w grupie przedsiębiorstw sprzedających towary nieżywnościowe^a

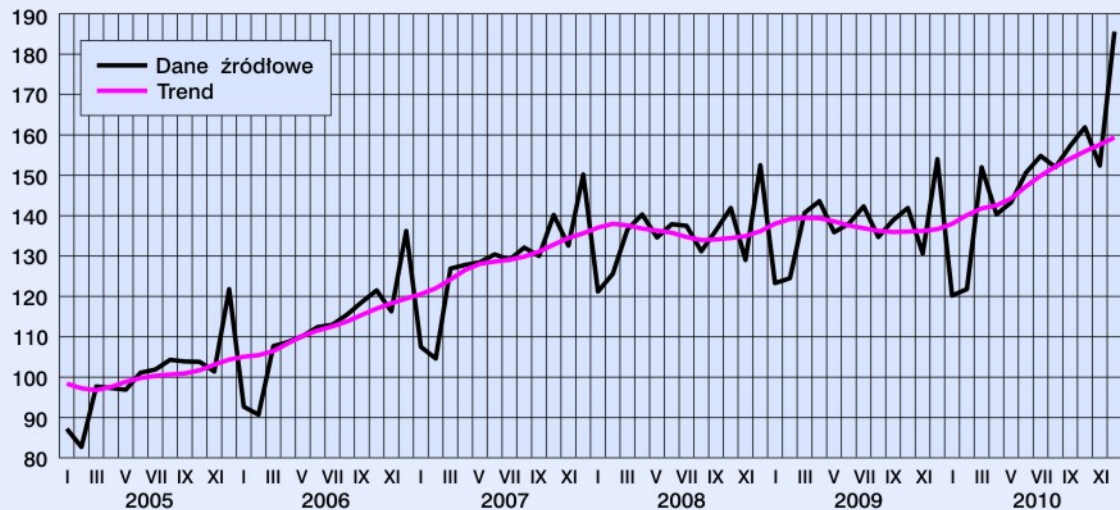
2005=100

^a Przedsiębiorstwa zaklasyfikowane wg PKD 2007 do klasy 47.19, i grup: 47.3 47.9.

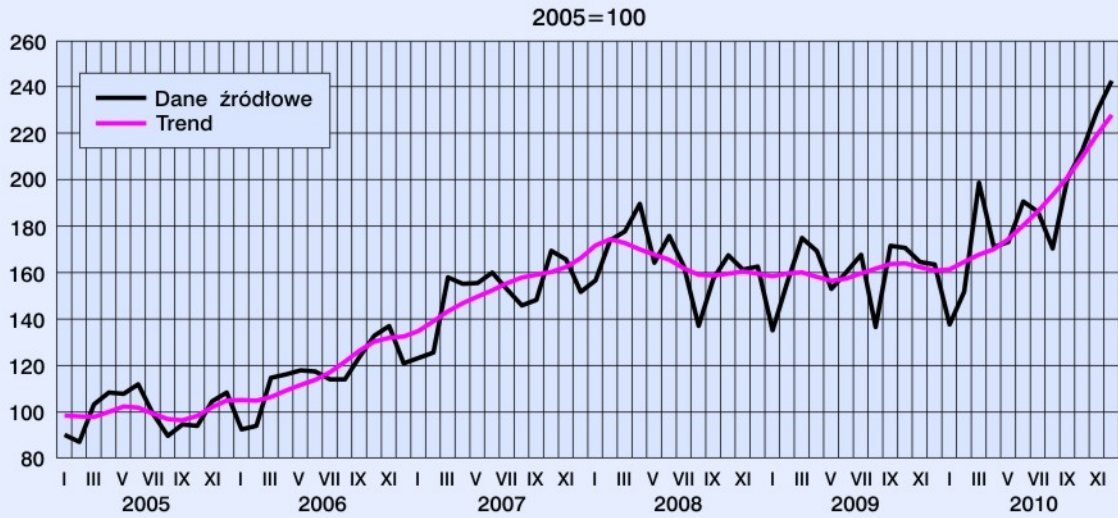
Dynamika obrotów w cenach stałych w przedsiębiorstwach zaklasyfikowanych według PKD 2007 do działu 45 i 47^a

2005=100

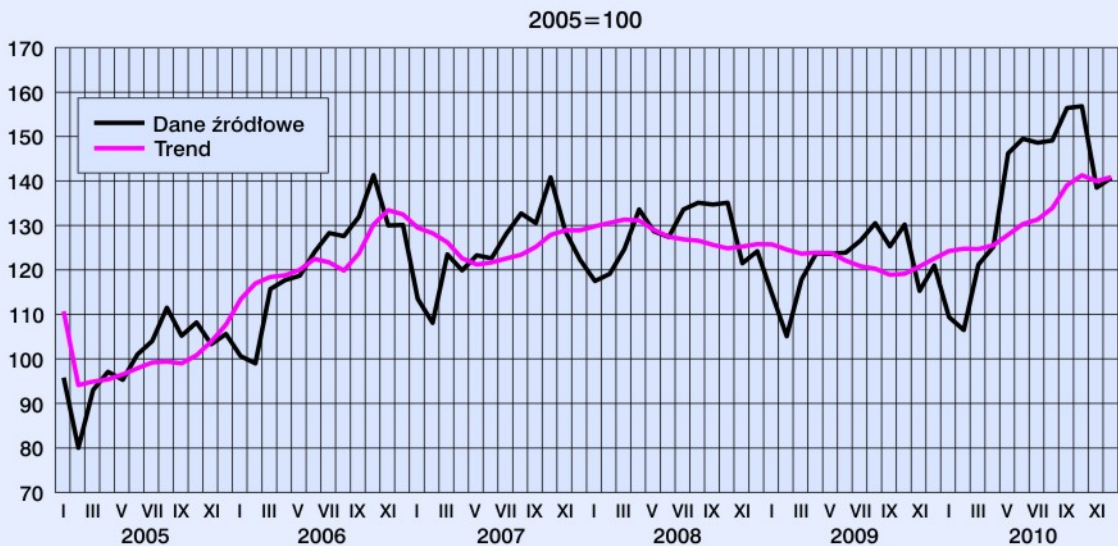
^a Dział 45 Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych
Dział 47 Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi

Dynamika obrotów w cenach stałych w grupie przedsiębiorstw sprzedających pojazdy samochodowe^a

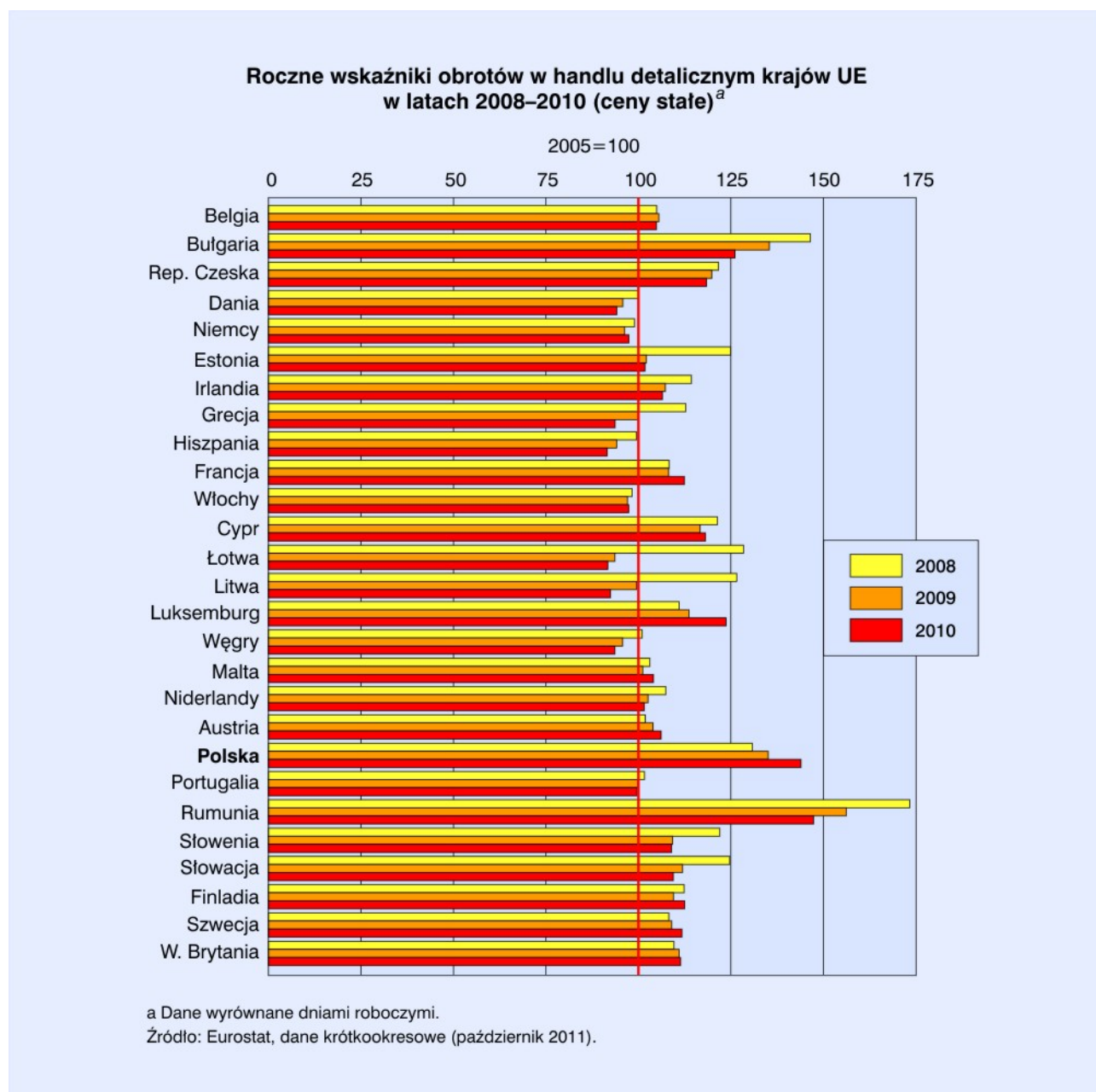
a Przedsiębiorstwa zaklasyfikowane wg PKD 2007 do grup: 45.1, 45.3, 45.4.

Dynamika obrotów w cenach stałych w grupie przedsiębiorstw sprzedających paliwa^a

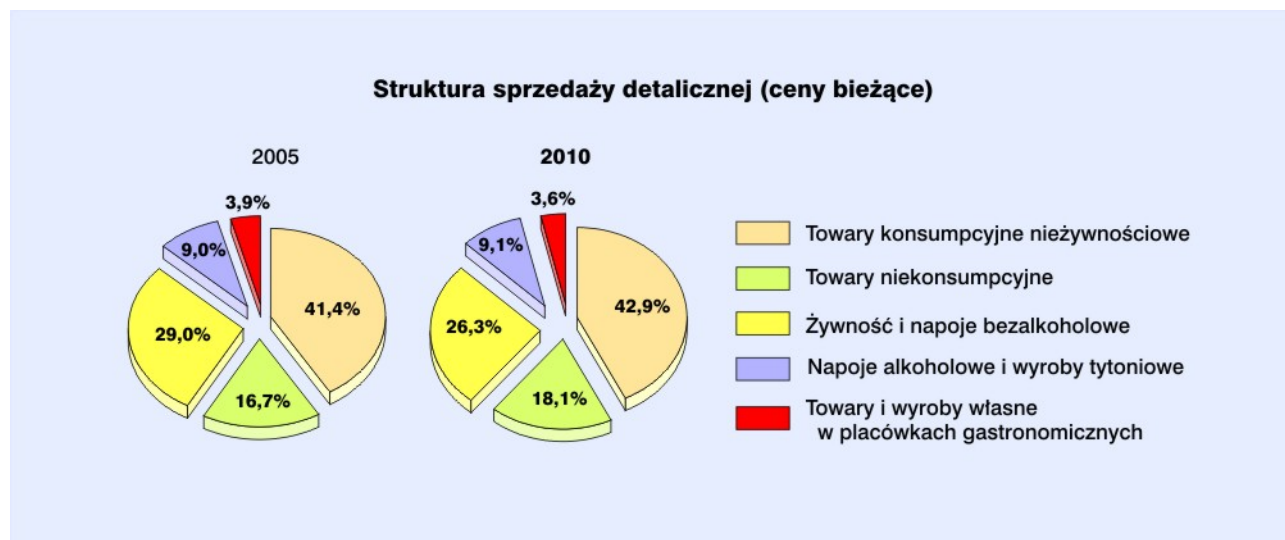
a Przedsiębiorstwa zaklasyfikowane wg PKD 2007 do grupy 47.3.

Analiza wskaźników obrotów pozwala ocenić sytuację rynkową krajów UE w czasie kryzysu gospodarczego. W 2010 r. obroty w handlu detalicznym krajów UE były wyższe w porównaniu z 2009 r. o 0,8%, głównie z powodu wzrostu w takich krajach jak: Wielka Brytania, Niemcy, Francja, Włochy. W Polsce i Luksemburgu obroty rosły najszybciej spośród krajów UE w porównaniu z rokiem poprzednim. Znaczący spadek obrotów miał miejsce natomiast w krajach: Litwa, Bułgaria, Grecja, Rumunia.

Sprzedaż detaliczna

W 2010 r. sprzedaż detaliczna w cenach bieżących zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe wyniosła 593,0 mld zł i była o 1,7% wyższa niż przed rokiem. W punktach sprzedaży detalicznej wartość sprzedanych towarów wyniosła 571,9 mld zł, (wzrost o 1,8%), z tego wartość żywności i napojów bezalkoholowych - 156,0 mld zł (wzrost o 2,5%), napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych - 53,8 mld zł (wzrost o 3,3%) i towarów nieżywnościowych - 362,1 mld zł (wzrost o 1,3%). W placówkach gastronomicznych sprzedaż detaliczna wyniosła 21,1 mld zł (wzrost o 0,4%).

Sprzedaż zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe (w cenach bieżących) stanowiła 86,9% wartości ogółem sprzedaży detalicznej, a jej udział spadł o 0,4 pkt. proc. w stosunku do 2009 r. Pozostała sprzedaż była realizowana przez przedsiębiorstwa, których podstawowym rodzajem działalności nie był handel, lecz inne działalności np. produkcyjne i gastronomiczne.

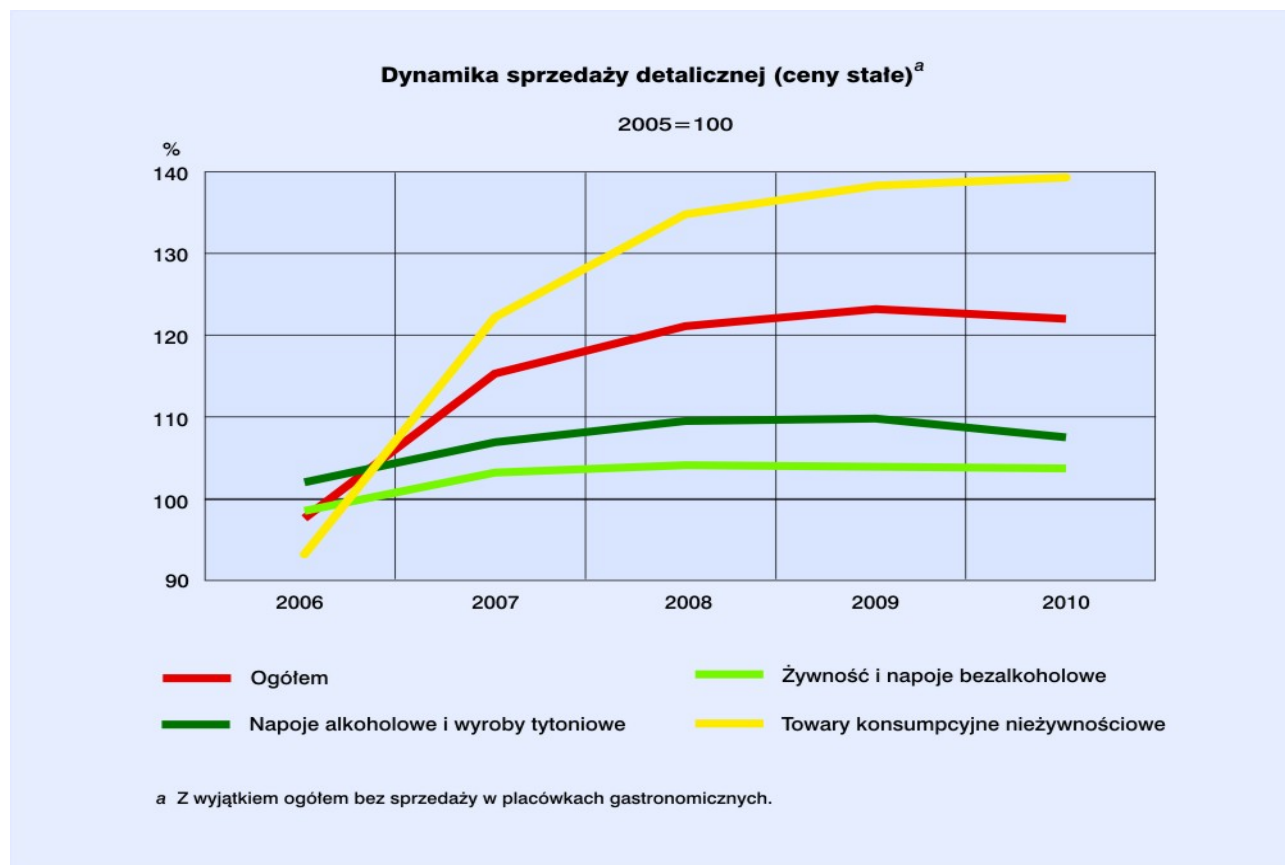
Sprzedaż detaliczna według sektorów własności (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	Sprzedaż detaliczna					
	ogółem		sektor			
			publiczny		prywatny	
a – 2010 b – 2009=100	mln zł	%	mln zł	%	mln zł	%
Ogółem..... a	592958,4	100,0	4583,8	0,8	588374,6	99,2
b	101,7	x	93,9	x	101,8	x
w tym przedsiębiorstwa						
handlowe ..... a	515350,1	100,0	1874,1	0,4	513476,0	99,6
b	101,3	x	92,2	x	101,4	x

Sprzedaż detaliczna w latach 2008 - 2010 (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	
	w mln zł			2009=100
Ogółem	564665,0	582774,7	592958,4	101,7
żywność i napoje bezalkoholowe	161795,2	168489,3	172684,4	102,5
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe.....	52290,6	56564,5	57962,8	102,5
towary nieżywnościowe (bez wyrobów tytoniowych).....	350579,1	357720,9	362311,2	101,3

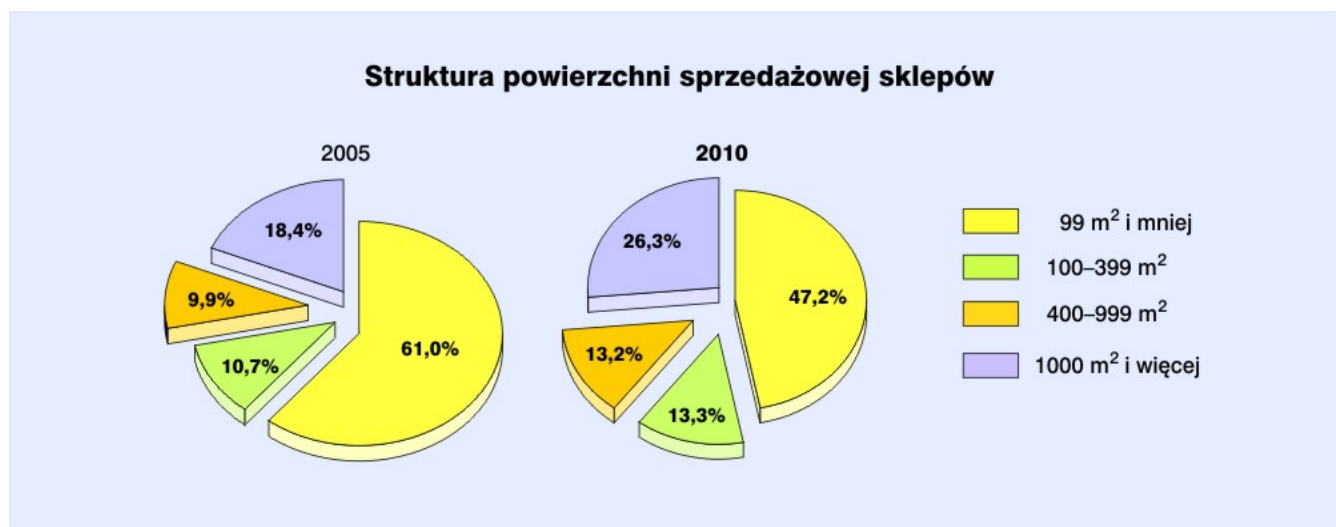
W 2010 r. sprzedaż detaliczna w cenach stałych zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe była o 1,0% niższa niż przed rokiem. Większy od przeciętnego spadek sprzedaży odnotowano dla napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 1,9%) oraz towarów nieżywnościowych (o 1,1%). Sprzedaż żywności i napojów bezalkoholowych spadła w porównaniu z rokiem poprzednim o 0,2%.

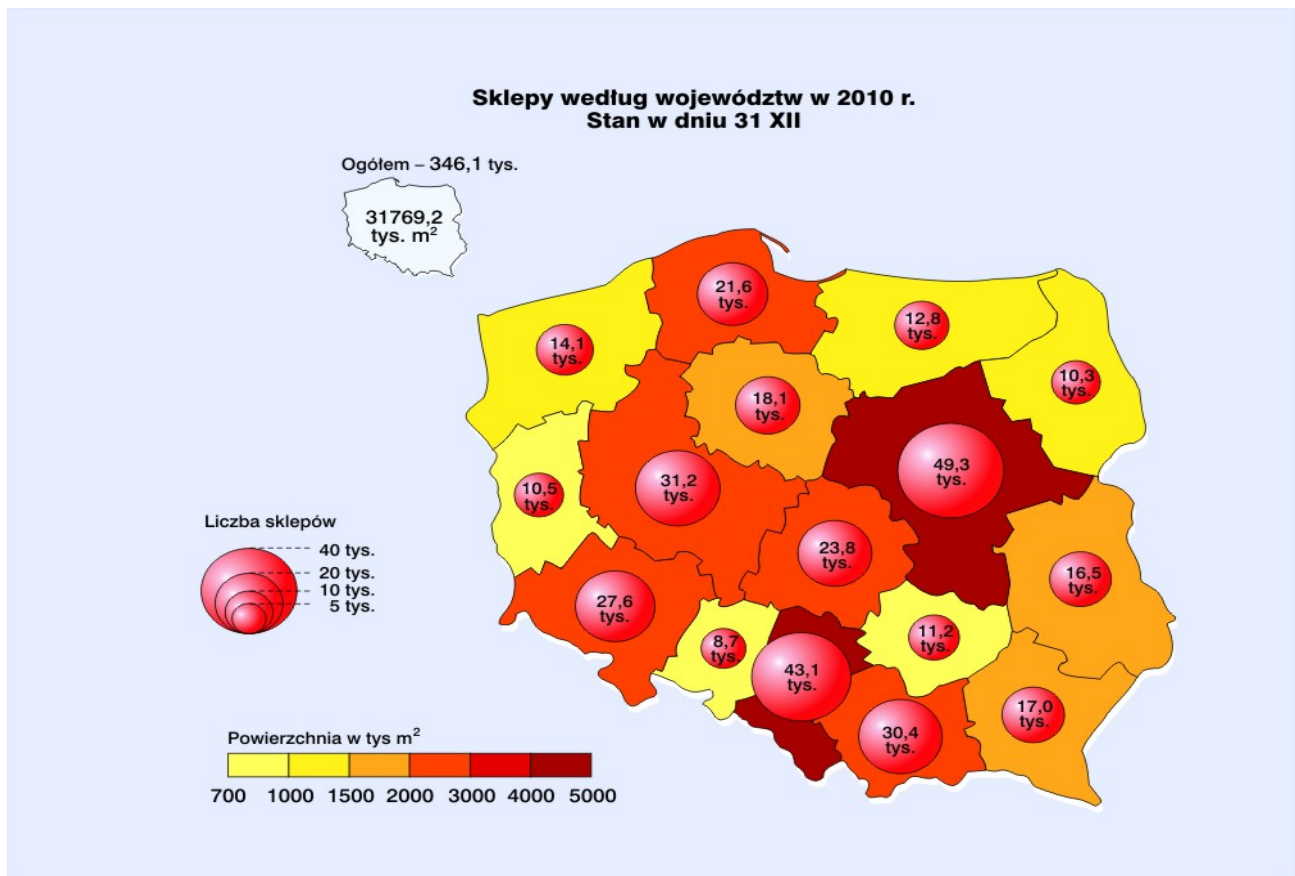

Punkty sprzedaży detalicznej

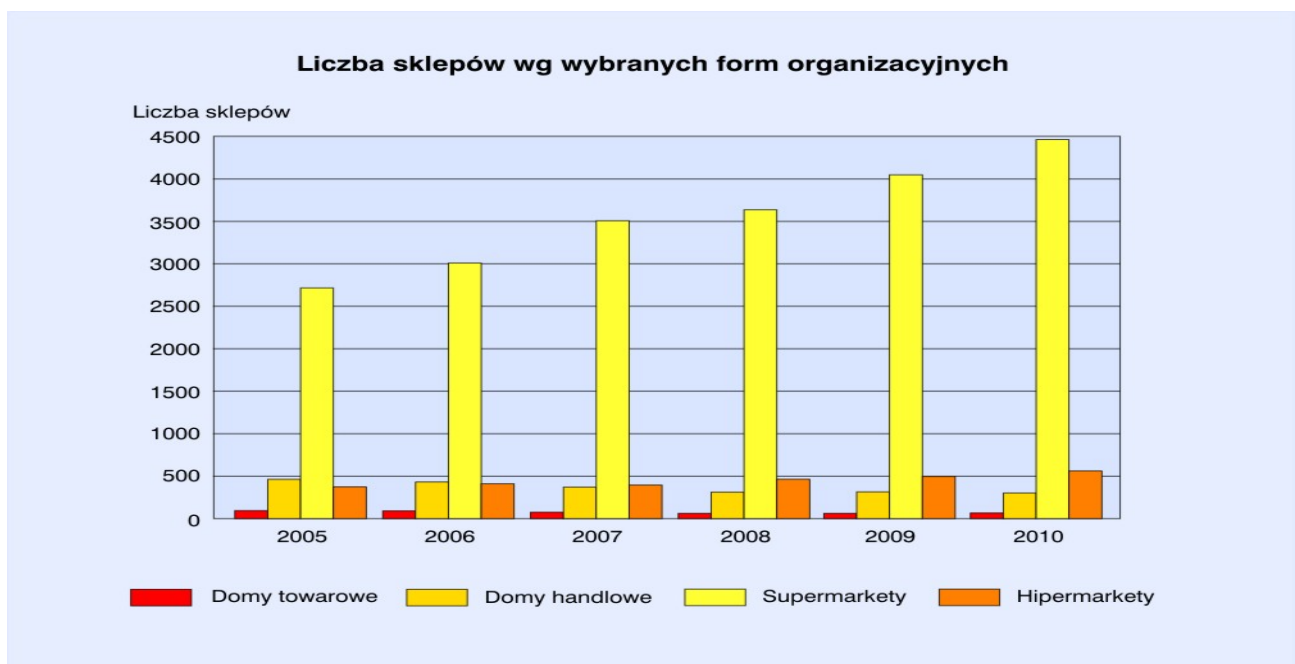
Na koniec 2010 r. szacowana liczba sklepów w Polsce wyniosła 346 tys. i była niższa niż przed rokiem o 6,9%. Spadek liczby sklepów zanotowano wśród przedsiębiorstw z liczbą pracujących 9 osób i mniej. Powierzchnia sprzedażowa sklepów w końcu 2010 r. wyniosła ok. 31769 tys. m² i była większa niż w roku poprzednim o 0,7%. Wzrost powierzchni zanotowano w sklepach z przedziału 100 m² i więcej, przy utrzymującym się od kilku lat spadku powierzchni sklepów z przedziału 99 m² i mniej. Wśród sklepów o powierzchni 100 m² i więcej największy procentowy przyrost powierzchni odnotowano w przedziale 400 - 999 m² (o 7,3%) przy wolniejszym wzroście powierzchni sklepów z przedziału 100-399 m² (o 4,6%) i 1000 m² i więcej (o 6,2%). Powierzchnia sprzedażowa sklepów z przedziału 99 m² i mniej zmniejszyła się o 4,7%.

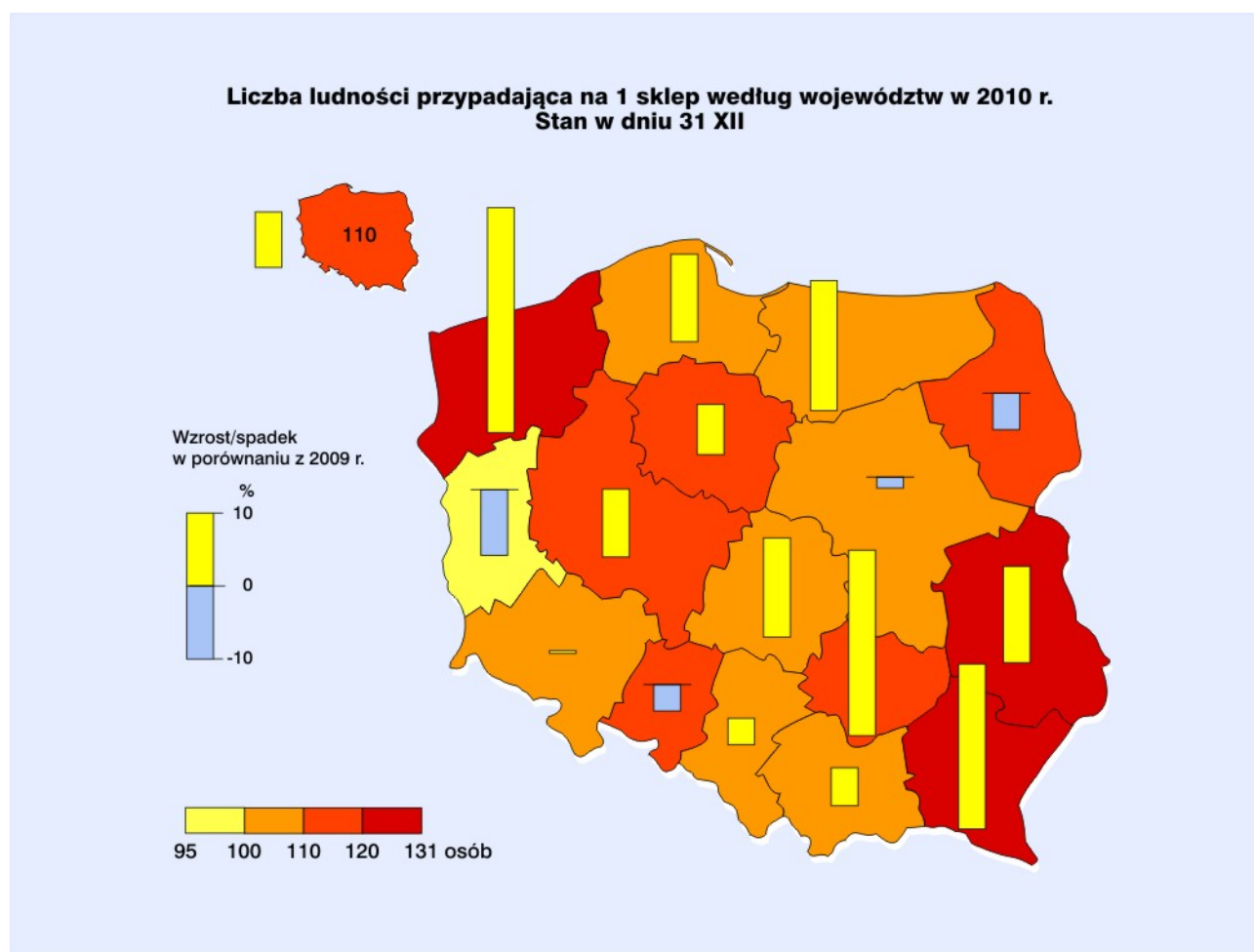
W układzie regionalnym najwyższy wzrost liczby sklepów w przedziale 100-399 m² zanotowano w województwie podkarpackim o 8,9% i świętokrzyskim o 7,4%. W kolejnym przedziale 400-999 m² wysoki wzrost miał miejsce w województwie podkarpackim (o 12,1%) i dolnośląskim (o 11,6%), natomiast w przedziale 1000 i więcej m² w województwie mazowieckim (16,3%) oraz dolnośląskim (12,0%).

Wśród wielkopowierzchniowych obiektów handlowych podobnie jak w latach ubiegłych najwięcej sklepów przybyło w kategorii supermarketów. Ich liczba zwiększyła się o 420 obiektów (wzrost o 10,4%). Liczba hipermarketów w 2010 r. zwiększyła się o 67 sklepów (wzrost o 13,5%). Obserwując rozwój sieci handlowej przez ostatnie kilka lat można zauważyć, że supermarkety i hipermarkety odgrywają coraz ważniejszą rolę na rynku krajowym. Szacowany udział wartości sprzedaży tych jednostek w sprzedaży detalicznej w sklepach i na stacjach paliw stanowił w 2010 r. 22,1% i był o 2 pkt. proc. większy niż przed rokiem.

W związku z zachodzącymi zmianami na rynku na jeden sklep w 2010 r. przypadało średnio 110 osób, podczas gdy w 2009 r. były to odpowiednio 103 osoby.

W podziale na specjalizacje branżowe najliczniejszą grupę stanowiły sklepy ogólnospożywcze, ich liczba w końcu 2010 r. wyniosła 91,8 tys. i była niższa o 10,8% niż przed rokiem. W 2010 r. odnotowano wysoki wzrost wobec spadku w 2009 r. wśród sklepów z pojazdami mechanicznymi i wyrobami włókienniczymi. Po raz kolejny zmniejszyła się liczba sklepów z artykułami gospodarstwa domowego, artykułami piśmiennymi oraz sklepów mięsnych.

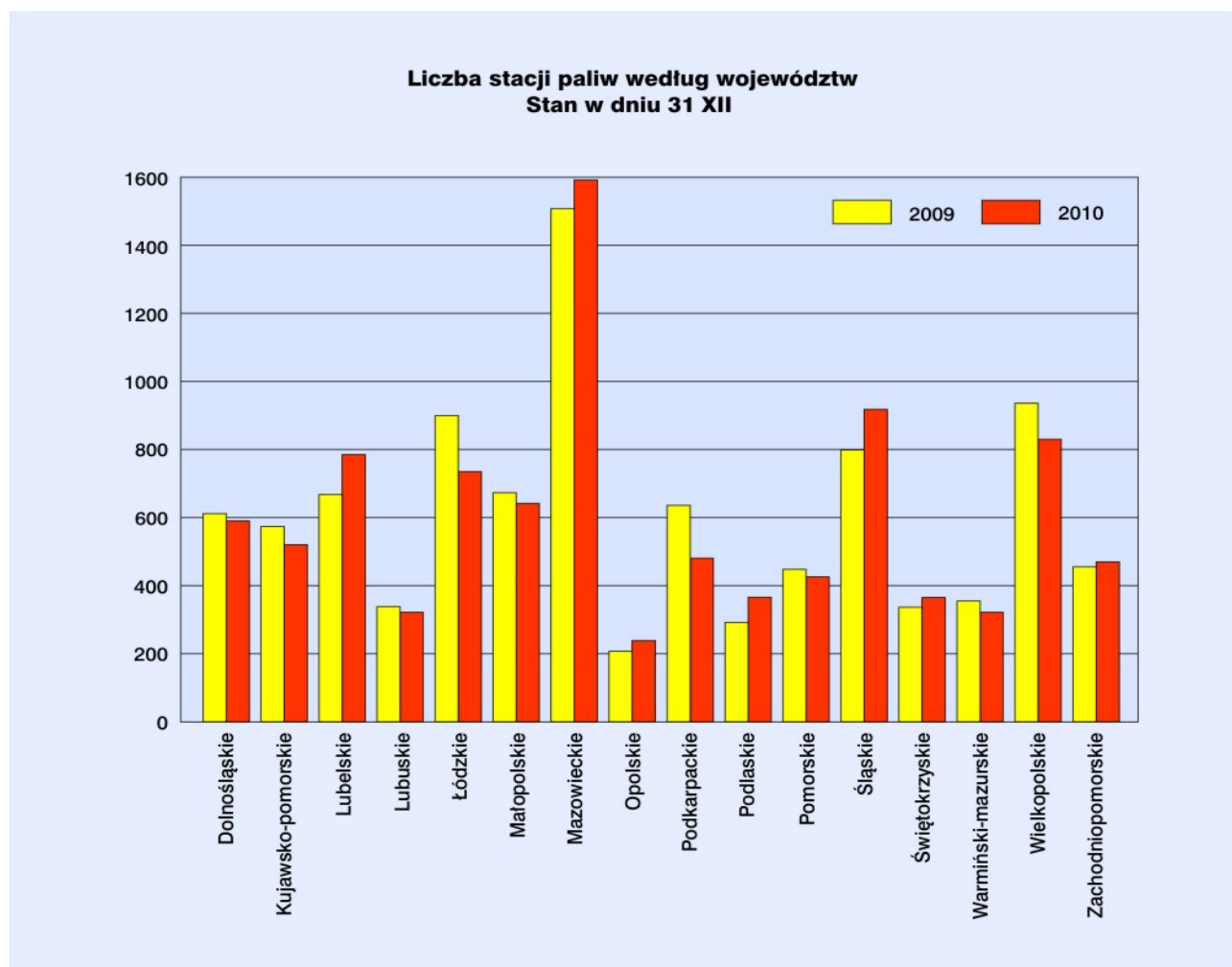
W grupie przedsiębiorstw, w których liczba pracujących wynosi powyżej 9 osób, nadal przybywało sklepów będących własnością przedsiębiorstw zagranicznych o jednorodnym rodzaju kapitału. Liczba sklepów należących do tych przedsiębiorstw zwiększyła się o 19,8%, a powierzchnia sprzedażowa o 8,7%. Średnia powierzchnia sklepów przedsiębiorstw zagranicznych wyniosła 656,2 m² (odpowiednio w sklepach przedsiębiorstw własności prywatnej krajowej – 169,4 m²). Natomiast udział liczby sklepów z „pełnym” kapitałem zagranicznym w liczbie sklepów ogółem wyniósł 3,4% wobec 2,6% w 2009 r.

Liczba sklepów przedsiębiorstw z pełnym udziałem kapitału zagranicznego^a

Wyszczególnienie	2009	2010
Liczba sklepów	9755	11686
Udział w ogółem sklepach w %.....	2,6	3,4
Powierzchnia sklepów w tys. m ²	7057,3	7668,6
Udział w powierzchni ogółem w %.....	22,4	24,1

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Ogólna liczba stacji paliw na koniec 2010 r. wyniosła 9603 i była niższa w porównaniu z 2009 r. o 1,4%. Największy spadek liczby stacji paliw zanotowano w województwach: łódzkim, podkarpackim i wielkopolskim. Wzrost natomiast zaobserwowano w dużych aglomeracjach tj. w województwach: śląskim i mazowieckim oraz we wschodniej części kraju, w województwach: podlaskim i lubelskim.

Targowiska stałe i sezonowe wciąż odgrywają dużą rolę w krajowej infrastrukturze handlowej. Na koniec 2010 r. w urzędach gminnych w całym kraju zarejestrowanych było 2235 stałych targowisk (w tym 1999 z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej) o 0,9% mniej niż przed rokiem. Największy spadek liczby targowisk odnotowano w województwie śląskim (o 6,2%), co miało wpływ na zmniejszenie się powierzchni targowisk stałych w tym województwie o 4,0%. Największą powierzchnię targowisk odnotowano w województwach: mazowieckim, łódzkim i wielkopolskim. Ich udział stanowił 41,4% ogółu powierzchni targowisk w kraju.

Na targowiskach handlowano w ok. 105,8 tys. stałych punktach sprzedaży drobnodetalicznej, wśród których 67,5 tys. otwartych było codziennie. Uzupełnieniem stałej sieci targowiskowej były targowiska sezonowe. W 2010 r. odnotowano ich 6913, co oznacza spadek w stosunku do roku poprzedniego o 2,3%. Roczne wpływy z opłaty targowej były niższe niż w 2009 r. o 5,5%.

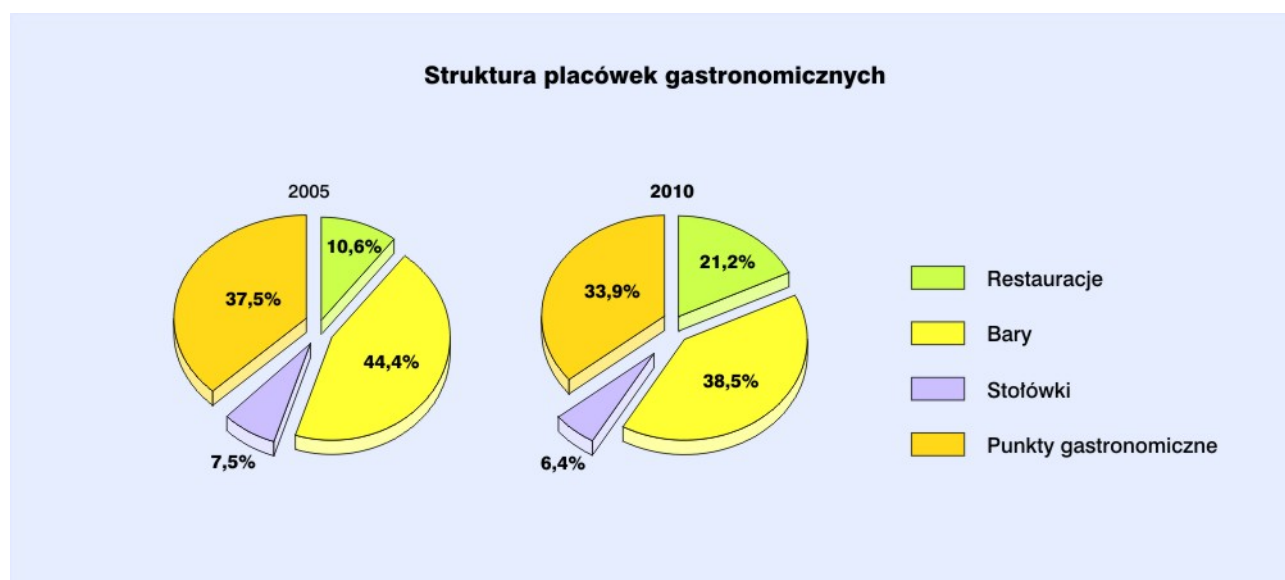
Gastronomia

Na koniec 2010 r. liczbę placówek gastronomicznych (stałych i sezonowych) w kraju szacowano na prawie 70,5 tys. Bary stanowiły 38,5% wszystkich placówek, punkty gastronomiczne 33,9%, restauracje 21,2% a stołówki 6,4%. Ogólna liczba placówek gastronomicznych w 2010 r. zmniejszyła się o 6,5% w porównaniu z 2009 r. Spadek placówek odnotowano w zakresie przedsiębiorstw z liczbą pracujących 9 osób i mniej, natomiast wzrost liczby placówek miał miejsce we wszystkich badanych rodzajach placówek należących do przedsiębiorstw z liczbą pracujących 10 i więcej.

Sektor prywatny w gastronomii obejmował 97,8% wszystkich placówek gastronomicznych, (spadek o 0,1 pkt. proc.) w tym: 99,2% restauracji, 99,0% barów, 82,2% stołówek i 98,6% punktów gastronomicznych.

Liczba placówek gastronomicznych

Wyszczególnienie a – 2010 b – 2009=100	Ogółem	Sektor	
		publiczny	prywatny
Liczba placówek gastronomicznych..... a	70483	1527	68956
b	93,5	94,5	93,5
restauracje..... a	14937	120	14817
b	110,6	82,8	110,9
bary..... a	27145	271	26874
b	88,9	94,4	88,9
stołówki..... a	4509	803	3706
b	103,1	93,0	105,6
punkty gastronomiczne..... a	23892	333	23559
b	88,5	103,7	88,4

Przychody ogółem z działalności gastronomicznej w cenach bieżących wyniosły w 2010 r. ok. 21,7 mld zł i w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosły o 0,7% (w cenach stałych były niższe o ok. 2,5%). Z produkcji gastronomicznej pochodziło 69,3% tej wartości, 27,9% - ze sprzedaży towarów handlowych (w tym 19,4% ze sprzedaży alkoholu i wyrobów tytoniowych), a 2,8% z pozostałej działalności.

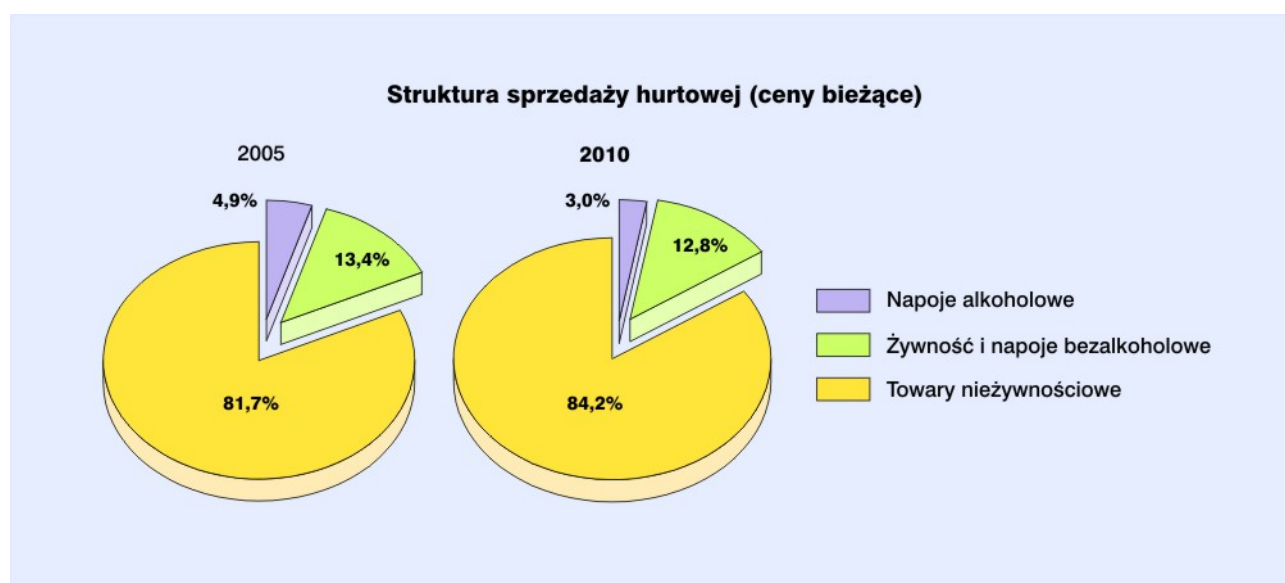
W Polsce wydatki przeznaczane na restauracje i hotele w strukturze spożycia indywidualnego kształtują się wciąż na niskim poziomie w porównaniu z krajami Unii Europejskiej. W 2009 r. udział tych wydatków w Unii Europejskiej wyniósł 8,5%, w tym w Polsce 2,9% (w 2010 r. 2,8%).

Przychody z działalności gastronomicznej w cenach bieżących

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor	
		publiczny	prywatny
a – 2010 b – 2009=100			
		w mln zł	
Przychody ogółem	a 21682,8 b 100,7	477,6 90,1	21205,2 101,0
ze sprzedaży towarów	a 6043,2 b 91,9	86,2 100,6	5957,0 91,8
w tym ze sprzedaży napojów	a 4199,6 b 92,9	38,9 90,0	4160,7 93,0
alkoholowych i wyrobów tytoniowych			
z produkcji gastronomicznej	a 15022,0 b 104,4	377,3 87,9	14644,7 104,9
z pozostałej działalności	a 617,6 b 110,4	14,1 94,0	603,5 110,8

Sprzedaż hurtowa

Sprzedaż hurtowa w 2010 r. w przedsiębiorstwach handlowych wyniosła (w cenach bieżących) ok. 846,5 mld zł (w sektorze publicznym ok. 14,8 mld zł, a w sektorze prywatnym ok. 831,7 mld zł) i była o 11,4% wyższa niż przed rokiem. Wzrost sprzedaży hurtowej o 13,0% zanotowano w grupie towarów nieżywnościowych oraz w zakresie sprzedaży żywności o 5,8%. Sprzedaż napojów alkoholowych była niższa o 5,2%. Wpłynęło to na strukturę sprzedaży hurtowej, gdzie udział sprzedaży żywności i napojów bezalkoholowych spadł o 0,7 pkt. proc., napojów alkoholowych o 0,5 pkt. proc., natomiast towarów nieżywnościowych wzrósł o 1,2 pkt. proc.

W generowaniu przychodów z tego rodzaju działalności nadal ważną rolę pełnią duże przedsiębiorstwa hurtowe (o liczbie pracujących powyżej 49 osób). W 2010 r. udział sprzedaży hurtowej realizowanej przez tę grupę przedsiębiorstw wyniósł 47,1%. W ogólnej wartości sprzedaży dużych przedsiębiorstw udział sprzedaży żywności wyniósł 11,9%, napojów alkoholowych 4,1%, towarów nieżywnościowych (konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych) 84,0%.

Sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych według grup towarów kształtowała się następująco (w cenach bieżących):

Wyszczególnienie	Sprzedaż hurtowa			
	ogółem	żywność i napoje bezalkoholowe	napoje alkoholowe	towary nieżywnościowe
a – 2010				
b – 2009=100				
	w mln zł			
Ogółem.....a	846490,2	108418,0	25286,8	712785,4
b	111,4	105,8	94,8	113,0
w tym o liczbie pracujących				
powyżej 49 osób .....a	398672,7	47462,4	16227,3	334983,0
b	104,2	98,5	96,4	105,5

Zaopatrzenie rynku

W 2010 r. **dostawy**³ większości badanych artykułów konsumpcyjnych były wyższe niż przed rokiem. Wśród tych artykułów ponad połowa to artykuły żywnościowe, dla których zanotowano zarówno wzrost poziomu dostaw jak i produkcji krajowej.

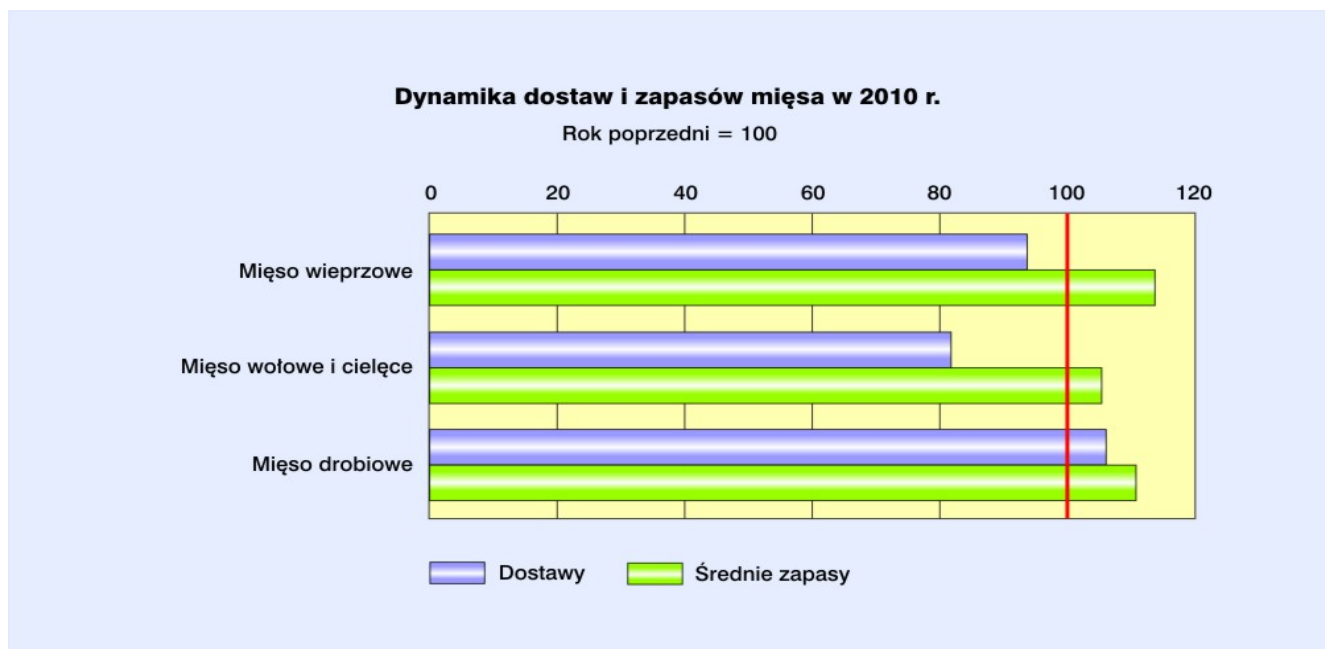
W 2010 r. dostawy mięsa surowego ze zwierząt rzeźnych (czyli głównie mięsa wieprzowego i wołowego) na rynku krajowym były o 5,5% mniejsze niż w poprzednim roku. Spadły zarówno dostawy mięsa wieprzowego (o 6,2%) jak i mięsa wołowego i cielęcego (o 17,4%). Zapasy mięsa wieprzowego oraz wołowego i cielęcego wzrosły (odpowiednio o 13,6% i 5,3%). Od kilku lat systematycznie rośnie eksport mięsa wołowego i cielęcego. Poziom eksportu tego rodzaju mięsa w 2010 r. był o 18,9% większy niż w 2009 r. i aż o ponad 70% większy niż w 2006 r. Natomiast wielkość eksportu mięsa wołowego i cielęcego w 2009 r. przekroczyła wielkość eksportu mięsa wieprzowego, które z kolei dominuje na rynku krajowym i posiada ponad 93-procentowy udział w dostawach mięsa surowego ze zwierząt rzeźnych w 2010 r. Duże znaczenie mięsa wieprzowego w nawykach żywieniowych Polaków obrazuje wzrost spożycia na 1 mieszkańca z 39,0 kg w 2000 r. do 42,6 kg w 2010 r., podczas gdy w tym samym okresie spożycie mięsa wołowego spadło z 7,1 do 2,4 kg.

Zupełnie inaczej przedstawia się zaopatrzenie rynku w mięso drobiowe. W 2010 r. nastąpił wzrost zarówno poziomu dostaw (o 6,0%) jak i zapasów (o 10,7%). W minionej dekadzie zaobserwowano wzrost spożycia na 1 mieszkańca z 14,7 kg w 2000 r. do 24,8 kg w 2010 r., które

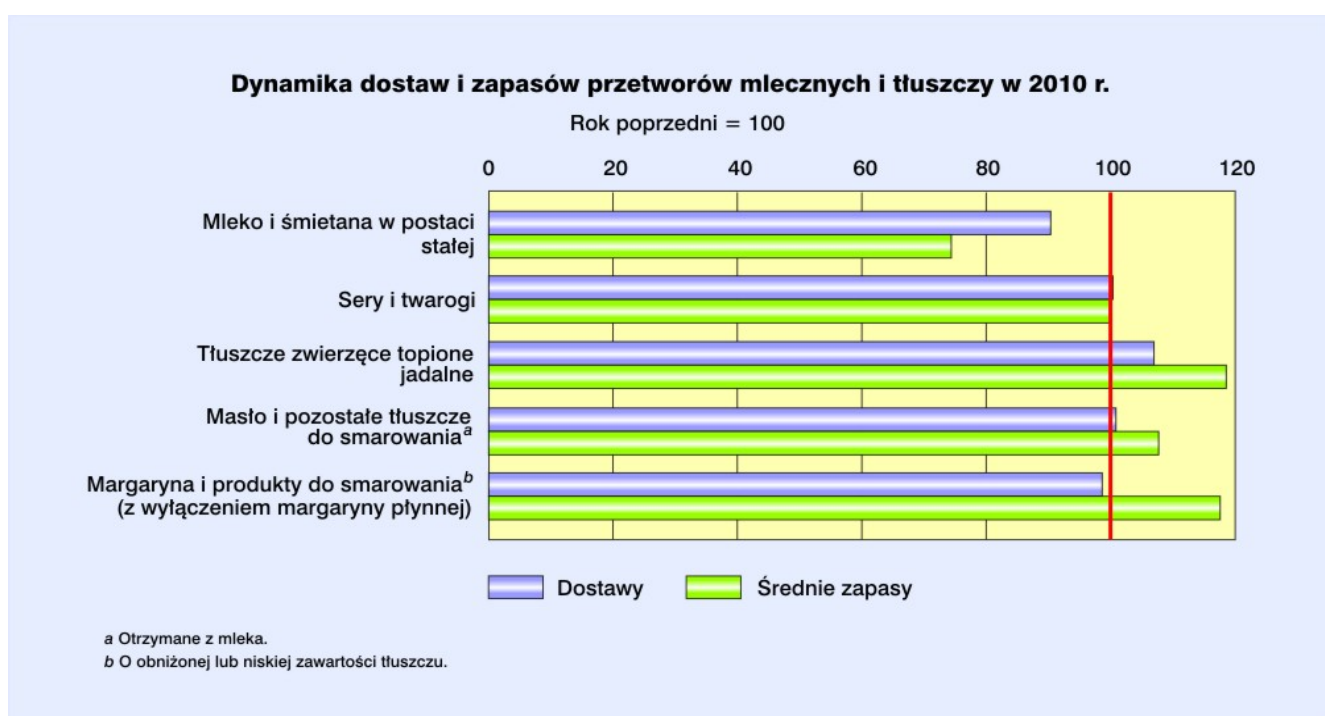
³ Patrz Uwagi Metodyczne str. 17.

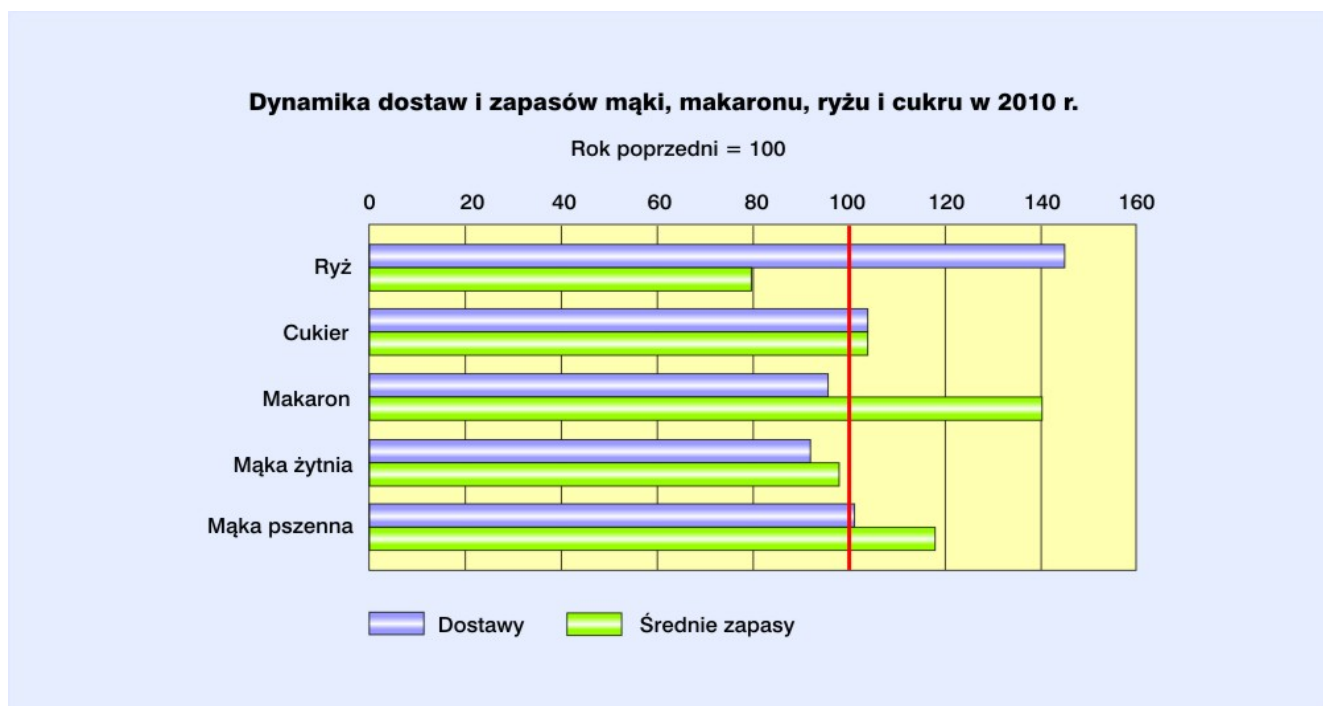
najszybciej rosło w latach 2000-2006 aby później się ustabilizować. Eksport drobiu, w okresie ostatnich czterech lat wzrósł dwukrotnie, a w 2010 r. zwiększył się o 30,4% w skali roku.

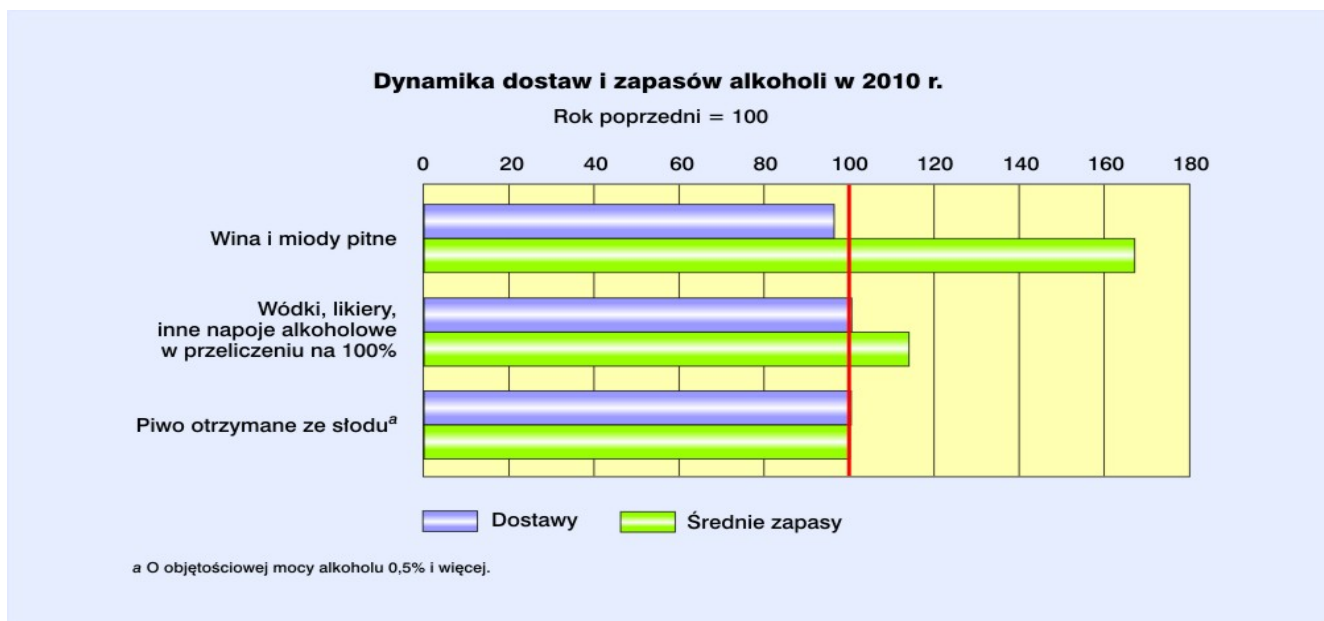
Dostawy masła i pozostałych tłuszczów do smarowania otrzymywanych z mleka oraz kategorii margaryn i produktów do smarowania o obniżonej lub niskiej zawartości tłuszczu (z wyłączeniem margaryny płynnej) kształtowały się na stabilnym poziomie zarówno w 2010 r. jak i w ciągu ostatnich kilku lat. W 2010 r. wzrosła natomiast produkcja tych artykułów, a także ich export. Dostawy mleka i śmietany w postaci stałej spadły o 9,7% natomiast w zakresie tłuszczów zwierzęcych topionych jadalnych oraz serów i twarogów zanotowano wzrost dostaw oraz wzrost produkcji krajowej.

W 2010 r. dostawy mąki pszennej utrzymały się na zbliżonym poziomie w porównaniu z 2009 r. jednak poziom zapasów wzrósł o 17,9%. Dostawy mąki żytniej zmniejszyły się o 8,1%, jednocześnie zmniejszył się import i produkcja. O 44,9% wzrosły w 2010 r. dostawy ryżu, który głównie pozyskiwany jest z importu. Cukier charakteryzuje się w miarę stabilnym poziomem dostaw, w 2010 r. zanotowano wzrost o 3,8% przy jednoczesnym wzroście produkcji o 4,2%. Zanotowano też dwukrotny wzrost eksportu. Po odnotowywanych w kilku ostatnich latach wzrostach wielkości dostaw makaronu w 2010 r. nastąpił ich spadek o 4,4%. Średnia wielkość zapasów makaronu wzrosła o 40,2%.

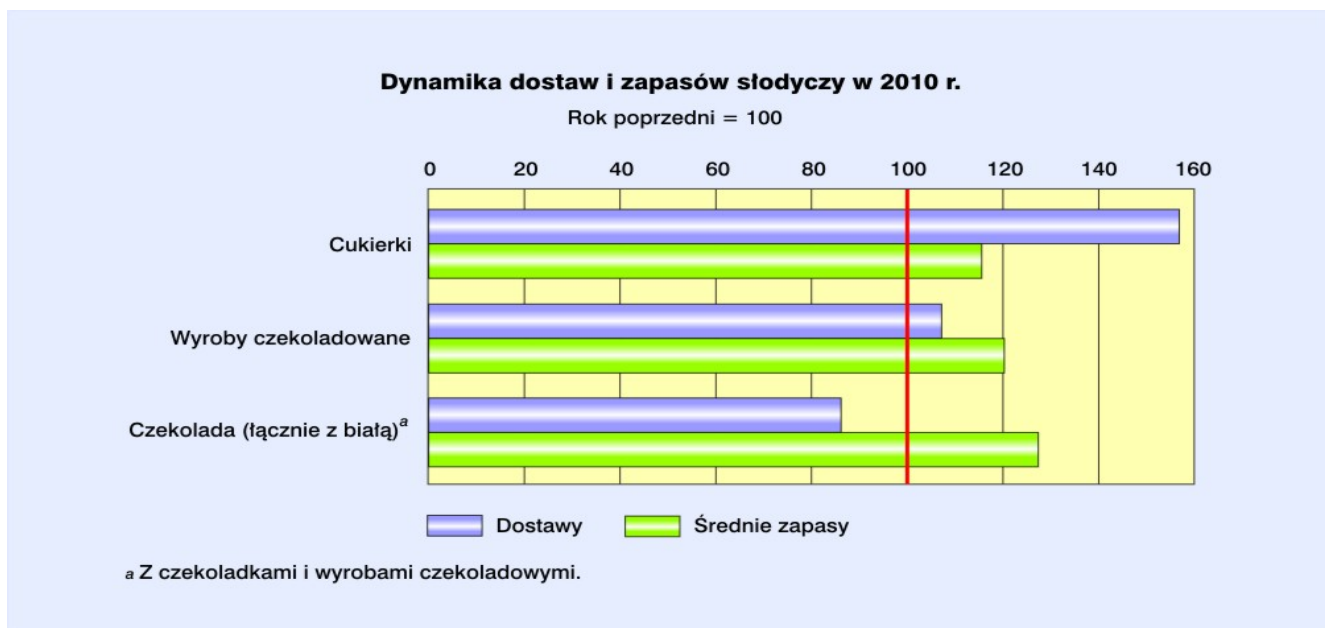
W zakresie dostaw wina i miódów pitnych w 2010 r. odnotowano spadek, podobnie jak w latach ubiegłych (o 3,5%). Od kilku lat dla tych produktów obserwowane jest zmniejszenie produkcji oraz dynamiczny wzrost eksportu (ponad dwukrotny od 2006 r.). Dostawy wódek, likierów, innych napojów alkoholowych w przeliczeniu na 100% alkohol oraz dostawy piwa utrzymały się na zbliżonym poziomie w porównaniu z 2009 r. Dla tych produktów systematycznie wzrasta produkcja równoważąc wzrost eksportu.

Głównym źródłem zaopatrzenia rynku krajowego w ryby mrożone jest import. W 2010 r. nastąpił wzrost dostaw o 5,8% co było wynikiem większego importu.

Dostawy czekolady (łącznie z białą) z czekoladkami i wyrobami czekoladowymi w 2010 r. były niższe o 13,9%. Należy tu zwrócić uwagę na eksport czekolady, który wzrósł aż o 55,8%. W zakresie wyrobów czekoladowanych zanotowano wzrost dostaw o 7,2% w omawianym roku. Dostawy i import wyrobów czekoladowanych rosną już od kilku lat (w 2010 r. import wzrósł o 17,0%). Dostawy cukierków w 2010 r. wzrosły o 56,8% a ich eksport spadł o 10,4%. Każda z powyżej omawianych kategorii słodczy charakteryzuje się wzrostem średniej wielkości zapasów w 2010 r.

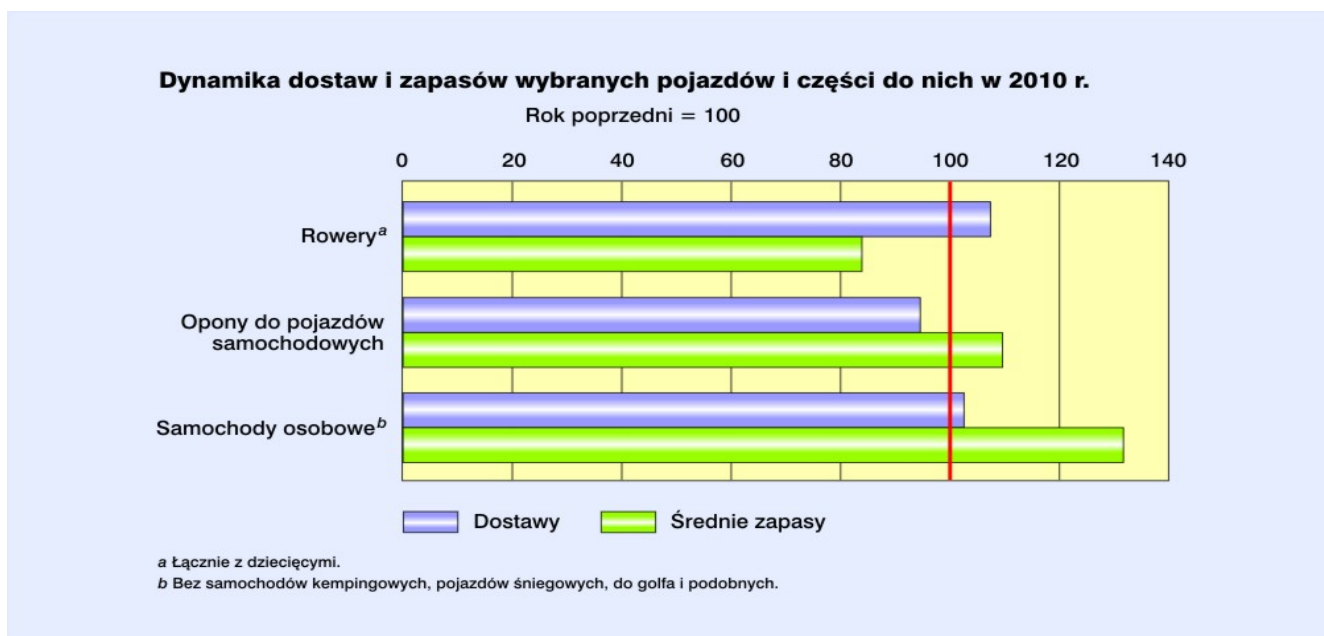

Spośród badanych artykułów nieżywnościowych w 2010 r. spadek dostaw dotyczył chłodziarek i zamrażarek typu domowego łącznie z chłodziarko-zamrażarkami - o 11,3% oraz pralek automatycznych typu domowego włączając pralko-suszarki - o 8,9%. Eksport pralek automatycznych typu domowego, włączając pralko-suszarki jest bardzo istotny, a jego dynamiczny wzrost zanotowano w ciągu ostatnich dwóch lat. W 2010 r. wzrost eksportu sięgnął 27,0% i był zrównoważony większą produkcją. Dostawy młynków, mikserów i sokowirówek wzrosły o 52,9% w 2010 r. po gwałtownym spadku w poprzednim roku.

Warto zwrócić uwagę na dostawy samochodów osobowych na rynek krajowy, które zwiększyły się nieznacznie w 2010 r. (wzrost o 2,5%) po dużym spadku w 2009 r. (o 36,3%). Rok 2010 to już drugi rok z rzędu, w którym maleje produkcja samochodów osobowych po rekordowym wyniku z 2008 r.

przy równoczesnym spadku eksportu o 6,1% w 2010 r. po okresie dynamicznego rozwoju w poprzednich latach. Średni poziom zapasów w omawianym roku wzrósł o 31,6%. Dostawy opon do pojazdów samochodowych spadły zaś o 5,4%. Dostawy rowerów łącznie z dziecięcymi w 2010 r. wzrosły o 7,4%. Podobnie jak w latach poprzednich w 2010 r. zanotowano natomiast spadek eksportu rowerów o 13,7%.

TABLICE

TABL.1. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG SEKCJI PKD Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Liczba podmiotów gospodarki narodowej ogółem			w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą		
	w liczbach bezwzględnych	w %	2009= =100	w liczbach bezwzględnych	w %	2009= =100
OGÓŁEM	2009	3742673	x	2815617	x	x
	2010	3909802	x	2942965	x	104,5
w tym usługi	2009	2849526	100,0	2090251	100,0	x
	2010	2970470	100,0	2175593	100,0	104,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2009	1073154	37,7	864812	41,4	x
	2010	1100603	37,1	887109	40,8	102,6
Transport i gospodarka magazynowa.....	2009	262967	9,2	241262	11,5	x
	2010	265203	8,9	242830	11,2	100,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2009	118499	4,2	94053	4,5	x
	2010	124214	4,2	97472	4,5	103,6
Informacja i komunikacja	2009	84188	3,0	62301	3,0	x
	2010	95163	3,2	70429	3,2	113,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2009	130622	4,6	117871	5,6	x
	2010	131213	4,4	117652	5,4	99,8
Obsługa rynku nieruchomości.....	2009	185064	6,5	28221	1,4	x
	2010	195384	6,6	31299	1,4	110,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna....	2009	311681	10,9	255269	12,2	x
	2010	332231	11,2	273007	12,5	106,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2009	86760	3,0	70732	3,4	x
	2010	94152	3,1	77350	3,6	109,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	2009	26896	0,9	74	0,0	x
	2010	26997	0,9	91	0,0	123,0
Edukacja	2009	109512	3,8	55038	2,6	x
	2010	116132	3,9	60562	2,8	110,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2009	173844	6,1	154224	7,4	x
	2010	186008	6,3	165640	7,6	107,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	2009	64767	2,3	30365	1,5	x
	2010	67085	2,3	31351	1,4	103,2
Pozostała działalność usługowa.....	2009	221443	7,8	116029	5,5	x
	2010	235949	7,9	120801	5,6	104,1
Organizacje i zespoły eksterytorialne	2009	129	0,0	-	-	-
	2010	136	0,0	-	-	-

Źródło: Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w 2010 r.

TABL. 2. WARTOŚĆ DODANA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI PKD W LATACH 2009 i 2010 (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2009		2010	
	w mln zł	w %	w mln zł	w %
OGÓLEM	1193691	100,0	1246427	100,0
w tym usługi	760346	63,7	800878	64,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	224592	18,8	242471	19,5
Transport i gospodarka magazynowa.....	67060	5,6	74373	6,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	14260	1,2	15365	1,2
Informacja i komunikacja	48589	4,1	45958	3,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	46899	3,9	53711	4,3
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości.....	67349	5,6	69839	5,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	64269	5,4	63742	5,1
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca.....	19969	1,7	21356	1,7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	65248	5,5	66517	5,3
Edukacja.....	57969	4,9	60969	4,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	44843	3,8	47813	3,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	10606	0,9	10445	0,9
Pozostała działalność gospodarcza.....	21922	1,8	21823	1,8
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników.....	6771	0,5	6496	0,5

a Z uwzględnieniem „szarej gospodarki”.

Źródło: Dla 2009 r. Rachunki Narodowe; Dane wstępne za 2010 r. na dzień 30.09.2011 r.

TABL. 3. PRACUJĄCY WEDŁUG SEKCJI PKD
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2009		2010	
	w tysiącach	w %	w tysiącach	w %
OGÓLEM	13782,3	100,0	14020,9	100,0
w tym usługi.....	7882,9	57,2	8050,0	57,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2179,5	15,8	2219,8	15,8
Transport i gospodarka magazynowa.....	693,7	5,1	696,0	5,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	252,5	1,8	260,5	1,9
Informacja i komunikacja.....	239,6	1,7	242,8	1,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	333,9	2,4	336,7	2,4
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości.....	193,1	1,4	197,1	1,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	480,2	3,5	506,3	3,6
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	375,7	2,7	416,5	3,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	964,5	7,0	970,1	6,9
Edukacja.....	1071,9	7,8	1081,5	7,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	747,6	5,4	764,1	5,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	146,3	1,1	149,6	1,1
Pozostała działalność usługowa	204,4	1,5	209,0	1,5

Źródło: Mały Rocznik Statystyczny Polski 2011.

TABL. 4. PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE, PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
WEDŁUG SEKCJI PKD W 2010 R.

Wyszczególnienie	Przeciętne zatrudnienie			Przeciętne wynagrodzenia brutto		
	w tysiącach	w %	2009=100	w zł	w %	2009=100
OGÓŁEM	9834,5	100,0	100,7	3225	100,0	104,0
w tym usługi	x	x	x	x	x	x
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A	1622,3	16,5	100,7	2593	80,4	101,9
Transport i gospodarka magazynowa	578,6	5,9	99,4	2971	92,1	101,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^A	183,6	1,9	101,5	1967	61,0	102,6
Informacja i komunikacja	194,5	2,0	99,4	5515	171,0	103,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	276,4	2,8	99,1	5459	169,3	102,3
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	141,9	1,4	101,4	3373	104,6	103,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	333,3	3,4	102,1	4015	124,5	101,1
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	355,2	3,6	110,7	2123	65,8	103,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	642,8	6,5	102,1	4150	128,7	103,2
Edukacja	1036,0	10,5	99,7	3380	104,8	106,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	664,1	6,8	101,2	3147	97,6	102,6
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	130,0	1,3	101,2	2949	91,4	103,3
Pozostała działalność usługowa	99,0	1,0	100,6	2322	72,0	93,2

Źródło: Mały Rocznik Statystyczny Polski 2011.

TABL. 5. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ^a
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2009	2010	2009=100	2009	2010	2009=100
	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ			Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		
OGÓLEM.....	1073154	1100603	102,6	118499	124214	104,8
w tym:						
Przedsiębiorstwa państwowe.....	28	22	78,6	2	-	x
Spółki	204462	209598	102,5	23595	24874	105,4
w tym:						
handlowe.....	91779	95678	104,2	7223	7984	110,5
w tym:						
akcyjne	1731	1773	102,4	105	111	105,7
z o.o.	73953	77364	104,6	6131	6731	109,8
cywilne.....	112682	113920	101,1	16372	16890	103,2
Spółdzielnie.....	2913	2917	100,1	68	84	123,5
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.....	864812	887109	102,6	94053	98472	104,7

a Zarejestrowanych w rejestrze REGON.

TABL. 6. PODMIOTY GOSPODARCZE WEDŁUG LICZBY PROWADZONYCH SKLEPÓW^a
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2009	2010
OGOLEM	310364	283607
do 2 sklepów	303902	277112
3-10.....	5231	5278
11-20.....	761	758
21-50.....	339	320
51-100.....	79	81
101-200	36	38
powyżej 200 sklepów.....	16	20

a Patrz Uwagi metodyczne, str. 18.

TABL. 7. SKLEPY I STACJE PALIW WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH^a
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
OGOŁEM..... 2009	381577	1529	380048
2010	355661	1328	354333
z tego:			
Sklepy 2009	371839	1274	370565
2010	346058	1076	344982
Domy towarowe 2009	60	-	60
2010	67	-	67
Domy handlowe..... 2009	314	2	312
2010	303	-	303
Hipermarkety 2009	495	-	495
2010	562	-	562
Supermarkety 2009	4041	2	4039
2010	4461	2	4459
Inne sklepy 2009	366929	1270	365659
2010	340665	1074	339591
Stacje paliw..... 2009	9738	255	9483
2010	9603	252	9351

a Patrz Uwagi metodyczne, str. 18.

TABL. 8. WYBRANE FORMY ORGANIZACYJNE SKLEPÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2010 R.
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Domy towarowe	Domy handlowe	Supermarkety	Hipermarkety
POLSKA.....	67	303	4461	562
Dolnośląskie.....	5	19	377	57
Kujawsko-pomorskie.....	2	15	280	29
Lubelskie.....	3	21	213	22
Lubuskie.....	-	7	171	12
Łódzkie.....	6	18	258	40
Małopolskie.....	7	13	294	36
Mazowieckie.....	12	57	502	72
Opolskie.....	1	9	155	18
Podkarpackie.....	7	18	233	21
Podlaskie.....	5	10	135	10
Pomorskie.....	1	18	286	42
Śląskie.....	6	31	564	102
Świętokrzyskie.....	-	10	104	11
Warmińsko-mazurskie.....	1	15	196	18
Wielkopolskie.....	7	23	432	47
Zachodniopomorskie.....	4	19	261	25

TABL. 9. STRUKTURA SKLEPÓW I STACJI PALIW WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH^a
I FORM WŁASNOŚCI W 2010 R.
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor prywatny	w tym:	
			własność prywatna krajowa	własność zagraniczna
a - udział w %				
b - udział powierzchni sprzedażowej w %				
Sklepy	100,0	99,7	96,2	3,4
a	100,0	99,7	75,1	24,1
b	100,0	99,7	75,1	24,1
w tym:				
Domy towarowe.....	100,0	100,0	76,1	22,4
a	100,0	100,0	76,1	22,4
b	100,0	100,0	52,5	46,0
Domy handlowe.....	100,0	100,0	62,4	37,3
a	100,0	100,0	62,4	37,3
b	100,0	100,0	62,7	37,1
Hipermarkety	100,0	100,0	14,4	84,7
a	100,0	100,0	14,4	84,7
b	100,0	100,0	13,9	85,5
Supermarkety	100,0	100,0	38,2	60,9
a	100,0	100,0	38,2	60,9
b	100,0	100,0	34,3	64,4
Stacje paliw	100,0	97,4	71,8	11,3
a	100,0	97,4	71,8	11,3
b	-	-	-	-

a Patrz Uwagi metodyczne str.18.

TABL. 10. STRUKTURA SKLEPÓW WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI W WOJEWÓDZTWACH W 2010 R.
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor prywatny	w tym:	
			własność prywatna krajowa	własność zagraniczna
a - udział w %				
b - udział powierzchni sprzedażowej w %				
POLSKA..... a	100,0	99,7	96,2	3,4
b	100,0	99,7	75,1	24,1
Dolnośląskie..... a	100,0	99,8	95,6	4,1
b	100,0	99,9	68,7	30,1
Kujawsko-pomorskie..... a	100,0	99,8	96,0	3,7
b	100,0	99,8	75,5	24,2
Lubelskie ..... a	100,0	99,5	96,8	2,6
b	100,0	99,6	81,7	17,5
Lubuskie ..... a	100,0	99,5	96,5	3,0
b	100,0	99,6	77,8	21,6
Łódzkie..... a	100,0	99,8	96,3	3,1
b	100,0	99,3	73,7	25,2
Małopolskie..... a	100,0	99,7	96,9	2,6
b	100,0	99,9	79,4	19,7
Mazowieckie ..... a	100,0	99,6	95,7	3,8
b	100,0	99,4	73,7	25,2
Opolskie ..... a	100,0	99,9	96,3	3,4
b	100,0	100,0	76,6	22,8
Podkarpackie..... a	100,0	99,6	96,9	2,3
b	100,0	99,8	80,0	17,8
Podlaskie ..... a	100,0	99,9	96,5	2,9
b	100,0	99,8	82,2	16,9
Pomorskie..... a	100,0	99,8	95,8	3,9
b	100,0	99,9	71,4	28,0
Śląskie ..... a	100,0	99,5	95,3	4,1
b	100,0	99,9	69,2	30,4
Świętokrzyskie ..... a	100,0	99,8	97,6	2,1
b	100,0	99,9	82,1	17,5
Warmińsko-mazurskie..... a	100,0	99,6	97,2	2,4
b	100,0	99,8	84,2	15,5
Wielkopolskie ..... a	100,0	99,8	96,5	3,2
b	100,0	99,9	76,3	23,4
Zachodniopomorskie ..... a	100,0	99,8	95,6	4,2
b	100,0	99,9	73,0	26,8

TABL. 11. SKLEPY I STACJE PALIW WEDŁUG SPECJALIZACJI^a
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2009	2010
	Sklepy	
Sklepy	371839	346058
z tego:		
Ogólnospożywcze	102811	91753
Owocowo-warzywne.....	5035	5112
Mięsne.....	11674	10990
Rybne.....	982	948
Piekarniczo-ciastkarskie.....	6726	6868
Z napojami alkoholowymi	3206	3860
Z kosmetykami i wyrobami toaletowymi	7720	7433
Z wyrobami włókienniczymi	4748	5363
Z wyrobami odzieżowymi	36210	34687
Z obuwiem i wyrobami skórzanymi	8178	7982
Z meblami i sprzętem oświetleniowym.....	9302	8319
Radiowo-telewizyjne i ze sprzętem gospodarstwa domowego	6917	5629
Z artykułami piśmiennymi i księgarnie	7060	6552
Z pojazdami mechanicznymi	12522	17267
Pozostałe sklepy ^b	148748	133295
Stacje paliw	9738	9603

a Patrz Uwagi metodyczne, str. 18.

b Sklepy o różnorodnej specjalizacji niewymienionej wyżej.

TABL. 12. SKLEPY WEDŁUG POWIERZCHNI SPRZEDAŻOWEJ I WOJEWÓDZTW W 2010 R.^a
Stan w dniu 31 XII

Województwa	Ogółem	Powierzchnia sprzedażowa sklepów w m ²	Liczba sklepów wg powierzchni sprzedażowej							
			99 m ² i mniej	100 - 199 m ²	200 - 299 m ²	300 - 399 m ²	400 - 999 m ²	1000 - 1999 m ²	2000 - 2499 m ²	2500 m ² i więcej
POLSKA.....	346058	31769150	313729	13908	5372	3123	6950	1875	244	857
Dolnośląskie.....	27572	2612641	24947	1086	403	268	598	174	15	81
Kujawsko-pomorskie....	18109	1648455	16366	729	261	179	423	89	14	48
Lubelskie.....	16496	1574547	14807	674	327	165	354	108	19	42
Lubuskie.....	10454	952103	9538	392	143	81	218	57	8	17
Łódzkie.....	23828	2030796	21876	849	317	166	428	116	20	56
Małopolskie.....	30353	2577443	27638	1291	474	254	489	132	12	63
Mazowieckie.....	49281	4357152	45059	1795	748	419	838	267	35	120
Opolskie.....	8652	888142	7756	376	147	83	212	48	6	24
Podkarpackie.....	17027	1534699	15162	799	323	204	407	80	14	38
Podlaskie.....	10299	949496	9128	519	210	123	233	58	10	18
Pomorskie.....	21642	2014808	19643	853	325	187	414	139	22	59
Śląskie.....	43089	4251421	38974	1833	615	364	894	241	28	140
Świętokrzyskie.....	11169	828004	10446	322	112	71	159	40	3	16
Warmińsko-mazurskie...	12814	1242163	11540	548	237	131	246	80	9	23
Wielkopolskie.....	31182	2859529	28177	1259	513	304	675	160	21	73
Zachodniopomorskie....	14091	1447751	12672	583	217	124	362	86	8	39

a Patrz Uwagi metodyczne, str. 18.

TABL. 13. SKLEPY I STACJE PALIW WEDŁUG WOJEWÓDZTW^a
Stan w dniu 31 XII

Województwa	Liczba sklepów	Powierzchnia sprzedażowa sklepów w m ²	Liczba stacji paliw	Liczba ludności przypadająca na 1 sklep
POLSKA	371839	31550423	9738	103
2009	346058	31769150	9603	110
2010				
Dolnośląskie	27650	2532053	612	104
2009	27572	2612641	590	104
2010				
Kujawsko-pomorskie	19352	1762424	574	107
2009	18109	1648455	520	114
2010				
Lubelskie.....	18730	1478236	668	115
2009	16496	1574547	785	130
2010				
Lubuskie.....	9503	924827	338	106
2009	10454	952103	322	96,7
2010				
Łódzkie	27132	2047603	900	93,7
2009	23828	2030796	735	106
2010				
Małopolskie	31795	2465685	673	104
2009	30353	2577443	642	109
2010				
Mazowieckie.....	48374	4123179	1508	108
2009	49281	4357152	1592	106
2010				
Opolskie	8357	798966	207	123
2009	8652	888142	239	119
2010				
Podkarpackie	20878	1604915	636	101
2009	17027	1534699	481	124
2010				
Podlaskie.....	9788	892086	292	122
2009	10299	949496	366	115
2010				
Pomorskie	24136	2210953	448	92,4
2009	21642	2014808	426	104
2010				
Śląskie	44647	4078625	799	104
2009	43089	4251421	918	108
2010				
Świętokrzyskie	14056	883317	337	90,4
2009	11169	828004	365	113
2010				
Warmińsko-mazurskie	15087	1214334	355	94,6
2009	12814	1242163	322	111
2010				
Wielkopolskie	33938	3016803	936	100
2009	31182	2859529	830	110
2010				
Zachodniopomorskie.....	18416	1516417	455	91,9
2009	14091	1447751	470	120
2010				

a Patrz Uwagi metodyczne, str. 18.

TABL. 14. STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ W SKLEPACH I STACJACH PALIW W 2010 R.

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Pojazdy mechaniczne, motocykle, części.	Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	Żywność, napoje alkoholowe i bezalkoholowe oraz wyroby tytoniowe
1	OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0
2	Owoce i warzywa.....	2,5	0,0	0,0	6,2
3	Mięso i wyroby mięsne.....	5,4	0,1	0,0	13,9
4	Ryby i przetwory rybne	1,1	0,0	0,0	2,6
5	Pieczywo i przetwory zbożowe	2,9	0,0	0,0	7,7
6	Mleko, jaja i sery.....	3,6	0,0	0,0	8,8
7	Cukier i wyroby cukiernicze.....	2,1	0,0	0,1	4,9
8	Kawa, herbata i kakao.....	1,3	0,0	0,0	3,2
9	Pozostałe artykuły żywnościowe i napoje bezalkoholowe	8,0	0,0	1,0	18,7
10	Napoje alkoholowe	4,8	0,0	1,0	11,4
11	Wyroby tytoniowe	2,9	0,0	1,5	5,9
12	Artykuły farmaceutyczne i medyczne	4,8	0,0	0,0	0,4
13	Kosmetyki i wyroby toaletowe.....	3,7	0,0	0,0	4,8
14	Wyroby tekstylne	0,5	0,0	0,0	0,3
15	Odzież łącznie z dodatkami do ubrań i wyrobami futrzarskimi.....	4,4	0,0	0,0	1,1
16	Obuwie i wyroby skórzane	1,6	0,0	0,0	0,2
17	Meble i sprzęt oświetleniowy	2,4	0,0	0,0	0,2
18	Artykuły i sprzęt gospodarstwa domowego.....	2,6	0,0	0,0	1,3
19	Artykuły radiowo-telewizyjne.....	1,6	0,0	0,0	0,2
20	Książki, gazety i artykuły piśmienne...	1,4	0,0	0,1	0,9
21	Pojazdy mechaniczne.....	8,9	94,5	0,3	0,3
22	w tym samochody	6,3	71,9	0,0	0,0
23	Paliwa	16,2	0,1	93,7	0,1
24	Pozostałe artykuły nieżywnościowe....	17,3	5,3	2,3	6,9

TABL. 14. STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ W SKLEPACH I STACJACH PALIW W 2010 R. (dok.)

Lp.	Wyszczególnienie	Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	Włókno, odzież, obuwie	Meble, rtv, agd	Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjali- zowanych sklepach	Pozostałe
1	OGÓLEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2	Owoce i warzywa.....	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2
3	Mięso i wyroby mięsne.....	0,0	0,0	0,0	0,1	2,1
4	Ryby i przetwory rybne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8
5	Pieczywo i przetwory zbożowe	0,0	0,0	0,0	0,1	0,7
6	Mleko, jaja i sery.....	0,5	0,0	0,0	0,1	2,2
7	Cukier i wyroby cukiernicze.....	0,1	0,0	0,0	0,1	1,5
8	Kawa, herbata i kakao.....	0,1	0,0	0,0	0,1	0,5
9	Pozostałe artykuły żywnościowe i napoje bezalkoholowe	0,6	0,1	0,0	0,2	5,6
10	Napoje alkoholowe	0,1	0,0	0,0	0,1	2,6
11	Wyroby tytoniowe	0,4	0,0	0,0	1,1	2,2
12	Artykuły farmaceutyczne i medyczne	60,1	0,0	0,0	0,3	10,0
13	Kosmetyki i wyroby toaletowe.....	30,8	0,3	0,2	0,7	2,5
14	Wyroby tekstylne	0,1	4,1	1,1	0,3	0,9
15	Odzież łącznie z dodatkami do ubrań i wyrobami futrzarskimi.....	0,4	67,5	0,0	1,1	2,2
16	Obuwie i wyroby skórzane	0,1	25,8	0,0	0,6	0,6
17	Meble i sprzęt oświetleniowy	0,0	0,1	29,4	0,5	2,6
18	Artykuły i sprzęt gospodarstwa domowego.....	0,6	0,4	26,5	0,7	2,5
19	Artykuły radiowo-telewizyjne.....	0,0	0,0	21,7	0,4	0,6
20	Książki, gazety i artykuły piśmienne....	0,4	0,1	0,1	12,6	2,6
21	Pojazdy mechaniczne.....	0,0	0,0	0,1	0,1	3,4
22	w tym samochody	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
23	Paliwa	0,0	0,0	0,1	1,0	1,1
24	Pozostałe artykuły nieżywnościowe....	5,7	1,6	20,8	79,8	51,6

TABL. 15. DYNAMIKA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI^a (w cenach bieżących)

Wyszczególnienie	2009	2010
	rok poprzedni= 100	
OGÓŁEM	104,3	105,5
w tym:		
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	94,8	107,9
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	94,2	113,1
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	110,1	101,2
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	118,1	113,6
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	116,8	117,2
Włókno, odzież, obuwie	114,1	113,1
Meble, rtv, agd	98,5	123,0
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	104,0	83,6
Pozostałe	105,0	95,9

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

TABL. 16. STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI^a

Wyszczególnienie	2009	2010
OGÓŁEM	100,0	100,0
w tym:		
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	9,4	9,6
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	17,0	18,2
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe.....	29,0	27,9
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	7,3	7,8
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	4,0	4,5
Włókno, odzież, obuwie	4,5	4,8
Meble, rtv, agd	6,0	7,0
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach.....	7,4	5,9
Pozostałe	15,0	13,6

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

TABL. 17. TARGOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW
Stan w dniu 31 XII

Województwa	Targowiska stałe						Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł
	liczba targowisk	w tym z przewagą sprzedaży drobnotętarzowej	powierzchnia targowisk w m ²		liczba stałych punktów sprzedaży drobnotętarzowej			
			ogółem	w tym sprzedażowa	ogółem	w tym na targowiskach czynnych codziennie		
POLSKA 2009	2256	2031	14834647	9206907	108008	71731	7073	260895,1
2010	2235	1999	14693266	9190590	105758	67513	6913	246460,4
Dolnośląskie 2009	152	146	815523	425498	6783	5055	643	16139,0
2010	149	143	855762	474692	6669	4759	696	15582,1
Kujawsko-.....2009	138	121	673995	369276	5103	3632	127	9257,9
pomorskie 2010	136	121	663523	359974	5594	3997	123	7914,1
Lubelskie.....2009	190	167	1109648	761703	5407	3759	58	10471,9
2010	191	166	1101018	747492	5401	3774	57	11232,5
Lubuskie.....2009	75	70	436506	200912	5746	4539	163	15045,5
2010	75	69	407222	201441	5608	4402	150	14338,5
Łódzkie 2009	179	162	1633967	951481	9939	5812	87	25044,8
2010	186	167	1643726	941005	9763	5604	90	23264,1
Małopolskie 2009	151	140	835476	661577	5988	3256	1206	21824,2
2010	150	137	833045	658311	5897	3251	1167	22063,4
Mazowieckie.....2009	316	278	3243183	2029571	18840	10886	731	38990,7
2010	311	266	3105251	2005488	16366	8234	872	36204,2
Opolskie 2009	53	46	164025	96673	2374	1896	463	6515,7
2010	53	46	171112	101702	2350	1867	415	5254,1
Podkarpackie 2009	127	116	465050	316393	3070	2166	145	10846,4
2010	126	115	456965	325257	3045	2265	144	10356,4
Podlaskie.....2009	79	61	848773	563526	3613	3035	45	3716,8
2010	79	61	850455	563630	4055	2770	58	3527,8
Pomorskie 2009	89	82	356742	196973	3497	2393	596	9635,2
2010	92	87	358902	193241	3223	2071	281	9649,7
Śląskie 2009	195	181	1196874	679068	15333	8572	359	31209,7
2010	183	171	1149360	641846	13944	7861	349	29014,4
Świętokrzyskie...2009	77	70	769957	638333	3349	1522	78	13544,7
2010	77	70	775970	647619	3463	1522	72	12176,7
Warmińsko-.....2009	77	70	429668	253901	2570	2045	55	6854,3
mazurskie 2010	79	74	432461	255640	2846	2343	56	6858,5
Wielkopolskie...2009	247	220	1308442	877711	10633	7822	469	29268,3
2010	237	205	1337992	884977	11840	7515	473	27602,5
Zachodnio-.....2009	111	101	546818	184311	5763	5341	1848	12530,0
Pomorskie 2010	111	101	550502	188275	5694	5278	1910	11421,4

a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

TABL. 18. STRUKTURA PRZYCHODÓW ZE SPRZEDAŻY (bez VAT) PRZEDSIĘBIORSTW HURTOWYCH
WEDŁUG TYPU KLIENTÓW^a

Wyszczególnienie	Typ klientów	Ogółem		w tym własność zagraniczna	
		2008	2009	2008	2009
		w %			
Handel hurtowy^Δ	Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0
	w tym:				
	handlowcy detaliczni	33,1	31,2	30,1	27,7
	hurtownicy	39,9	41,8	45,7	45,9
	producenci	15,2	15,7	15,7	18,3
	konsumenci indywidualni	7,1	6,8	5,0	4,5
	konsumenci zbiorowi	3,3	4,0	3,1	3,1

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

TABL. 19. STRUKTURA ZAKUPÓW TOWARÓW WEDŁUG TYPU DOSTAWCÓW^a

Wyszczególnienie	Typ dostawców	2008	2009	2008	2009
		Zakupy towarów ogółem		w tym własność zagraniczna	
		w %			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ	Zakupy towarów ogółem.....	100,0	100,0	100,0	100,0
	w tym:				
	bezpośrednio od producentów i wytwórców krajowych	48,2	51,6	42,2	49,1
	u hurtowników	29,0	24,3	16,9	8,9
	bezpośrednio z importu.....	21,5	22,8	40,2	41,1
	z innych źródeł (np. giełdy)	1,3	1,3	0,7	0,8
Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi oraz ich naprawa^Δ	Zakupy towarów	100,0	100,0	100,0	100,0
	w tym:				
	bezpośrednio od producentów i wytwórców krajowych	25,8	30,6	9,7	15,7
	u hurtowników	27,6	34,0	6,1	13,9
	bezpośrednio z importu.....	42,6	31,7	83,4	70,0
	z innych źródeł (np. giełdy)	4,0	4,0	0,8	0,5
Handel hurtowy^Δ	Zakupy towarów	100,0	100,0	100,0	100,0
	w tym:				
	bezpośrednio od producentów i wytwórców krajowych	52,8	54,1	37,5	42,0
	u hurtowników	23,7	19,7	17,8	8,0
	bezpośrednio z importu.....	22,5	25,1	43,9	48,7
	z innych źródeł (np. giełdy)	1,0	1,2	0,8	1,4
Handel detaliczny^Δ	Zakupy towarów	100,0	100,0	100,0	100,0
	w tym:				
	bezpośrednio od producentów i wytwórców krajowych	44,9	52,8	61,7	68,9
	u hurtowników	42,3	32,0	19,0	9,2
	bezpośrednio z importu.....	11,8	14,5	18,7	21,8
	z innych źródeł (np. giełdy)	1,0	1,0	0,6	0,1

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

TABL. 20. HANDEL, NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH^A W 2009 R.

Wyszczególnienie	Przychód ze sprzedaży	Marża	Produkcja globalna	Wartość dodana brutto
	w mln zł			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^A	1200311,5	197144,2	282459,0	147385,6
Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; oraz ich naprawa^A	103243,0	13271,1	24049,0	12998,2
Sprzedaż hurtowa i detaliczna pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	66264,6	5473,7	11462,1	5696,5
Konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	9266,9	1856,1	5365,9	3086,4
Sprzedaż hurtowa i detaliczna części i akcesoriów do pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	26316,1	5612,1	6864,2	4020,5
Sprzedaż hurtowa i detaliczna motocykli, ich naprawa i konserwacja oraz sprzedaż hurtowa i detaliczna części i akcesoriów do nich	1395,4	329,2	356,8	194,8
Handel hurtowy^A	708327,6	104890,4	156341,3	77291,8
Sprzedaż hurtowa realizowana na zlecenie	21204,7	3208,4	6754,2	3600,5
Sprzedaż hurtowa płodów rolnych i żywych zwierząt	22787,5	2558,0	4263,1	1980,0
Sprzedaż hurtowa żywności, napojów i wyrobów tytoniowych	139215,7	22012,3	28382,1	16232,5
Sprzedaż hurtowa artykułów użytku domowego	100763,1	16332,4	23535,2	10550,2
Sprzedaż hurtowa narzędzi technologii informacyjnej i komunikacyjnej	10511,1	1203,3	2242,5	1108,6
Sprzedaż hurtowa maszyn, urządzeń i dodatkowego wyposażenia	30517,2	4511,5	7381,2	4013,9
Pozostała wyspecjalizowana sprzedaż hurtowa	211060,6	27081,0	39691,7	18764,6
Sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana	172267,7	27983,5	44091,3	21041,5
Handel detaliczny^A	388740,9	78982,7	102068,7	57095,6
Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach	150953,0	26744,1	34927,2	20409,0
Sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	41849,5	8131,6	11171,2	6818,4
Sprzedaż detaliczna paliw do pojazdów silnikowych na stacjach paliw	42183,5	4002,1	5639,4	3163,6
Sprzedaż detaliczna narzędzi technologii informacyjnej i komunikacyjnej prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	9083,3	1340,0	2462,7	1316,6
Sprzedaż detaliczna artykułów użytku domowego prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	32630,7	6967,3	9290,5	4405,1
Sprzedaż detaliczna wyrobów związanych z kulturą i rekreacją prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	7689,4	2394,9	2752,9	1310,5
Sprzedaż detaliczna pozostałych wyrobów prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	85080,7	24139,6	26850,1	15708,9
Sprzedaż detaliczna prowadzona na straganach i targowiskach	7087,9	1800,5	3361,7	1890,2
Sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową, straganami i targowiskami	12182,9	3462,6	5613,0	2073,3

TABL. 20. HANDEL, NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH^A W 2009 R. (dok.)

Wyszczególnienie	Nadwyżka operacyjna brutto	Zakupy towarów i usług	Koszty związane z zatrudnieniem	Nakłady inwestycyjne ^a
	w mln zł			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ	83655,2	916574,1	59693,0	14319,8
Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi oraz ich naprawa^Δ	7180,4	78506,8	5542,4	1331,1
Sprzedaż hurtowa i detaliczna pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	2744,3	54279,5	2821,8	948,1
Konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	1757,7	3700,0	1261,6	112,8
Sprzedaż hurtowa i detaliczna części i akcesoriów do pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	2537,9	19513,7	1408,3	267,1
Sprzedaż hurtowa i detaliczna motocykli, ich naprawa i konserwacja oraz sprzedaż hurtowa i detaliczna części i akcesoriów do nich	140,5	1013,6	50,7	3,1
Handel hurtowy^Δ	46105,0	555527,7	29399,3	6169,4
Sprzedaż hurtowa realizowana na zlecenie	2041,6	13890,2	1526,6	142,2
Sprzedaż hurtowa produktów rolnych i żywych zwierząt	1403,3	18197,6	487,0	79,2
Sprzedaż hurtowa żywności, napojów i wyrobów tytoniowych	11810,8	110533,1	4137,9	821,9
Sprzedaż hurtowa artykułów użytku domowego	5420,6	76923,6	4912,3	981,5
Sprzedaż hurtowa narzędzi technologii informacyjnej i komunikacyjnej	497,0	8151,4	593,1	59,1
Sprzedaż hurtowa maszyn, urządzeń i dodatkowego wyposażenia	2177,8	22760,2	1767,5	424,2
Pozostała wyspecjalizowana sprzedaż hurtowa	10718,4	173485,3	7435,2	1642,4
Sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana	12035,5	131586,3	8539,7	2018,9
Handel detaliczny^Δ	30369,8	282539,6	24751,3	6819,3
Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach	8510,5	115262,3	10872,00	3250,6
Sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	4676,1	29539,7	1916,7	735,8
Sprzedaż detaliczna paliw do pojazdów silnikowych na stacjach paliw	1732,3	36073,2	1234,6	396,0
Sprzedaż detaliczna narzędzi technologii informacyjnej i komunikacyjnej prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	759,2	6602,2	546,3	48,1
Sprzedaż detaliczna artykułów użytku domowego prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	2143,6	23121,7	2126,8	565,2
Sprzedaż detaliczna wyrobów związanych z kulturą i rekreacją prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	726,4	4700,2	536,7	98,7
Sprzedaż detaliczna pozostałych wyrobów prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	9005,6	57394,3	6463,7	1618,5
Sprzedaż detaliczna prowadzona na straganach i targowiskach	1650,6	3584,9	223,5	0,2
Sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową, straganami i targowiskami	1165,5	6261,1	831,0	106,2

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

TABL. 21. DOSTAWY WYBRANYCH TOWARÓW KONSUMPCYJNYCH

Towary	Jednostka miary	Dostawy ^a		
		w liczbach bezwzględnych		2009=100
		2009	2010	
Mięso surowe ze zwierząt rzeźnych.....	tys. t	1800	1700	94,5
w tym mięso:				
wieprzowe.....	tys. t	1695	1591	93,8
wołowe i cielęce	tys. t	83,0	68,6	82,6
Mięso drobiowe	tys. t	1144	1213	106,0
Konserwy, wędliny, wyroby wędliniarskie drobiowe.....	tys. t	162	156	96,2
Przetwory mięsne i podrobowe ze zwierząt rzeźnych ^b	tys. t	939	863	91,9
w tym szynki i łopatki konserwowe oraz inne konserwy mięsne, podrobowe i tłuszczowe	tys. t	30,4	15,3	50,2
Ryby morskie mrożone	tys. t	197	209	105,8
Konserwy i prezerwy z ryb	tys. t	27,3*	35,3	129,4
Margaryna i produkty do smarowania ^c (z wyłączeniem margaryny płynnej)	tys. t	320	315	98,6
Masło i pozostałe tłuszcze do smarowania ^d	tys. t	163	164	100,8
Sery i twarogi.....	tys. t	621	623	100,3
w tym sery:				
podpuszczkowe dojrzewające.....	tys. t	242	222	91,9
przetworzone (topione).....	tys. t	56,0	48,0	85,7
Mąka pszenna	tys. t	2175	2200	101,1
Kasze i grysiki	tys. t	220	195	88,8
Czekolada (łącznie z białą) ^e	tys. t	214	184	86,1

a Ilość wytworzonych w kraju wyrobów (dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób) pomniejszona o ich eksport i powiększona o import, skorygowana o saldo zmian zapasów u producentów; patrz notka tabl. 22.

b Obejmują: konserwy, wędliny, wyroby wędliniarskie i pozostałe przetwory.

c O obniżonej lub niskiej zawartości tłuszczu.

d Otrzymywane z mleka.

e Z czekoladkami i wyrobami czekoladowymi.

TABL. 21. DOSTAWY WYBRANYCH TOWARÓW KONSUMPCYJNYCH (dok.)

Towary	Jednostka miary	Dostawy ^a		
		w liczbach bezwzględnych		2009=100
		2009	2010	
Makaron.....	tys. t	213	204	95,6
Wódki, likiery, inne napoje alkoholowe w przeliczeniu na 100%.....	tys. hl	1238	1245	100,6
w tym wódka czysta.....	tys. hl	982	977	99,5
Wina i miody pitne.....	tys. hl	2739	2643	96,5
w tym wina gronowe ^b	tys. hl	1048	1107	105,6
Piwo otrzymywane ze słodu ^c	tys. hl	34687	34857	100,5
Wody mineralne i napoje bezalkoholowe.....	tys. hl	52631	54649	103,8
w tym wody mineralne naturalne.....	tys. hl	17938	19655	109,6
Papierosy z tytoniu lub mieszanek tytoniu z jego namiastkami ..	mln szt.	58964	69297	117,5
Opony do pojazdów samochodowych osobowych.....	tys. szt.	10183	9633	94,6
Chłodziarki i zamrażarki typu domowego łącznie z chłodziarko-zamrażarkami.....	tys. szt.	1473	1306	88,7
Pralki automatyczne typu domowego włączając pralko-suszarki.....	tys. szt.	1134	1033	91,1
Młynki i miksery spożywcze, sokowirówki.....	tys. szt.	2723	4165	152,9
Odbiorniki radiowe (łącznie z zestawami).....	tys. szt.	2949	2797	94,8
Odbiorniki telewizyjne ^d	tys. szt.	7055	5556	78,7
Samochody osobowe ^d	tys. szt.	282	289	102,5
Rowery ^f	tys. szt.	752	807	107,4

a Ilość wytworzonych w kraju wyrobów (dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób) pomniejszona o ich eksport i powiększona o import, skorygowana o saldo zmian zapasów u producentów; patrz notka tabl. 22.

b Łącznie z wermutem.

c O objętościowej mocy alkoholu 0,5% i więcej.

d Łącznie z monitorami ekranowymi z wyjątkiem stosowanych do komputerów.

e Bez samochodów kempingowych, pojazdów śniegowych, do golfa i podobnych.

f Łącznie z dziecięcymi.

TABL. 22. ZAPASY WYBRANYCH WYROBÓW U PRODUCENTÓW¹ W 2010 R.

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan w dniu			
		31 III	30 VI	30 IX	31 XII
a - liczby bezwzględne					
b - analogiczny okres roku poprzedniego = 100					
Mięso surowe ze zwierząt rzeźnych	a tys. t	18,4	17,7	17,4	19,4
	b	110,2	116,1	104,6	117,1
w tym mięso:					
wieprzowe	a tys. t	15,1	14,3	13,8	15,7
	b	111,2	117,4	110,3	115,8
wołowe i cielęce.....	a tys. t	3,2	3,4	3,6	3,8
	b	105,8	111,1	87,5	123,1
Mięso drobiowe	a tys. t	23,1	24,6	31,1	21,3
	b	141,0	121,0	105,5	87,9
Tłuszcze zwierzęce topione jadalne	a tys. t	1,4	1,5	1,3	1,5
	b	130,0	102,8	112,3	133,9
Przetwory mięsne i podrobowe ze zwierząt rzeźnych ²	a tys. t	16,1	15,1	16,1	20,2
	b	104,1	123,3	130,8	165,1
Ryby morskie mrożone.....	a tys. t	5,3	5,6	4,0	3,0
	b	87,8	93,8	79,1	58,2
Konserwy i przerwy z ryb.....	a tys. t	2,6	3,4	3,0	2,6
	b	101,5	123,8	120,1	169,0
Margaryna i produkty do smarowania ³ (z wyłączeniem margaryny płynnej)	a tys. t	7,6	8,2	8,2	7,1
	b	132,5	129,7	107,0	105,5
Masło i pozostałe tłuszcze do smarowania ⁴	a tys. t	2,4	1,9	2,7	3,0
	b	82,7	102,0	168,5	103,4
Sery podpuszczkowe dojrzewające	a tys. t	6,1	5,1	6,5	7,7
	b	106,9	59,0	89,6	127,7
Mąka pszenna.....	a tys. t	31,6	45,7	31,2	28,1
	b	115,6	164,1	98,2	97,2
Cukier	a tys. t	778,6	398,8	204,6	865,3
	b	118,4	101,9	181,0	86,2
Wódki, likiery, inne napoje alkoholowe w przeliczeniu na 100%	a tys. hl	86,6	88,2	97,2	79,6
	b	111,6	126,0	112,8	107,1
Wina i miody pitne	a tys. hl	107,1	183,7	203,4	180,3
	b	143,4	226,5	147,9	163,7
Piwo otrzymywane ze słodu ⁵	a tys. hl	838,8	964,4	1 012,8	801,1
	b	99,9	78,5	127,1	107,6
Papierosy z tytoniu lub mieszanek tytoniu z jego namiastkami	a mln szt.	2655	3051	1929	1560
	b	32,3	54,1	105,0	72,2

1 Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

2 Obejmują: konserwy, wędliny, wyroby wędliniarskie i pozostałe przetwory.

3 O obniżonej lub niskiej zawartości tłuszczu.

4 Otrzymywane z mleka.

5 O objętościowej mocy alkoholu 0,5% i więcej.

TABL. 22. ZAPASY WYBRANYCH WYROBÓW U PRODUCENTÓW¹ W 2010 R. (dok.)

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan w dniu			
		31 III	30 VI	30 IX	31 XII
a - liczby bezwzględne					
b - analogiczny okres roku poprzedniego = 100					
Dywany, chodniki i wykładziny włókiennicze	a tys. m ²	356	339	289	353
	b	89,0	68,2	94,8	97,8
Rajstopy i rajtuzy	a mln szt.	15,1	15,4	15,2	14,9
	b	78,3	74,1	67,7	67,3
Okrycia i ubiory z tkanin ²	a mln szt.	1,0	0,8	0,9	0,9
	b	64,0	54,4	50,0	82,9
Bielizna osobista z dzianin	a mln szt.	3,0	3,0	2,5	2,7
	b	105,9	119,2	103,5	113,5
Obuwie ³	a mln par	2,8	2,5	1,9	2,7
	b	52,8	94,6	87,8	81,4
Obuwie z wierzchami wykonanymi z tkanin	a mln par	0,4	0,4	0,3	0,4
	b	107,4	115,2	114,9	100,7
Mydło, produkty organiczne powierzchniowo czynne i preparaty stosowane jako mydło	a tys. t	3,2	2,8	3,5	3,5
	b	123,0	85,2	111,0	114,4
Opony do pojazdów samochodowych osobowych	a tys. szt.	1487	2398	1659	2056
	b	101,2	121,0	108,9	104,6
Chłodziarki i zamrażarki typu domowego łącznie z chłodziarko-zamrażarkami	a tys. szt.	117,2	161,9	115,1	64,8
	b	101,9	117,2	80,3	68,9
Pralki automatyczne typu domowego włączając pralko-suszarki	a tys. szt.	114,9	188,0	172,0	141,8
	b	156,7	162,5	152,1	147,5
Odbiorniki telewizyjne ⁴	a tys. szt.	340,5	373,3	432,2	202,9
	b	278,3	199,1	160,3	94,6
Samochody osobowe ⁵	a tys. szt.	5,8	6,9	5,2	6,3
	b	132,7	143,9	96,9	162,9
Rowery ⁶	a tys. szt.	141,5	91,8	77,4	139,9
	b	74,8	74,4	82,4	107,0

1 Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

2 Z wyłączeniem odzieży i dodatków dla niemowląt.

3 Łącznie z gumowym.

4 Łącznie z monitorami ekranowymi, z wyjątkiem stosowanych do komputerów.

5 bez samochodów kempingowych, pojazdów śniegowych, do golfa i podobnych.

6 Łącznie z dziecięcymi.

TABL. 23. SPOŻYCIE WYBRANYCH ARTYKUŁÓW KONSUMPCYJNYCH NA 1 MIESZKAŃCA

Artykuły konsumpcyjne	Jednostka miary	1990	2000	2005	2008	2009	2010
Ziarno 4 zbóż (w przeliczeniu na przetwory) ^a	kg	115	120	119	112	111	110
Ziemniaki ^a	kg	144	134	126	118	116	112
Warzywa	kg	119	121	110	115	116	108
Owoce	kg	29,0	51,6	54,1	55,0	55,5	45,0
Mięso i podroby ^b	kg	68,8	66,1	71,2	75,3	75,0	74,3
w tym mięso:	kg	63,7	62,0	66,8	71,2	70,8	70,5
wołowe	kg	16,4	7,1	3,9	3,8	3,6	2,4
wieprzowe	kg	37,7	39,0	39,0	42,7	42,4	42,6
drobiowe	kg	7,6	14,7	23,4	24,1	24,0	24,8
Tłuszcze jadalne zwierzęce	kg	8,2	6,7	6,6	6,4	6,0	6,3
Masło	kg	7,8	4,2	4,2	4,3	4,7*	4,4
Mleko krowie ^c	l	242	193	173	182	187*	191
Jaja kurze	szt.	190	188	215	205	206	204
Cukier	kg	44,2	41,6	40,1	38,4	38,8	40,3
Wódki, likiery, inne napoje alkoholowe w przeliczeniu na 100%	l	3,8 ^d	2,0	2,5	3,4	3,2	3,2
Wina i miody pitne	l	7,4	12,0	8,6	8,3	7,0	7,0
Piwo otrzymywane ze słodu ^e	l	30,5	66,9	80,7	94,4	91,2	90,5
Papierosy z tytoniu lub mieszanek tytoniu z jego namiastkami	szt.	2654	1954	1974	2091	1749	1821

a Dane dotyczą lat gospodarczych, tzn. obejmują okres od 1 VII danego roku kalendarzowego do 30 VI roku następnego.

b Łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory.

c Łącznie z mlekiem przeznaczonym na przetwory; bez mleka przerobionego na masło.

d Z produkcji krajowej.

e O objętościowej mocy alkoholu 0,5% i więcej.

TABL. 24. DYNAMIKA OBROTÓW W HANDLU DETALICZNYM^a - CENY BIEŻĄCE (2005=100).

Okres	Obroty w handlu detalicznym	żywność, napoje i wyroby tytoniowe	sprzedaż towarów nieżywnościowych	w tym:			
				włókno, odzież, obuwie	meble, rtv, agd	prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	
2005	I	85,8	88,8	83,9	79,1	83,0	83,5
	II	81,0	84,3	78,9	71,1	77,1	80,4
	III	95,7	102,5	91,5	98,7	90,6	86,8
	IV	95,0	97,9	93,2	105,0	85,1	88,7
	V	95,1	99,5	92,3	100,0	86,2	88,1
	VI	99,2	100,9	98,2	98,8	93,0	99,7
	VII	102,3	105,4	100,4	92,0	94,7	96,2
	VIII	107,8	104,8	109,7	99,1	105,8	114,4
	IX	106,7	98,5	111,7	104,0	106,3	121,3
	X	106,8	103,3	108,9	119,8	111,0	102,7
	XI	100,8	95,6	104,0	104,0	106,3	103,9
	XII	123,9	118,6	127,2	128,3	161,0	134,3
2008	I	117,7	115,3	119,1	140,9	133,3	96,7
	II	119,6	116,2	121,7	141,6	140,1	105,0
	III	132,9	130,7	134,2	170,0	152,9	113,1
	IV	135,3	125,9	141,1	175,1	158,8	130,6
	V	134,7	130,1	137,5	171,7	151,0	124,6
	VI	136,8	135,9	137,3	167,4	154,9	123,8
	VII	138,9	133,4	142,3	174,1	173,0	126,7
	VIII	135,7	131,1	138,6	168,3	172,4	123,2
	IX	137,3	125,7	144,4	196,1	182,1	128,8
	X	141,7	128,1	150,1	198,5	185,4	130,2
	XI	126,5	118,1	131,7	170,6	173,5	112,7
	XII	154,6	145,6	160,2	213,4	235,5	150,7
2009	I	124,4	127,6	122,5	165,0	130,8	107,5
	II	122,7	124,7	121,5	146,2	134,0	112,4
	III	139,5	137,0	141,0	186,7	155,4	133,9
	IV	144,8	143,1	145,8	203,2	143,0	144,4
	V	139,6	135,7	142,0	185,5	148,3	135,9
	VI	141,5	135,1	145,4	181,9	153,5	134,4
	VII	145,8	142,2	148,0	178,1	166,1	133,1
	VIII	142,0	139,7	143,4	179,1	163,1	132,6
	IX	139,2	130,2	144,7	183,6	163,5	133,7
	X	142,9	134,0	148,3	217,1	162,8	124,7
	XI	131,3	125,5	134,8	159,2	156,3	118,7
	XII	161,0	154,8	164,9	215,0	211,4	149,7
2010	I	124,7	124,0	125,1	170,7	122,5	93,1
	II	123,4	120,9	125,0	163,2	120,5	93,8
	III	151,6	140,8	158,2	221,4	173,7	122,5
	IV	143,3	134,2	148,9	200,8	149,0	119,9
	V	148,0	135,0	156,0	198,8	172,7	119,9
	VI	154,1	140,2	162,7	206,5	171,6	125,8
	VII	160,1	149,9	166,3	205,7	189,1	126,8
	VIII	158,0	140,3	168,9	203,8	201,3	141,5
	IX	158,7	135,7	172,8	231,1	208,0	134,0
	X	162,7	139,1	177,1	257,8	200,9	132,2
	XI	147,8	131,0	158,1	195,5	200,9	116,8
	XII	189,3	170,1	201,1	253,4	266,8	166,5

a Patrz Uwagi metodyczne str. 10.

TABL. 25. DYNAMIKA OBROTÓW W HANDLU DETALICZNYM^a – CENY STAŁE (2005=100).

Okres	Obroty w handlu detalicznym	żywność, napoje i wyroby tytoniowe	sprzedaż towarów nieżywnościowych	w tym:		
				włókno, odzież, obuwie	meble, rtv, agd	prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach
2005						
I	86,9	88,7	85,8	76,9	82,5	84,8
II	82,0	84,4	80,5	70,1	76,6	81,7
III	96,7	102,4	93,2	97,8	90,1	88,2
IV	95,1	97,2	93,7	104,2	84,7	88,7
V	94,7	98,0	92,7	99,2	85,9	88,1
VI	99,1	100,2	98,4	98,1	92,8	99,6
VII	102,3	106,2	99,9	91,9	94,7	95,9
VIII	107,6	106,0	108,6	100,1	106,0	113,8
IX	105,9	99,2	110,0	105,5	106,5	120,5
X	105,7	103,1	107,2	121,2	111,4	102,1
XI	100,2	95,8	102,8	105,2	106,8	103,2
XII	124,0	118,8	127,2	129,8	161,9	133,4
2008						
I	114,3	104,7	120,2	168,1	130,0	103,0
II	116,5	105,3	123,4	171,4	136,3	112,1
III	129,1	118,0	135,9	204,0	148,6	120,9
IV	131,6	113,0	143,1	210,4	154,3	140,4
V	130,1	115,6	139,0	206,6	146,8	134,5
VI	131,4	121,1	137,7	202,0	150,5	133,5
VII	133,9	119,8	142,6	213,1	168,2	136,9
VIII	131,7	118,9	139,6	209,3	167,9	133,2
IX	133,7	113,2	146,3	240,9	177,4	139,1
X	137,9	114,5	152,3	243,3	180,8	140,3
XI	123,4	104,7	134,9	209,4	169,2	120,8
XII	152,0	128,2	166,6	263,5	229,9	161,2
2009						
I	122,6	111,3	129,6	211,0	127,9	112,3
II	119,7	108,1	126,9	190,2	131,0	117,0
III	135,5	116,8	147,0	242,1	151,5	138,6
IV	139,8	120,1	152,0	263,9	139,0	149,2
V	134,1	113,2	146,9	240,9	144,1	139,9
VI	135,1	113,5	148,3	237,5	149,0	138,1
VII	138,8	120,0	150,3	236,2	161,4	136,6
VIII	136,2	119,1	146,7	241,1	158,4	136,3
IX	133,9	111,1	147,9	243,2	159,0	137,1
X	137,5	114,0	152,0	283,4	158,4	127,6
XI	125,0	106,1	136,6	207,9	152,1	121,1
XII	153,8	130,3	168,2	282,1	206,0	152,6
2010						
I	118,3	103,6	127,3	228,8	119,6	94,8
II	117,2	100,7	127,3	222,1	117,6	95,5
III	144,2	116,7	161,1	299,6	169,6	124,5
IV	135,3	110,5	150,6	270,6	145,3	122,1
V	138,8	110,5	156,2	268,3	168,4	122,0
VI	144,3	114,3	162,7	279,5	167,4	127,6
VII	150,3	123,3	166,8	281,7	184,6	128,7
VIII	150,1	116,6	170,7	284,3	196,8	143,9
IX	150,1	111,2	174,0	314,8	203,4	135,7
X	153,3	113,0	178,0	345,6	196,6	133,6
XI	138,2	106,1	157,9	262,0	196,4	117,9
XII	176,3	137,6	200,2	340,2	260,8	167,4

a Patrz Uwagi metodyczne str. 10.

TABL. 26. MIESIĘCZNE WSKAŹNIKI OBROTÓW W HANDLU DETALICZNYM KRAJÓW
UE W CENACH STAŁYCH W 2010 R.

Kraj	Wskaźniki dla roku bazowego 2005= 100 ^a											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
kraje UE (27).....	96,9	91,8	102,0	101,5	103,2	104,2	108,1	103,6	103,7	108,2	106,8	130,1
strefa euro (16).....	95,6	88,3	99,0	98,4	99,6	100,4	104,8	99,2	100,1	104,7	100,9	125,5
Belgia BE	103,0	88,4	102,7	102,5	100,1	107,7	105,9	98,7	106,5	110,0	103,1	128,3
Bułgaria BG.....	110,5	109,4	114,8	118,3	120,9	125,3	133,5	133,4	133,9	137,4	132,6	141,7
Republika Czeska CZ.....	102,6	99,2	116,0	116,2	116,9	119,0	119,0	115,9	121,2	125,7	123,3	144,6
Dania DK.....	87,2	80,2	97,6	88,8	96,7	95,2	96,4	94,0	89,0	93,8	92,8	116,6
Niemcy DE.....	88,0	84,8	98,1	96,3	97,4	94,2	97,8	95,1	95,6	101,5	100,8	116,7
Estonia EE.....	90,2	84,1	94,8	96,7	105,1	108,0	109,5	108,4	100,3	104,3	99,4	118,7
Irlandia IE.....	99,0	101,2	101,2	104,6	104,0	104,0	108,3	104,2	101,7	103,9	108,0	136,7
Grecja EL	105,7	101,4	100,8	95,5	87,3	91,5	90,5	85,9	86,3	90,6	85,6	103,7
Hiszpania ES	98,8	81,7	92,5	87,7	91,1	93,3	97,7	86,3	87,4	92,2	86,0	102,7
Francja FR.....	103,8	93,0	102,4	107,4	107,8	110,0	115,7	116,1	111,6	116,8	114,9	147,1
Włochy IT	88,2	86,3	96,0	92,8	95,4	96,7	104,5	89,6	98,0	101,7	91,9	126,1
Cypr CY	101,6	100,8	123,5	118,6	120,7	129,1	128,1	114,3	111,7	112,2	106,7	148,3
Łotwa LV	80,7	76,6	86,1	88,4	92,8	93,2	95,9	98,6	94,7	95,2	89,6	106,2
Litwa LT.....	82,2	77,9	88,1	88,6	93,0	92,7	96,9	99,8	93,3	96,5	90,8	108,2
Luksemburg LU	111,7	102,8	118,3	116,2	116,0	117,9	124,1	111,5	118,7	127,9	136,1	164,3
Węgry HU	74,8	74,5	87,8	91,4	90,7	94,4	101,3	99,5	97,2	99,7	94,8	115,9
Malta MT.....	98,9	92,7	98,4	105,1	98,1	102,7	115,0	105,8	105,6	106,9	103,2	115,3
Niderlandy NL.....	94,5	87,6	100,7	100,6	104,5	104,4	102,5	101,2	100,9	103,3	102,5	115,2
Austria AT.....	99,3	94,7	106,6	105,7	102,5	101,4	109,0	100,7	104,3	110,3	106,8	131,0
Polska PL	120,5	119,9	143,4	134,4	142,0	144,0	148,7	151,9	149,4	154,8	139,7	175,6
Portugalia PT.....	93,3	86,2	95,9	93,7	96,2	94,2	104,8	104,7	99,1	99,5	95,4	130,3
Rumunia RO.....	120,6	122,0	143,8	145,3	149,4	155,8	147,6	163,1	158,5	153,3	147,6	159,3
Słowenia SI	97,9	91,8	108,1	109,9	107,6	112,7	112,9	106,5	111,6	116,5	107,0	123,8
Słowacja SK	95,9	95,3	105,0	101,9	106,8	111,4	112,6	113,2	113,1	113,3	112,6	130,5
Finlandia FI	98,6	91,4	104,5	108,6	114,8	120,2	118,2	116,2	110,4	113,6	111,4	140,1
Szwecja SE.....	95,9	90,6	103,3	108,8	114,9	117,4	117,6	116,8	111,9	112,8	111,3	137,9
Wielka Brytania UK...	99,1	101,7	105,6	106,3	108,5	109,4	112,2	108,9	107,4	112,9	123,8	140,7

Źródło: Eurostat, dane krótkookresowe (sierpień 2011).

a Dane wyrównane dniami roboczymi

TABL. 27. PROCENTOWA ZMIANA MIESIĘCZNYCH OBROTÓW W HANDLU
 DETALICZNYM KRAJÓW UE W CENACH STAŁYCH W 2010 R.

Kraj	Procentowa zmiana w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego (t/t-12) ^a											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
kraje UE (27).....	-1,5	0,2	1,6	-0,9	0,9	1,4	1,4	1,6	1,5	1,1	1,3	0,3
strefa euro (16).....	-0,6	0,3	1,7	-0,3	0,8	1,5	1,5	1,5	1,3	0,9	1,1	-0,2
Belgia BE.....	-3,1	-5,4	-4,9	-3,1	-5,5	5,0	-2,2	1,7	3,5	0,8	4,1	1,6
Bułgaria BG.....	-12,0	-11,2	-11,0	-10,9	-8,1	-6,2	-4,2	-3,8	-4,3	-4,5	-4,8	-3,7
Republika Czeska CZ.....	-3,1	-2,6	0,6	-3,5	-2,9	1,9	0,0	-1,3	1,3	-1,0	0,3	-3,5
Dania DK.....	-5,0	-2,1	6,6	-8,4	-1,5	-1,0	-2,6	-2,0	-1,2	-2,3	0,9	-1,5
Niemcy DE.....	-1,5	0,7	0,4	-1,2	2,0	3,7	2,4	2,7	2,1	1,3	0,2	0,2
Estonia EE.....	-8,9	-7,8	-7,0	-6,0	-2,0	-3,3	2,4	2,7	5,0	4,2	8,3	7,5
Irlandia IE.....	-4,1	-1,7	2,4	0,7	1,7	-0,7	-1,5	-0,8	-1,1	0,0	-0,1	-3,0
Grecja EL.....	6,0	1,9	9,8	-5,8	-7,0	-4,5	-9,3	-11,6	-10,5	-8,1	-11,7	-19,4
Hiszpania ES.....	-3,1	-1,5	1,8	-2,9	-2,3	0,2	-4,3	-4,7	-5,0	-2,5	-2,6	-5,0
Francja FR.....	1,5	2,3	3,5	3,4	4,9	0,8	6,7	4,9	4,8	3,0	6,0	4,2
Włochy IT.....	-0,6	0,3	1,9	-0,5	-0,8	0,8	0,9	1,6	1,1	1,4	-1,1	-0,2
Cypr CY.....	-4,8	-3,3	12,5	-4,0	1,0	2,9	1,5	1,1	0,3	1,4	1,8	3,5
Łotwa LV.....	-17,7	-13,6	-7,2	-6,2	-5,8	-3,2	-1,9	2,8	6,3	5,6	7,9	8,1
Litwa LT.....	-16,7	-16,4	-10,3	-12,6	-10,5	-8,1	-8,9	-6,6	-0,2	-0,2	4,1	1,9
Luksemburg LU.....	4,5	9,5	8,1	9,0	8,1	9,9	8,8	10,9	9,5	7,3	13,0	5,7
Węgry HU.....	-5,7	-4,1	-3,9	-4,8	-5,4	-4,6	2,4	0,3	0,7	-0,6	-0,3	-1,5
Malta MT.....	4,7	4,1	6,0	8,5	-1,0	4,1	7,5	3,0	4,2	-0,7	0,8	-3,8
Niderlandy NL.....	-2,4	-3,9	-1,5	-1,9	-1,0	0,1	-1,6	0,9	0,9	-0,1	1,2	-2,7
Austria AT.....	1,5	3,5	2,8	0,4	0,4	2,2	4,3	1,5	2,4	1,6	4,1	1,0
Polska PL.....	-1,4	-1,3	3,8	-2,8	4,0	6,3	8,1	9,8	11,8	13,8	10,2	13,3
Portugalia PT.....	-0,4	0,7	1,8	-0,4	2,2	-0,3	-0,6	0,1	-0,4	-0,9	-4,2	-0,5
Rumunia RO.....	-11,1	-8,2	-3,9	-6,0	-3,0	2,4	-8,2	-2,6	-1,2	-7,9	-8,5	-9,8
Słowenia SI.....	-8,4	-4,2	-1,5	-1,7	-2,0	3,6	2,8	0,0	3,1	2,4	3,7	-0,6
Słowacja SK.....	-3,0	-2,9	0,2	-5,5	-3,0	1,0	-1,6	-1,8	-1,8	-3,7	-3,1	-2,3
Finlandia FI.....	0,0	0,4	2,1	1,2	2,2	4,9	2,1	4,6	5,2	5,1	3,2	1,7
Szwecja SE.....	1,6	0,9	2,8	-2,0	2,5	2,9	1,8	3,5	4,2	4,3	4,5	2,9
Wielka Brytania UK.....	-3,4	1,5	1,7	-0,8	1,6	0,4	1,0	1,0	0,2	0,2	1,0	0,3

Źródło: Eurostat, dane krótkookresowe (sierpień 2011).

a Dane wyrównane dniami roboczymi.

TABL. 28. PRZEDSIĘBIORSTWA HANDLOWE^a WEDŁUG LICZBY PROWADZONYCH MAGAZYNÓW
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2006	2009
OGOLEM	9218	8504
1 magazyn	3746	4144
2-5.....	4079	3309
6-10.....	876	677
powyżej 10 magazynów	517	374
w tym przedsiębiorstwa hurtowe	6704	7751
1 magazyn	2705	3785
2-5.....	2976	3034
6-10	621	604
powyżej 10 magazynów	402	328

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

TABL. 29. MAGAZYNY HANDLOWE^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
Stan w dniu 31 XII

Województwa	Magazyny zamknięte		Magazyny zadaszone		Place składowe		Silosy i zbiorniki pojemność w m ³
	liczba	Powierzchnia składowa w m ²	liczba	Powierzchnia składowa w m ²	liczba	Powierzchnia składowa w m ²	
POLSKA	26737	20084710	3210	1479284	4488	11830669	3699534
Dolnośląskie.....	1744	1433946	221	116209	336	883724	245017
Kujawsko-pomorskie	1813	1693640	183	73211	369	868115	521395
Lubelskie.....	937	564689	134	41409	168	331946	37500
Lubuskie.....	608	414275	65	26761	115	320445	31256
Łódzkie	1760	1434574	260	126775	270	824481	101741
Małopolskie.....	2545	1447914	343	161759	474	961348	217802
Mazowieckie	4930	4426380	523	265451	507	1160912	1582940
Opolskie	512	387293	87	37799	137	352086	65616
Podkarpackie.....	1473	921935	152	59726	240	435042	120886
Podlaskie	721	619748	81	51677	134	501506	32749
Pomorskie	1267	804791	180	72901	264	402994	121525
Śląskie	2878	1715506	370	170843	565	2385461	147835
Świętokrzyskie.....	590	412815	78	35883	133	232162	20737
Warmińsko-mazurskie	527	266870	78	30516	78	209523	79411
Wielkopolskie	3355	2874742	349	166038	502	1374168	266316
Zachodniopomorskie.....	1077	665592	106	42326	196	586756	106808

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

TABL. 30. STRUKTURA MAGAZYNÓW ZAMKNIĘTYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI W 2009 R.
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor publiczny	w tym:		Sektor Prywatny	w tym:	
			własność państwowa			własność prywatna krajowa	własność zagraniczna
Liczba magazynów	18883	499	207		18384	15678	2417
Powierzchnia składowa w m².....	14411804	400379	306947		14011425	10692251	3036560
w tym:							
magazyny hurtu							
liczba magazynów w %	92,4	98,8	97,1		92,2	91,5	96,5
powierzchnia składowa w %.....	93,9	98,3	97,8		93,7	94,1	92,0
magazyny detalu							
liczba magazynów w %	7,1	1,2	2,9		7,3	8,0	3,1
powierzchnia składowa w %.....	5,9	1,7	2,2		6,0	5,5	7,9

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

TABL. 31. WAŻNIEJSZE DANE DOTYCZĄCE HANDLU WEWNĘTRZNEGO W LATACH 1995-2010

Wyszczególnienie	1995	2000	2005	2008	2009	2010
Sprzedaż detaliczna (ceny stałe) 1995=100.....	100,0	120,3	127,3	154,2	156,8	155,2
Sprzedaż detaliczna ogółem w mln zł (ceny bieżące).....	169585,0	360317,5	433255,4	564665,0	582774,7	592958,4
Sprzedaż detaliczna w punktach sprzedaży detalicznej ^a w mln zł (ceny bieżące)	162726,7	345610,0	416159,5	544460,6	561802,2	571893,2
w tym:						
Żywność i napoje bezalkoholowe.....	51907,3	102861,0	125553,2	146494,7	152208,0	156013,2
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	18514,3	32833,0	38839,3	47530,4	52045,8	53763,3
Towary nieżywnościowe (bez wyr. tytoniowych) ..	92305,1	209916,0	251767,0	350435,5	357548,4	362116,7
Sprzedaż hurtowa ogółem w mln zł (ceny bieżące) ..	.	.	584146,2	803613,4	759814,3	846490,2
Powierzchnia sprzedażowa sklepów w m ²	19792640	26933785	28262206	31070114	31550423	31769150
w tym:						
Domy towarowe	230714	615687	390550	276215	294530	312893
Domy handlowe.....	577800	484484	451966	308532	307185	302035
Supermarkety.....	.	1068665	2125077	2951094	3298283	3627907
Hipermarkety.....	.	653546	2566686	3181166	3312495	3793938
Liczba sklepów ogółem ^b	425600	431991	385990	385663	371839	346058
w tym:						
Domy towarowe	134	135	95	63	60	67
Domy handlowe.....	780	500	462	312	314	303
Supermarkety.....	.	1602	2716	3629	4041	4461
Hipermarkety.....	.	99	374	463	495	562
Stacje paliw	5344	7744	10086	10073	9738	9603
Liczba ludności na 1 sklep.....	91	89	98,9	98,9	103	110
Liczba placówek gastronomicznych.....	60845	84342	92072	81131	75378	70483
w tym:						
Restauracje	4857	8519	9716	13731	13501	14937
Bary.....	23493	36436	40834	33151	30519	27145
Stółówki	3815	7010	6950	5207	4373	4509
Punkty gastronomiczne.....	28680	32377	34572	29042	26985	23892
Przychody z działalności gastronomicznej w mln zł (ceny bieżące).....	7027,0	15381,0	17680,6	20777,4	21532,0	21682,8
Liczba targowisk ogółem.....	7414	7540	9042	10523	9329	9148
Liczba targowisk stałych.....	2354	2376	2313	2261	2256	2235
Liczba targowisk sezonowych.....	5060	5164	6729	8262	7073	6913
Powierzchnia składowa magazynów zamkniętych ^c ...	10627	14776	16718	.	20085	.
Powierzchnia składowa magazynów zadaszonych ^c ...	924	1064	1135	.	1479	.
Powierzchnia składowa placów składowych ^c	8764	13352	14209	.	11831	.

a Łącznie ze sprzedażą detaliczną dokonywaną w hurtowniach i u producentów.

b Patrz Uwagi metodyczne str. 18.

c Hurtu i rozdzielcze detalu; dane w tys, m²; dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, w 1995 r. – 5 osób.